

सत्यमेव जयते

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

वर्धा जिल्हा

२००८-२००९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई.

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरीता

जिल्हा सामाजिक

व आर्थिक

संमालोचन

मार्च - २००९

जिल्हा : वर्धा

अनुक्रमणिका

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन, मार्च 2009

जिल्हा - वर्धा

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
(1)	(2)	(3)
भाग-1 समालोचन		
 जिल्ह्याचा समग्र आढावा	1-20
	दृष्टिक्षेपात जिल्हा	21
	रस्ते आणि तालुका सीमा दर्शविणारा जिल्ह्याचा नकाशा	26
	निवडक आलेख	27
भाग-2 सांख्यिकीय तक्ते		
1. निवडक निर्देशक		
1.1	निवडक निर्देशक (1960-2007)	1
2. लोकसंख्याविषयक आकडेवारी		
2.1	लोकसंख्याविषयक निवडक आकडेवारी	6
2.2	लोकसंख्या आणि वृद्धिदर	8
2.3	शहरांची वर्गवारी आणि त्यांची लोकसंख्या	8
2.4	मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योगगटनिहाय वर्गीकरण	9
2.5	धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या	10
2.6	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे	11
3. जिल्हा उत्पन्न अंदाज		
3.1	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किमतीनुसार	12
3.2	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर किमतीनुसार	13
4. किमतीविषयक आकडेवारी		
4.1	निवडक कृषिमालाच्या सरासरी घाऊक किमती	14
4.2	जिल्हा मुख्यालयातील महत्त्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किमती	15
4.3	ग्राहक किमतीचे निर्देशांक	19
4.4	किमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक	20
5. जमीन महसूल, स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न/ खर्च, बँकिंग, विमा आणि अल्पबचतविषयक आकडेवारी		
5.1	गोळा केलेला जमीन महसूल	21
5.2	स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	22
5.3	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकाची संख्या, ठेवी व कर्ज	23
5.4	अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगती	24
5.5	आयुर्विमाविषयक आकडेवारी	25
6. कृषि व पदुम विषयक आकडेवारी		
6.1	जमिनीचा वापर	26
6.2	निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	28
6.3	मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी अदाजित उत्पादन	38
6.4	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	39
6.5	विविध साधनाखालील ओलिताचे क्षेत्र	40

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
(1)	(2)	(3)
6.6	निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र	41
6.7	सिंचन विहिरी	46
6.8	कू पनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप	47
6.9	लघुपाटबंधा-यांची कामे	48
6.10	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	49
6.11	वहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण	50
6.12	कृषि अवजारे	51
6.13	पशुधन	52
6.14	पशुवैद्यकीय संस्था	56
6.15	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या	57
6.16	वनक्षेत्र	57
6.17	मुख्य व गौण वन उत्पादने	58
6.18	भूजल मत्स्यव्यवसाय	59
6.19	दुग्ध विकास सहकारी संस्था	60
7. सहकार क्षेत्र		
7.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	61
7.2	सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती	62
7.3	सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या	63
7.4	राज्य/जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकांचे कार्य	64
7.5	सहकारी संस्थांचे कार्य	65
7.6	बिगरकृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य	67
7.7	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	68
7.8	नियंत्रित बाजारपेठांतील कृषि मालाची वार्षिक आवक	71
7.9	परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	72
8. वीज आणि परिवहन व दळणवळण		
8.1	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकसंख्या	73
8.2	विजेचा वापर	73
8.3	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	74
8.4	मोटर वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या	75
8.5	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक	76
8.6	पोस्ट, खाजगी व सार्वजनिक दूरध्वनीची संख्या	77
9. रोजगार व उद्योगविषयक आकडेवारी		
9.1	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	78
9.2	रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी	80
9.3	शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या	81
9.4	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार	82
9.5	कृषि व बिगर -कृषि उद्योग	83
9.6	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या	84
9.7	महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगरकृषि आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या	85

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
(1)	(2)	(3)
10. शिक्षण		
10.1	शैक्षणिक संस्थांची संख्या	86
10.2	शैक्षणिक संस्थातील शिक्षकांची संख्या	88
10.3	शैक्षणिक संस्थातील विद्यार्थी संख्या	90
10.4	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जातीची विद्यार्थी संख्या	92
10.5	शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जमातीची विद्यार्थी संख्या	94
10.6	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक	96
10.7	इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या	97
11. सार्वजनिक आरोग्य		
11.1	सार्वजनिक व शासन सहाय्यित वैद्यकीय सुविधांची माहिती	98
11.2	नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या	99
11.3	विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या	100
11.4	माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	101
11.5	कुटुंब कल्याण कार्यक्रम	102
12. योजना		
12.1	विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	103
12.2	रोजगार हमी योजना	106
12.3	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	107
12.4	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाययोजना	108
12.5	रासायनिक खतांचे वाटप	109
12.6	साखर कारखाने	110
12.7	वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती	111
12.8	स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	112
12.9	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	112
12.10	स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)	113
12.11	स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)	113
13. न्याय व प्रशासन		
13.1	पोलीस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या	114
13.2	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकाली काढलेली कामे/प्रकरणे	115
14. संकीर्ण		
14.1	चित्रपट गृहविषयक आकडेवारी	116
14.2	मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	116
14.3	लोकसभा व विधानसभा निवडणूकाबाबतची आकडेवारी	117

तक्ता क्र.	विषय	पृष्ठ क्र.
(1)	(2)	(3)
भाग-3 आदिवासी सामाजिक व आर्थिक सांख्यिकी		
1	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावे व लोकसंख्या	1
2	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील व क्षेत्राबाहेरील आदिवासी लोकसंख्या	5
3	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील/तहसीलातील लोकसंख्या व साक्षरतेचे प्रमाण	6
4	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील व क्षेत्राबाहेरील 0 ते 6 वयोगटातील मुले व स्त्री-पुरुष प्रमाण	8
5	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील पशुधन व पशुवैद्यकीय सेवा	9
6	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील बनव्याप्त क्षेत्र व जमीनीचा वापर	10
7	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सिंचनाच्या व पाणि उपसऱ्याच्या सोई	12
8	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील पिण्याच्या पाण्याची उपलब्धता	13
9	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील उपलब्ध आरोग्य सेवा	15
10	10 अ. आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील शैक्षणिक सुविधा	16
	10 ब. आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील शैक्षणिक सुविधा	20
11	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील विविध सुविधा	22
12	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सार्वजनिक सोईची अंतरानुसार उपलब्धता	24
13	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सहकारी संस्थां	30
14	14 अ. आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील रस्ते	31
	14 ब. आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील तहसिलीतील रस्ते	32
15	आदिवासी उपयोजनाची विकास शिर्षनिहाय आर्थिक प्रगती	33
16	आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील शिर्षनिहाय आर्थिक प्रगती	35
17	परिशिष्ट-1	38
18	परिशिष्ट-2	39
* * *		

भाग - १

समालोचन

मार्च - २००९

जिल्हा : वर्धा

सामाजिक व आर्थिक समालोचन , मार्च 2009 समग्र आढावा

जिल्हा - वर्धा

1. स्थानिक /ऐतिहासिक/भौगोलिक वैशिष्ट्ये

1.1 ऐतिहासिक वैशिष्ट्ये :-

अनेक वर्षांपूर्वी वर्धा हा स्वतंत्र जिल्हा नव्हता. जिल्हयाचा उत्तरेकडील भाग नागपूर जिल्हयात तर दक्षिणेकडील भाग हा चंद्रपूर जिल्हयात होता. ब्रिटीशांच्या राजवटीत राज्यकारभाराच्या सोयीसाठी सुमारे 1862 मध्ये वर्धा जिल्हा अस्तित्वात आला व सन 1866 साली वर्धा जिल्हाचे मुख्यालय पुलगाव जवळ कवठा येथे होते. वर्धा नदीच्या काठावर हा भूभाग येतो म्हणून वर्धा हे नाव पडले.

सेवाग्राम येथील गांधीजींचा आश्रम व पवनार येथील 'सर्वोदय जननी' विनोबाजींचा परमधाम आश्रम यामुळे वर्धा जिल्हा जागतिक कीर्तीचा झालेला आहे. राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांच्या प्रेरणेने झालेली आष्टी तालुक्याची स्वातंत्र्यक्रांती ही वर्धा जिल्हयाची अस्मिता आहे.

2.1 भौगोलिक रचना :-

वर्धा जिल्हा हा उत्तर अक्षांश 20° - 18° ते 21° - 21° आणि पूर्व रेखांश 78° - 33° ते 79° - 15° चे दरम्यान आहे. या जिल्हयाच्या दक्षिणेस व नैऋतेस यवतमाळ, पुर्वेस व आग्नेयास चंद्रपूर, उत्तरेस व इशान्येस नागपूर आणि पश्चिमेला अमरावती हया जिल्हयाच्या सीमा भिडलेल्या आहेत. अमरावती व यवतमाळ हया जिल्हयाच्या सीमा व वर्धा जिल्हयाच्या सीमा वर्धा नदीने निश्चित केल्या आहेत.

2.2 क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग :-

वर्धा जिल्हयाचे क्षेत्रफळ 6309 चौ.कि.मी. म्हणजेच महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 2 टक्के एवढे आहे. प्रशासकीय व्यवस्थेच्या दृष्टीकोनातून या जिल्हयाची वर्धा, आर्वी व हिंणघाट या तीन महसुल विभागात विभागणी करण्यात आली होती. परंतु 1 मे, 2001 पासून महाराष्ट्रातील उर्वरीत विभागाप्रमाणे पंचायत समितीचे क्षेत्र ही एक तहसिल समजून वर्धा जिल्हयाची पुनर्रचना करण्यात आली त्या पुनर्रचनेप्रमाणे आजमितीस या जिल्हयाची 1) आष्टी 2) कारंजा 3) आर्वी 4)सेलू 5) वर्धा 6) देवळी, 7) हिंणघाट, 8) समुद्रपूर या आठ तालुक्यात विभागणी करण्यात आली. तसेच त्यात 6 शहरे, व 1 सेंसस टाउन, 1004 वस्ती असलेली गांवे व 378 ओसाड गांवे आहेत. ग्रामीण विकासासाठी एक जिल्हा परिषद व तिचे अंतर्गत आठ पंचायत समित्या जिल्हयामध्ये कार्यरत आहेत. तसेच जिल्हयात सहा नगरपालिका आहेत. जिल्हयाचे मुख्यालय वर्धा असून विभागीय मुख्यालय नागपूर आहे व ते वर्धापासून 79 कि.मी. अंतरावर आहे.

2.3 नैसर्गिक रचना :-

या जिल्हयाच्या उत्तरे कडील उंचवटयाचा प्रदेश हा सातपुडा पर्वताच्या दक्षिण बाजुला विखुरला असून त्यामध्ये आष्टी,कारंजा व आर्वी या तालुक्याचा परिसर येतो. जिल्हयाचा उर्वरित भाग मात्र वर्धा व वेणा या दोन नदयांच्या खो-यात समाविष्ट होतो.

2.4 भूगर्भीय रचना :-

या जिल्हयातील बहुतेक क्षेत्रामध्ये दख्खन प्रास्तर लावा वाहांचा समावेश आहे. हे लाव्हा वहा या क्षेत्रामध्ये एकुण 400 मीटर जाडीचे आहेत. ही बाब, जिल्हयाच्या ईशान्य भागातील निम्नतम भाग आणि अच्युतम भाग यांच्यातील समुद्रसपाटीपासुनच्या किमान उंचीतील फरकावरून निदर्शनास येते. वहा मध्ये आढळून येणारे गाळाचे संस्तर आणि लाल प्रस्तर यामुळे प्रत्येक वाह एक दुस-या पासून अलग ओळखणे व त्यांची विभागणी करणे शक्य झाले आहे.

प्रास्तरपूर्व गाळ साचण्याची क्रिया घडून येते. त्या उंचसखल भूप्रदेशामध्ये त्याच्या पुर्वेकडील व दक्षिणेकडील क्षेत्रातील परिणाम स्वरुप सानिध्यामुळे हे वाह पसरलेले दिसतात. अलिकडील अपवाद हे मुख्यत्वे करुन वर्धा व उपनदया वेणा, यशोदा, धाम आणि पोथरा यांच्या काठावर अरुंद पट्टयात आढळून येतात. यामुळे मुख्यतः गाळ, वाळू, माती आणि रेव यांचा समावेश आहे. वाळू व गाळ केवळ नदयांच्या पात्रात आढळतात तर माती आणि रेव हे काठावर आढळतात. सेलू व पोहणा यांच्या लगतच्या भागात अलिकडे बाउन्डर आढळून येतात.

2.5 नद्या :-

वर्धा नदी ही या जिल्हयांतील महत्वाची नदी असून ती मुलताई येथे सातपुडा पर्वतातून उगम पावून या जिल्हयाच्या उत्तर व पश्चिम सिमेवरून वाहते. या नदीच्या यशोदा, वेणा व बाकली या मुख्य उपनद्या आहेत. दुसरी महत्वाची नदी वेणा ही नागपूर जिल्हयातून व हिंणघाट तहसिल मधून वाहत येवुन सावंगी या गावा जवळ वर्धा नदीला मिळते. तसेच बोर व धाम हया नद्या आर्वी तालुक्यामधुन उगम पावुन समुद्रपूर तालुक्यातील मांडगाव येथे वेणा नदीला मिळतात. यशोदा नदी आर्वी तहसिलीत उगम पावते व ती देवळी तहसिलीतून वाहात जावुन पुढे वर्धा नदीला मिळते. पावसाळयामध्ये या नद्यांच्या पुरामुळे तीरावरील गांवाना धोका असला तरी हया नद्या उन्हाळयात मात्र कोरडया असतात.

2.6 हवामान आणि पर्जन्यमान :-

या जिल्हयातील उन्हाळा व हिवाळा दोन्ही तीव्र असतात.एकाच दिवशी तापमानात बराच चढ-उतार होण्याचे प्रसंग अनेकदा येतात.वर्धा जिल्हयामध्ये बहुतांशी पाऊस जून ते सप्टेंबर या महिन्यात पडतो. या जिल्हयाचे 2008 मधील सरासरी पर्जन्यमान 828.82 मि.मी. आहे.

2.7 जमीन व तिचे प्रकार :-

या जिल्हयात जमीन मुख्यतः चार प्रकारची आढळून येते. उदा. काळी - 1, काळी - 2, मुरमाड, खरडी व बरडी यांची सुध्दा मुख्यतः उथळ मध्यम व खोल अशा भागात विभागणी करता येते. समुद्रपूर तालुक्याचा पूर्वेकडील भाग, सेलू तालुक्याचा उत्तर किनारा आणि कारंजा व आष्टी तालुक्यात उथळ प्रकारची जमीन आढळते.

तसेच हिंणघाट व आर्वी तालुक्याचे पश्चिमेकडील काही भागात मध्यम प्रकारची जमीन आढळून येते. वर्धा व वेणा नद्यांच्या काठावर सर्वत्र गाळाचे, पण काळ्या जमीनीचे थर साचलेले असून ते कपाशीच्या पिकासाठी अत्यंत उपयुक्त आहे. मुरमाड-1 व मुरमाड-2 या मृदांचे क्षेत्र जिल्हयाच्या एकूण लागवडी खालील क्षेत्रापैकी 74 टक्के व खरडी, बरडी व रेंताळ ही 16 टक्के आहे. जमिनीतील पाण्याचा प्रवाह वायव्य दिशेकडून ईशान्य दिशेकडे आहे.

3. लोकसंख्या

3.1 जनगणना 2001 नुसार लोकसंख्या

2001 चे जनगणनेप्रमाणे वर्धा जिल्हयाची एकूण लोकसंख्या 1236736 एवढी आहे. त्यापैकी 638990 पुरुष व 597746 स्त्रिया आहे. सन 1991 ते 2001 या 10 वर्षांमध्ये वर्धा जिल्हयाची लोकसंख्या 15.87 टक्के वाढलेली आढळते. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ग्रामीण लोकसंख्या 911695 असून नागरी लोकसंख्या 325041 एवढी आहे.

3.2 लोकसंख्येची घनता :-

2001 च्या जनगणनेनुसार वर्धा जिल्हयातील लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण चौ.कि.मी. मागे 196 असून तेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्याकरीता 315 व भारताकरीता 312 आहे.

3.3 नागरी व ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण :-

जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येपैकी नागरी भागामध्ये 26.28 टक्के व ग्रामीण भागामध्ये 73.72 टक्के लोकसंख्या वास्तव्य करित आहे. याप्रमाणे नागरी भागातील एकूण लोकसंख्या 325041 व ग्रामीण भागातील एकूण लोकसंख्या 911685 असल्याची 2001 चे जनगणनेवरून निदर्शनास येते.

3.4 स्त्री-पुरुष प्रमाण :-

2001 चे जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये दर हजार पुरुषामागे स्त्रियांचे प्रमाण 935 असून महाराष्ट्र राज्याच्या (922) तुलनेत जास्त आहे. ग्रामीण भागात हेच प्रमाण दरहजार पुरुषामागे 937 तर नागरी भागात 930 आहे.

3.5 अनुसूचित जाती व जमाती :-

जिल्हयामध्ये 2001 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जातीची व अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या अनुक्रमे 158630 व 154415 असून त्यांचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण अनुक्रमे 12.83 टक्के व 12.49 टक्के आहे.

3.6 लोकसंख्यात्मक मनुष्यबळ :-

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयातील कामगारांची संख्या एकूण लोकसंख्येच्या प्रमाणात 42.21 टक्के एवढी होती. तर 2001 मध्ये जिल्हयातील कामगारांची संख्या 44.50 टक्के आहे. 1991-2001 या दशकामध्ये जिल्हयातील कामगार संख्येच्या प्रमाणात वाढ झालेली आहे. जिल्हयातील एकूण कामगारांपैकी 50.97 टक्के कामगार प्राथमीक क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शेती व तिच्याशी संलग्न असलेल्या कामावर गुंतलेले आहे.

3.7 वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण :-

0-14 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1991 या वर्षी 33.27 टक्के होती ती 2001 मध्ये 29.10 टक्के झाली तसेच 15-59 या वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1991 मध्ये 57.37 टक्के होती ती 2001 मध्ये 59.90 टक्के झाली 60 व त्यापेक्षा जास्त वयोगटातील लोकसंख्येची टक्केवारी 1991 मध्ये 9 होती ती 2001 मध्ये 10.90 टक्के व वय अनिर्देशित गटांची 0.10 टक्के एवढी झाली.

3.8 साक्षरता :-

2001 च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्हयांत एकूण 865556 लोक साक्षर आहेत त्यात पुरुष 486736 व स्त्रिया 378820 आहेत. जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येपैकी 80.10 टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणली गेली आहे. त्यात 87.20 टक्के पुरुष व 72.50 टक्के स्त्रिया साक्षर आहेत.

3.9 वापरातील निवासी घरांची व कुटुंबाची लोकसंख्या :-

जिल्हयामध्ये वापरातील निवासी घरांची संख्या 2001 चे जनगणनेनुसार 2,11,710 एवढी आहे. पैकी 74.41 टक्के ग्रामीण भागात व 25.59 टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच 2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयामध्ये 2,70,502 कुटुंबे आहेत. पैकी 75.03 टक्के कुटुंबे ग्रामीण भागात व 24.97 टक्के कुटुंबे नागरी भागात आहेत.

4 स्थानिक स्वराज्य संस्था

4.1 स्थानिक स्वराज्य संस्था- उत्पन्न व खर्च:-सन 2007-08 मध्ये जिल्हा परीषदेची सुरुवातीची शिल्लक रुपये 366948 हजार असून एकूण जमा रुपये 241256 हजार इतका आहे. तर खर्च रु.296169 हजार असून अखेरची शिल्लक रुपये 312035 हजार इतकी आहे.

जिल्हयात 6 नगर परीषदा असून त्यांचे सन 2007-08 ची सुरुवातीची शिल्लक उत्पन्न रूपये 123050 हजार असून एकूण जमा रूपये 547001 हजार इतका आहे. तर एकूण खर्च रु.512016 हजार असून अखेरची शिल्लक रूपये 158035 हजार इतकी आहे.

जिल्हयात एकूण 517 ग्रामपंचायती असून त्यांचे सन 2007-08 ची सुरुवातीची शिल्लक उत्पन्न रूपये 66124 हजार असून एकूण जमा रूपये 136557 हजार इतका आहे. तर एकूण खर्च रु.138841 हजार असून अखेरची शिल्लक रूपये 63840 हजार इतकी आहे.

5.1 चालु किंमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील चालु किंमती नुसार सन 2007-2008 चे स्थूल जिल्हा उत्पन्न (प्रारंभीक) 560191 लाख असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु. 41578 आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रु. 494267 लाख असून निव्वळ जिल्हा दरडोई उत्पन्न रु. 36685 आहे. चालु किंमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.95% व निव्वळ जिल्हा उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.98% आहे.

चालु किंमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 26.39% प्राथमिक क्षेत्रातून, 17.76% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 55.85% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

5.2 स्थिर किंमती नुसार जिल्हा उत्पन्न :-

वर्धा जिल्हयाचे सर्व क्षेत्रातील स्थिर किंमती नुसार सन 2007-2008 स्थूल जिल्हा उत्पन्न रु. 380601 लाख असून स्थूल दरडोई जिल्हा उत्पन्न रु.28249 आहे. त्याचप्रमाणे निव्वळ जिल्हा उत्पन्न रु. 336434 लाख असून निव्वळ दरडोई उत्पन्न रु.24971 आहे. स्थिर किंमती नुसार जिल्हयाचे स्थूल उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.91% व निव्वळ जिल्हा उत्पन्न राज्य उत्पन्नाच्या 0.94% आहे.

स्थिर किंमती नुसार जिल्हयाच्या स्थूल उत्पन्नाच्या 22.85% प्राथमिक क्षेत्रातून, 17.52% द्वितीय क्षेत्रातून व उर्वरित 59.63% तृतीय क्षेत्रातून प्राप्त झाले आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वामुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढोबळमानाने जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमावण्याकरीता वापरावेत.

6. वने

6.1 जिल्हयातील एकूण वनक्षेत्र:-

वर्धा जिल्हयामध्ये एकूण वनाखालील क्षेत्रफळ (वनक्षेत्र) 1047 चौ.कि.मी. असून ते जिल्हयाच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या 16 टक्के आहे. या जिल्हयातील बहुतांशी वनभाग हा जिल्हयाच्या उत्तरेकडील आर्वी, कारंजा, आष्टी, वर्धा व सेलू या तहसिल मध्ये आहे. वनक्षेत्राच्या एकूण क्षेत्राची राखीव, सुरक्षित व अवर्गीकृत अशा तीन भागांमध्ये विभागणी होते. यापैकी अवर्गीकृत क्षेत्र हे महसूल विभागाच्या देखरेखीखाली तर राखीव आणि सुरक्षित क्षेत्र हे वनविभागाच्या देखरेखीखाली येते. एकूण वन व्याप्त क्षेत्राच्या तुलनेत राखीव 50 टक्के असून संरक्षित वनक्षेत्र 32 टक्के व अवर्गीकृत क्षेत्र हे फक्त 18 टक्के आहे.

6.2 वनोत्पादन :-

आर्वी व हििंगणी परीक्षेत्रातील भागात उत्तम दर्जाचे सागवणी झाडाची वने आढळून येतात सागवणी झाडासोबतच या जिल्हयामध्ये सामान्यपणे धावडा, सालई, तेंदू व मवई या जातीचे झाडे आहे. या वनात पेन, कळंब, पळस, शोह, बेहाडा इत्यादी वनस्पतीचे उत्पादन होते. तसेच येथील वनजमीनी मध्ये करड घोनड, मुशाम, मखेल आणि शेंग या प्रमुख जातीचे गवत उगवते. वनउत्पादनापासून सन 2008-09 मध्ये 876.25 लाख रुपये एवढे उत्पन्न मिळाले.

6.3 वन विकास कार्यक्रम :-

जोराने आलेल्या पावसाच्या पाण्याचा निचरा व पूर यापासून जमिनीचे संरक्षण करण्याचे बाबतीत आणि जमिनीचा कस टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याच्या बाबतीत जंगले महत्वाची कामगिरी बजावतात. त्या दृष्टीने वनविकासाकरीता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात. (अ) मध्यवर्ती रोप मळयांची स्थापना (ब) निकृष्ट वनाचे पुर्नवनिकरण (क) वन समूप योजना (क) वन संरक्षण तसेच वन्य प्राणी व निसर्ग संरक्षण.

6.4 सामाजिक वनिकरण-

जिल्हयात सामाजिक वनिकरण विभागाच्या माध्यमातून एकात्मिक पडीत जमीन विकास कार्यक्रमांतर्गत पाणलोट विकास संघाचे माध्यमातून जलसंधारणची कामे 948 हे.क्षेत्रावर करण्यात आली आहे.या कार्यक्रमांमूळे 1152.25घ.मी.पाणी जमीनीत मूरले. याकरीता 95990 मनुष्य दिवस रोजगार उपलब्ध झाला.

7. कृषि

7.1 जमीनीचा वापर :-

जिल्हयातील 2000-01, वर्षातील एकूण भौगोलिक क्षेत्र 629 हजार हेक्टर इतके होते. त्यापैकी 2000-01 वर्षामध्ये लागवडी लायक क्षेत्र 73 टक्के, कायम गुरे चरण व इतर चराई जमीन या खालील क्षेत्र 7 टक्के शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र 8 टक्के व जंगल व्याप्त क्षेत्र 12 टक्के होते. तसेच 2000-01, वर्षातील लागवडीखालील क्षेत्रापैकी निव्वळ कसलेले क्षेत्र 80 टक्के आणि दुबार लागवडीखालील क्षेत्र 20 टक्के या प्रमाणे होते. निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी 57 एवढी होती.

7.2 वहीतीखालील जमीनीचे धारण जमिनी व त्याचे क्षेत्र यांचे गटवार वर्गीकरण

वहीतीखालील जमीनीचे गटाप्रमाणे भूधारकांची आणि क्षेत्राची 1990-91 व 2000-01 ची कृषि गणनेनुसार ढोबळमानाने टक्केवारी खालील प्रमाणे दर्शविलेली आहे.

अ.क्र	धारण गट (हेक्टर)	भूधारक (टक्केवारी)		क्षेत्र (टक्केवारी)	
		1990-91	2000-01	1990-91	2000-01
1	2	3	4	5	6
1	2 पर्यंत	46	16	19	7
2	2 ते 5	38	38	39	28
3	5 ते 10	13	28	29	38
4	10 ते 20	3	17	11	18
5	20 व त्यापेक्षा जास्त	0	1	2	9

7.3 पीक पध्दती :-

जिल्हयातील पीकाखालील एकूण क्षेत्र 2001-02 वर्षात 442 हजार हेक्टर होते. त्यापैकी अन्नधान्ये पिकाखालील क्षेत्र 138 हजार हेक्टर होते. अन्नधान्ये पीकाखालील क्षेत्रापैकी सर्वात जास्त क्षेत्र म्हणजे 56 हजार हेक्टर डाळ वर्गीय तूर या पिकाखाली होते ज्वारी पिकाखाली 38 हजार हेक्टर, गव्हाखाली 19 हजार हेक्टर होते तर कापसाखालील क्षेत्र 150 हजार हेक्टर होते.

7.4 मुख्य पिकांचे उत्पादन :-

सन 2005-06 मध्ये धान्याचे एकूण उत्पादन 40200 मेट्रीक टन इतके झाले तेच 2004-05 या वर्षासाठी 41200 मेट्रीक टन इतके होते. त्यामुळे एकूण धान्याच्या उत्पादनामध्ये 0.97 टक्क्यांनी घट झालेली आढळून येते. तसेच 2004-05 च्या तुलनेत 2005-06 या साली कडधान्याच्या उत्पादनांत 0.74 टक्क्यांनी वाढ झाली असे दिसून येते. 2005-06 वर्षात भुईमुगाचे उत्पादन 1200 मेट्रीक टन इतके झाले असून 2004-05 च्या तुलनेत 2005-06 या वर्षी घट झाली असे दिसून येते.

7.5 मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पादन :-

जिल्हयामध्ये ज्वारी, गहु, कापूस, तुर, मुग, जवस, तीळ, उस, भुईमूंग, हळद, मिरची इत्यादी पिके घेण्यांत येतात. हयात ज्वारीचे पिक हे मुख्य समजले जाते. 2007-08 वर्षाकरिता ज्वारीचे दर हेक्टरी उत्पन्न 737, तांदुळ 949, गहु 1714, हरभरा 712, तुर 1030, उडीद 386, मूंग 437 तीळ 500, भुईमूंग (शेंग) 1263 किलोग्रॅम उस (टन) 58, कापूस 327 (गासडी) या प्रमाणे अंदाजीत करण्यांत आल्याचे कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे आकडेवारी वरून निदर्शनास येते.

7.6 फळे व भाजीपाला :-

जिल्हयात खालीलप्रमाणे योजना मुख्यतः राबविण्यात येतात.

(अ) रोजगार हमी फळझाडे लागवड योजना:- या अंतर्गत फळझाडे लागवड योजना राबविण्यात येते त्यात सन 2008-09 या वर्षात 837.97 हेक्टर क्षेत्रावर विविध फळे/पूष्प झाडांची लागवड करण्यात आली यात प्रामुख्याने सिताफळ 6.80 हेक्टरमध्ये, मोसंबी 176.86 हे.मध्ये, आवळा 38.30 हेक्टरमध्ये तर संत्रा 546.90 हेक्टर आहे.

(ब) केंद्रपूरस्कृत राष्ट्रीय फलोत्पादन योजना:- सदर योजनेअंतर्गत जास्तीत जास्त 4 हेक्टरपर्यंतच्या लागवडीकरीता शेतक-यांना लाभ दिला जातो.सन 2008-09 मध्ये एकूण 837.97 हेक्टरमध्ये लागवड करण्यात आली.यामध्ये संत्रा,कागदीलिंबू, आंबा व आवळा या फळांचा प्रामुख्याने समावेश आहे. सन 2008-09 यावर्षाकरीता रु.206.46 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला व त्यापैकी रु.125.36 लक्ष एवढा निधी खर्ची पडला.जिल्हयात आर्वी आष्टी व कारंजा या भागात सर्वात जास्त लाभक्षेत्र आहे.

(क) मसाला पिके विकास कार्यक्रम:- या कार्यक्रमांतर्गत मसाला पिके लागवडीकरीता 1 हेक्टरपर्यंत प्रति लाभार्थी 11250 रूपये एवढा लाभ देण्यात येतो.यात हळद,आले,लसूण ई.मसाला पिकांचा अंतर्भाव आहे.सन 2008-09 या वर्षासाठी 450 हेक्टर लागवडीच्या लक्षांकाकरीता रु.45.00 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला.

7.7 रासायनिक खतांचे वाटप :-

2008-09 या वर्षी जिल्हयात 101961 मेट्रीक टन रासायनिक खतांचे वाटप करण्यात आले असून यात गेल्या वर्षीच्या तुलनेत वाढ झालेली आढळून येते. वाटप केलेल्या एकूण खतापैकी जवळपास 1 टक्के नियंत्रित संस्था कडून व 99 टक्के खाजगी संस्थाकडून वाटप केल्याचे दिसून येते.

7.8 पिक संरक्षण :-पिकाखालील रोगांचा प्रादुर्भाव जसजसा वाढत आहे, तसतसा किटक नाशके व जंतुनाशक औषधांचा वापरही फार मोठ्या प्रमाणावर अलीकडे होत आहे. खरीप योजने-अंतर्गत जिल्हयामध्ये किटक नाशके, जंतुनाशके तसेच रोगसंरक्षण साधन सामुग्री इत्यादीकरीता अर्थ सहाय्याची योजना जिल्हयांतील कृषि अधिका-यामार्फत तसेच संत्रा फळावरील कोळशी रोगाची निर्मुलन योजना जिल्हा अधिक्षक कृषि अधीकारी याच्या मार्फत राबविल्या जातात .

7.9 शेतमाल साठवणुकीच्या व नियंत्रीत बाजारपेठांच्या सोयी :-

जिल्हयातील सात तालुक्यात कृषी उत्पन्न समित्या कार्यरत असुन, त्या सर्व ठिकाणी शेतक-यांनी आणलेल्या विक्री योग्य मालाच्या विक्रीची व साठवणुकीची सोय उपलब्ध आहे. 2008-2009 वर्षी गहु 13401 टन, ज्वारी 78, कापूस 107141 टन, तुर 38185 टन, भूइमूग 355 व सोयाबिन 118946 टन कृषि मालाची विक्री कृषि उत्पन्न बाजार समिती द्वारे करण्यात आली. तसेच जिल्हयात महाराष्ट्र राज्य वखार मंडळाच्या चार वखारी असुन त्यांची क्षमता 8,000 मेट्रीक टनाची आहे. शिवाय सहकार विभागाच्या 48 वखारी असुन त्यांची ही 9,250 मेट्रीक टन कृषि माल साठवण्यांची क्षमता आहे.

7.10 जमिन सुधारणा अंतर्गत एकात्मिक पाणलोट क्षेत्रविकास कार्यक्रम :-

या कार्यक्रमांतर्गत जलसंधारणाच्या आधुनिक परिणामकारक तंत्रज्ञानाचा वापर करुन जमिनीचा ओल टिकवणे,वाहून जाणारे पाणी अडवून पाण्याची पातळी वाढविणे व जमिनीची धुप थांबविण्यास मदत मिळते.याअंतर्गत ढाळीचे बांध,नाला बांध (माती), ,नाला बांध (सिमेंट), लुज बोल्डर व शेततळी इ.प्रकारची कामे राबवून जमीनीची मगदूर कायम ठेवण्यास मदत होते व याद्वारे जमिनीची सुपीकता वाढते.

जिल्हयात एकूण 340 गावांची निवड करण्यात येवून 454 पाणलोट संख्या निश्चित करण्यात आली.त्यापैकी 438 पाणलोटोंची कामे सुरू असुन प्रत्यक्ष काम सुरू असलेल्या गावांची संख्या 212 आहे.सन 2008-09 मध्ये या कार्यक्रमांकरीता विविध स्त्रोतातून प्राप्त रूपये 2762.60 लक्ष निधी खर्च करण्यात आला असुन उपचारीक क्षेत्र 25115 हेक्टर ऐवढे आहे.

8.1 जलसिंचनाची साधने:-

जिल्हयाचा कृषी उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थितीसाठी सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक अत्यंत महत्वाची बाब आहे. विहीरी, लहान पाटबंधारे, मध्यम प्रकल्प, उपसा सिंचन योजनेंद्वारे तसेच नदी नाल्यावर पंप बसवून सिंचन केले जाते. जिल्हयामध्ये साखर कारखान्याची उभारणी झाल्यामुळे व त्या कारखान्यात ऊस आवश्यक असल्यामुळे त्यांच्या लागवडीची क्षमता वाढविणे आवश्यक झाले आहे. त्या दृष्टीने शासकिय व वैयक्तिक स्तरावरून जोमाने प्रयत्न सुरु आहेत. पुढील नजिकच्या काळात आजच्या तुलनेत जिल्हयाच्या सिंचन क्षमतेत बराच बदल झालेला आढळून येईल.

8.2 निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र

2001-02 वर्षात ओलीताच्या एकूण क्षेत्रापैकी कडधान्ये 16 टक्के, ऊसाखाली 17 टक्के फळे व भाजीपाला याखाली 57 टक्के व गळीताच्या पीकाखाली 3 टक्के हेक्टर तर इतर पिकाखाली 7 टक्के सिंचन करण्यांत आले.

8.3 सिंचन क्षमता

जिल्हयात 2000-01 वर्षात 31585 हेक्टर ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र असून त्यापैकी विहिरीद्वारे भिजणारे क्षेत्र अनुक्रमे 28065 हेक्टर आणि कालवे व इतर साधनाद्वारे भिजणारे क्षेत्र 3520 हेक्टर आहे. ओलीताखालील एकूण क्षेत्राची लागवडीखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी सांगावयाची झाल्यास ती 2000-01 वर्षात 9.47 टक्के इतकी आहे. यात विहिरीद्वारे व इतर साधनाद्वारे करण्यात येणा-या सिंचनाचाही समावेश आहे.

8.4 सिंचन प्रकल्प :-

जिल्हयांमध्ये बोर, धाम, पंचधारा, डोंगरगांव व पोथरा प्रकल्पाची कामे (पोथरा प्रकल्पाचे काम जरी पूर्ण झाले नसले तरी ओलीत सुरु आहे) पूर्ण झालेली असून त्याद्वारे सन 2008-09 मध्ये 10768 हेक्टर जमिनीला हंगामी सिंचनाची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली. भविष्यात जिल्हयात मध्यम प्रकल्पाद्वारे 53454 हेक्टर सिंचन होण्याची अपेक्षा आहे. अप्पर वर्धा, लोअर वर्धा व लोअर वेणा हे तिनही प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर हया जिल्हयाची जवळ जवळ 75000 हेक्टर जमीन जास्तीच्या ओलीताखाली येवून शेती विकासाच्या दृष्टीने निश्चितच लाभकारक ठरेल.

8.5 केंद्रपुरस्कृत ठिबक/तुषार सिंचन योजना :-

सदर योजनेमध्ये ज्या शेतक-यांकडे एक हेक्टरपर्यंत विहीर पंपासह शेती आहे अशा शेतक-यांना तुषार सिंचन स्प्रेकलर संघ खरेदीकरीता करीता रू.7135-ची सबसिडी दिली जाते.सन 2008-09 या वर्षात जवळपास 4507 शेतक-यांना या योजनेचा लाभ दिला गेला.

9.1 पशुधन

या जिल्हयामध्ये 2003 (स्थाई) च्या पशुगणनेप्रमाणे पशुधनाची संख्या 569876 इतकी आहे. हीच पशुधनाची संख्या 1997 मध्ये 730146 इतकी होती. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे गाई-बैल 60.11 टक्के, म्हशी-रेडे 10.98 टक्के, मेंढया-बकरे 28.46 टक्के आढळून येते. 2003 च्या पशुगणनेप्रमाणे दर चौ. कि.मी. मागे पशुधनाची घनता 92 इतकी आढळून येते. 1997 ते 2003 या पाच वर्षांच्या काळात पशुधनाच्या संख्येत जवळ जवळ 22 टक्क्यांनी घट झाल्याचे दिसून येते. तसेच कुक्कुटांच्या संख्येत 2003 मध्ये 1997 च्या तुलनेत अंदाजे 2 टक्क्याने घट झाल्याचे आढळते.

9.2 पशुधन व दुग्ध उत्पादन

वर्धा जिल्हा हा 'गौळाऊ' गुरांचे माहेरघर आहे. विशेष करून आर्वी, कारंजा व आष्टी तालुक्यात गोपालन प्रामुख्याने केले जाते. म्हशींच्या बाबतीत बहुसंख्य म्हशी हया स्थानिक जातीच्या असून त्या 'नागपूरी' किंवा 'एलीचपूरी' म्हणून ओळखल्या जातात. 'मुर्दा व सुर्ता' जातीच्या म्हशी सुद्धा काही प्रमाणात हया जिल्हयात आढळतात. सन 2008-2009 मध्ये जिल्हयात दुग्ध योजनेद्वारे प्रतिदिन सरासरी 27 हजार लिटर दुग्ध संकलित करण्यात आले.

9.3 पशु वैद्यकिय सेवा

वर्धा जिल्हयामध्ये 6 पशुवैद्यकिय सर्व चिकित्सालय, 22 पशुवैद्यकिय दवाखाने, 77 प्रथमोपचार केंद्रे व 105 कृत्रिम रेतन केंद्रे आहेत शिवाय हया जिल्हयांत विस्तार कार्य व प्रात्यक्षिकाकरिता 1 फिरते पशुरोग नियंत्रक पथक आहे. इस्पीतळे दवाखाने व मदत केंद्रामध्ये उपचार केलेल्या पशूंची 2008-2009 मधील संख्या 226300 एवढी आहे. तसेच कृत्रिम रेतन केंद्रामध्ये एकूण 25778 इतक्या जनावरांवर कृत्रिम गर्भधारणा करण्यात आली.

9.4 पशुधन विकास कार्यक्रम

पशुधन विकासाच्या कार्यक्रमाखाली जिल्हा योजनेअंतर्गत पुढील कार्यक्रम प्रामुख्याने राबविले जातात. 1) देशी गोवंशाची जपणूक व संवर्धन- या अंतर्गत शासकीय पशूपैदास प्रक्षेत्र हेटीकुंडी येथे गौळावू जनावरांची पैदास केली जाते. दरवर्षी जवळपास 50 गौळावू जनावरांची पैदास केली जाते 2) तोंड व पायखुरी रोगांचे नियंत्रण- शासनाच्या अॅस्कॅड योजनेअंतर्गत 100 टक्के अनुदानावर तोंडखुरी व पायखुरी लस जनावरांना लावण्यात येते. सन 2008-09 या वर्षात रु.37.89 लक्ष निधी प्राप्त होवून 3,94,650 जनावरांना लस देण्यात आली. 3) संकरीत कालवडी आणि सुधारित म्हशींच्या पारडया जोपासनेसाठी अर्थ सहाय्य- या अंतर्गत एकूण 84 लाभार्थ्यांना 18140 किलो जनावरांचे खादयवाटप करण्यात आले.

रु.1.50 लक्ष किंमतीचे 18180 किलो खादयवाटप करण्यात आले.

10. मत्स्य व्यवसाय

10.1 मत्स्योत्पादन

वर्धा जिल्हयामध्ये एकूण 4705.09 हेक्टर क्षेत्र मत्स्यउत्पादनासाठी अनुकूल आहे. याशिवाय 460 किं. मी. नदीचे पात्र देखील मत्स्य व्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन 2008-09 मत्स्यव्यवसायासाठी उपयोगात आणलेल्या 4705.09 हेक्टर क्षेत्रापासुन 2720 मे. टन. भुजल मत्स्योत्पादन घेण्यात आले. त्याचे एकुण मुल्य 816 लाख रुपये एवढे आहे तसेच मत्स्य बिज उत्पादन केंद्राना मत्स्यव्यवसायासाठी 54.20 लाख मत्स्यबीज पुरविण्यात आली, केळझर येथे मत्स्यबीज उत्पादन केंद्र स्थापन करण्यात आले असुन त्यातुन लागवडी साठविण्यासाठी मत्स्यबीज पुरविण्यात येते. जिल्हयामध्ये साधारणत रोहू, मरळ व कतला, वावुर इत्यादी प्रकारचे मासे प्रामुख्याने आढळून येतात. मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रा अंतर्गत 2003 च्या पशुगणने नुसार मासेमारी व्यवसायात गुतलेल्याची लोकसंख्या पूर्णकालीन व अशंकालीन अनुक्रमे 711 व 1541 असल्याचे दिसुन येते.

10.2 मत्स्योत्पादन विकास कार्यक्रम

वर्धा जिल्हयांमध्ये मत्स्य व्यवसायाचा विकास करण्याकरिता जिल्हा योजने अंतर्गत खालील प्रमाणे कार्यक्रम राबविले जातात.

वर्धा जिल्हयातील क्षेत्र भूधारक शेतकरी/दारिद्र्यरेषेखालील समाविष्ट मत्स्य कास्तकार अनुसूचित जाति/जमातीतील पात्र कास्तकारांना आर्थिक मदत देवून रोजगाराचे अतिरीक्त साधन उपलब्ध होण्याचे दष्टीने मत्स्यव्यवसाय विभागातर्फे 5 हे. मत्स्यतळी खोदकाम आणि 100 हे.जलक्षेत्रात सधन मत्स्यशेती या दोन योजना प्रस्तावित करण्यात आल्या आहे. मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना केळझर येथे करण्यात आली. सन 2008-2009 मध्ये मत्स्योत्पादन कार्यक्रमातर्गत बिगर आदिवासी व आदिवासी उपयोजनेअंतर्गत एकुण 8.25 लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

11. विद्युत

11.1 विद्युतीकरण

2001 च्या जनगणनेनुसार जिल्हयांमध्ये एकूण 1382 गावे, 6 शहरे व 1 सेंसस टाउन आहे. त्यापैकी 31 मार्च, 2008 पर्यंत 1277 गावांचे असे एकूण जिल्हयामध्ये 93 टक्के विद्युतीकरण पुर्ण झाले आहे.

जिल्हयांमध्ये 31 मार्च, 2009 पर्यंत महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळामार्फत 58071 शेतीच्या पंपांना विज पुरवठा करण्यात आला.

11.3 विद्युत वापर

2008-09 मध्ये 1060160 हजार किलो वॅट तास विद्युत वापर करण्यात आली. त्यापैकी 14.77 टक्के घरगुती कामासाठी, 2.62 टक्के व्यापारीक कामासाठी (लघुशक्तीसाठी) 63.30 टक्के, औद्योगिक उत्पादनाकरिता 0.77 टक्के सार्वजनिक दिवाबत्ती करिता, 8.03 टक्के शेतीकरिता व 10.51 टक्के इतर बाबीसाठी वापर करण्यांत आल्याचे आढळते. तसेच जिल्हयांमध्ये 31 मार्च, 2008 अखेर पर्यंत 272417 विद्युत कनेक्शन्स दिले गेले सन 2007-08 च्या तुलनेत 2008-09 या वर्षी विजेच्या वापरात प्रत्यक्ष वाढ झाली आहे.

12. खाणकाम व उद्योग

12.1 खनिज उत्पादन

जिल्हयांमध्ये मुख्य खनिजे आढळून येत नाहीत तरीही रेती, माती, मुरुम, गिट्टी इत्यादी पासून अल्पशा प्रमाणात महसूल प्राप्त होतो.

12.2 उद्योग आणि कामगार

जिल्हयांत 2007 वर्षात नोंदणीकृत झालेल्या कारखान्यांची संख्या 169 होती त्यापैकी 134 कारखाने चालु स्थितीमध्ये असून त्यात 7252 कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला.

12.3 औद्योगिक वसाहत

जिल्हयामध्ये औद्योगिक विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक महामंडळातर्फे वर्षेपासून 6 कि.मी. अंतरावर 313.19 हेक्टर जमिनीवर 1 औद्योगिक वसाहत स्थापन करण्यात आली आहे. त्यातील 310 भूखंडांपैकी 291 भूखंडांचे निरनिराळे उद्योग स्थापन करण्याकरिता वाटप करण्यात आले आहे. यापैकी 125 युनिट मध्ये उत्पादन सुरू आहे. कारंजा समुद्रपूर व हिंणघाट येथे लघुऔद्योगिक क्षेत्र तर देवळी येथे विकास केंद्र म्हणून विकसित करण्यात येत आहे. या अंतर्गत देवळी येथे 72 भूखंडांचे वाटप करण्यात आले असून 8 युनिटमध्ये उत्पादन सुरू झाले आहे. तसेच 100 एकर परीसरात पॉवरग्रिडचा महत्वाचा विद्युत प्रकल्प तयार होत आहे.

13. वाहतूक व दळणवळण

13.1 लोहमार्ग

जिल्ह्यात 31 मार्च, 2009 अखेरपर्यंत एकेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 65 कि.मी. दुहेरी लांबीचे रुंद लोहमार्ग 225 कि.मी. तिहेरी व अधिक लांबीचे रुंद लोहमार्ग 70 कि.मी. आणि अरुंद लोहमार्ग 37 कि.मी. असे एकूण 397 कि.मी. लांबीचे लोहमार्ग आहेत. वर्धा शहर हे दिल्ली मद्रास व हावडा - मुंबई मार्गाने जोडलेले महत्वाचे शहर आहे.

13.2 रस्त्यांची लांबी

वर्धा जिल्ह्यातून बनारस-कन्याकुमारी राष्ट्रीय महामार्ग क्र.7 व धुळे-हावडा राष्ट्रीय महामार्ग क्र.6 हे जातात. जिल्ह्यामध्ये मार्च, 2009 अखेर पर्यंत जिल्ह्यातील अस्तित्वातील रस्त्यांची लांबी पूढीलप्रमाणे आहे.जिल्ह्यात एकूण 5016.50 कि. मी. लांबीच्या रस्त्याचे काम पूर्ण करण्यात आले.यात प्रामुख्याने डांबरी रस्ते 2917 किमी,खडीचे रस्ते 1236 किमी.,व 247.50 किमीच्या सिमेंट रस्त्यांचा समावेश आहे.वर्धा जिल्हा रस्ते विकास आराखडा सन 2001-2021 अंतर्गत एकूण 108 किमीचे राष्ट्रीय महामार्ग तर 696 किमीचे राज्यमार्गाचे बांधकाम पूर्ण करण्याचे उद्दीष्ट्ये आहे.तर केंद्रीय मार्ग निधीतून 525 लक्ष किंमतीच्या विविध पोचमार्गाची कामे मंजूर करण्यात आले आहे.पंतप्रधान ग्रामसडक योजनेअंतर्गत आतापर्यंत 30 गावे बारमाही रस्त्यांनी जोडण्यात आली असून 63 गावे डांबरी रस्त्यांनी जोडण्यात आली आहे.

13.3 नोंदणी करण्यात आलेली वाहने

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2009 अखेर पर्यंत निरनिराळ्या प्रकारच्या नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या 126800 एवढी आहे. त्यात 92 टक्के प्वासी वाहने आहेत तर 8 टक्के इतर वाहने आहेत. 2007-08 वर्षाच्या तुलनेत 2008-09 या वर्षी मोटार वाहनांच्या संख्येत 9.18 टक्क्यांनी वाढ झालेली आढळते.

13.4 टपाल व तार कार्यालये

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2009 अखेर पर्यंत 185 टपाल कार्यालये, 1 तार कार्यालय आहे. दर लाख लोकसंख्येमागे 15 टपाल कार्यालये आहेत. 2008-09 या वर्षात दुरध्वनीची संख्या 45275 व 831 सार्वजनिक दुरध्वनी असून 2007-08 च्या तुलनेत दुरध्वनीच्या संख्येत 10.17 टक्क्यांनी घट झाल्याचे आढळते.

14. कामगार व रोजगार

14.1 रोजगार

जिल्ह्यामध्ये मार्च 2009 अखेर निरनिराळ्या उद्योगांमधील एकूण रोजगार 36479 असून त्यात 17469 खाजगी, 11584 निमशासकिय व 7426 शासकिय आहेत. म्हणजेच सार्वजनिक क्षेत्रामध्ये 62 टक्के व खाजगी क्षेत्रामध्ये 48 टक्के कामगार आहेत. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत एकूण रोजगारात घट झाली आहे.

14.2 रोजगार विनिमय केंद्रे

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारीवरून दिसून येते की, 2008-09 मध्ये 7089 उमेदवारांनी काम मिळविण्याकरिता नावे नोंदविली असून एकूण नोंदणी केलेले उमेदवार 56138 आहेत. त्यापैकी फक्त 22 लोकांना काम मिळाल्याचे दिसून येते. सहाय्यक संचालक जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र यांचेकडे मौलाना आझाद आर्थिक विकास महामंडळ व अण्णाभाउ पाटील आर्थिक विकास महामंडळ यांचे संनियंत्रण केल्या जाते.

14.3 कृषी व बिगर कृषि आस्थापना :- (आर्थिक गणना-2005 अस्थायी)

जिल्हयामध्ये कृषि व बिगर कृषि उद्योगांची संख्या 22154 आहे. यापैकी 13532 आस्थापना ग्रामीण भागात तर 8622 आस्थापना नागरी भागात कार्यरत आहेत. एकूण आस्थापनांपैकी 96.77 टक्के उद्योग बिगरकृषि असून 3.23 टक्के कृषि उद्योग आहे.

14.4 कामगार :-

कृषि व बिगर कृषि आस्थापनामध्ये 71854 कामगार वेतनावर काम करीत आहे . यापैकी 37993 कामगार ग्रामीण भागात तर 33861 कामगार नागरी भागात काम करीत आहेत. एकूण कामगारांपैकी वेतनावर काम करीत असलेल्या कामगारांची संख्या 57 टक्के असून त्यात ग्रामीण 53 तर शहरी 47 टक्के आहे.

15 सहकार

15.1 सहकार :- वर्धा जिल्हयात 31 मार्च 2009 अखेर विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या 1875 असून त्यातील एकूण सभासदांची संख्या 492 हजार आहे. वर्ष 2007-08 च्या तुलनेत चालु वर्षात सहकारी संस्थांच्या संख्येत 1.24 टक्के वाढ आहे.तर एकूण सभासदांच्या संख्येत वाढ झाल्याचे दिसून येते.

बीगर शेती संस्थांची संख्या 265 एवढी आहे. उत्पादन संस्था एकूण 708 असून त्यापैकी सर्वात जास्त म्हणजे 368 संस्था हया दुग्ध व्यवसायासंबंधी निगडीत आहे.

सामाजिक संस्था एकूण 481 असून गृहनिर्माण संस्था या सर्वात जास्त असून त्यांची संख्या 178 एवढी आहे. प्राथमिक कृषि पत संस्थांच्या सभासदांची संख्या सर्वात जास्त म्हणजे 175480 इतकी आहे.

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत 2008-09 मध्ये 3208 लाख रुपयांचे कर्ज वाटप शेतकरी सभासदांना करण्यांत आले. 31.3.2009 अखेर कर्जाची थकबाकी 658 लाख रुपये आहे.

जिल्हा मध्यवर्ती बँकेमार्फत सन 2008-09 मध्ये 9427 लाख रु. अल्पमुदतीचे 25016 लाख रु. मध्यम मुदतीचे कर्ज वाटप झाले. राज्य भुविकास बँक मुंबई च्या वर्धा शाखेतर्फे 713 लाख रु. चे दिर्घ मुदतीचे कर्ज वाटप करण्यात आले.

वर्धा जिल्हयात एकूण 128 मान्यताप्राप्त सावकारामार्फत कर्जाचे वाटप करण्यांत येते. सावकारामार्फत 2008-09 या वर्षात एकूण 733 लाख रु. च्या कर्जाचे वाटप करण्यांत आले.

15.2 किरकोळ बाजारभाव

सन 2008-09 मध्ये काही महत्वाच्या जिवनावश्यक वस्तुंच्या सरासरी किरकोळ किंमती व दर किलो मागे येणे प्रमाणे आहेत. तांदुळ उत्तम 32.00 रु. गहू (मध्यम) 14.00 रु. ज्वारी संकरीत 11.20 रु. चनादाळ 32.60 रु. तुर दाळ 42.75 रु. फल्ली तेल 75.50 रु. गुळ 26.70 रु. साखर 19.40 रु. म्हशीचे दुध प्रति लिटर 19.50 रु. बोकडाचे मास 158.00 रु. वनस्पती तुप 65.00 रु. अंडी प्रति डझन 31.50 रु. बटाटे 10.20 रु. कांदे 11.90 रु. चहा 135.00 रु. कपडे घुण्याचा साबण प्रति बार 8.10 रु. आंघोळीचा साबण प्रति वडी 16.70 रु. आहे.

15.3 ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

पायाभुत वर्ष 2001 बरोबर 100 धरून 2008-09 मध्ये वर्धा केंद्राकरीता सरासरी सर्वसाधारण निर्देशांक 155 व अन्नगट निर्देशांक 166 आहे. 2007-08 वर्षाच्या गटवार निर्देशांकाच्या तुलनेत या वर्षी अन्नगट निर्देशांकात व सर्वसाधारण निर्देशांकात वाढ झाल्याची आढळते.

16. शैक्षणिक सुविधा

16.1

वर्धा जिल्हयात 2008-09 या वर्षात एकूण 1098 प्राथमिक 271 माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा व 72 महाविद्यालये कार्यरत आहेत.

16.2

2008-09 या वर्षात प्राथमिक शाळेत 111112 माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळेत 141452 व महाविद्यालयात 27832 अशा एकूण 280396 विद्यार्थ्यांनी आपला अभ्यासक्रम पूर्ण केला आहे. 1441 शैक्षणिक संस्थेत 9354 शिक्षक कार्यरत असून पैकी 3576 स्त्री शिक्षिका असल्याचे आढळून येते.

16.3

जिल्हयामध्ये तांत्रिक शिक्षणाच्या सोयी असून 2 वैद्यकीय महाविद्यालये 3 तंत्रनिकेतन संस्था 12 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय व 10 डी.एड व 4 बी.एड महाविद्यालये अस्तीत्वात आहेत.

16.4 सर्व शिक्षा अभियान:-

सदर योजना केंद्र पुरस्कृत असून शाळाबाह्य मुलांना शिक्षणाच्या प्रवाहात आणणे, अंगणवाडी/बालवाडी अद्यावत करणे, शिक्षकांना अद्यावत ज्ञान देवून त्यांना प्रशिक्षण देणे व शैक्षणिक गुणवत्ता विकास ह्या उद्देशाने योजना राबविली जाते. योजनेअंतर्गत अंदाजे 1386.14 लाख रुपये खर्च असून 1365 शाळांचा समावेश आहे.

16.5 :-निरंतर शिक्षण अभियान-

दिनांक 26 मार्च 1992 रोजी वर्धा जिल्हा 100 टक्के साक्षर घोषित झाला आहे. जिल्ह्यात 100 टक्के केंद्रपुरस्कृत निरंतर शिक्षण कार्यक्रम सुरू होता. साक्षरता योजनेअंतर्गत जिल्ह्यातील 15 ते 35 वयोगटातील लोकसंख्या विचारात घेण्यात आली होती. त्यानंतर 1993 साली साक्षर-तर कार्यक्रम व 1998 पासून निरंतर शिक्षण कार्यक्रम सुरू होता. या योजनेअंतर्गत 319 केंद्र , 33 प्रमुख केंद्र व 286 निरंतर शिक्षण केंद्र सुरू होती. सध्या वर्धा जिल्हात निरंतर शिक्षण कार्यक्रम बंद आहे.

17. सार्वजनिक आरोग्य सेवा

17.1

सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैद्यकीय सेवा या शासन जिल्हा परिषद, नगरपरिषद तसेच धर्मादाय संस्थेमार्फत उपलब्ध करून दिल्या जातात. जिल्ह्यात सन 2008-09 मध्ये एकूण 11 रुग्णालये, 44 दवाखाने 14 प्रसूतीगृहे व 27 प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती. तसेच खाटांची संख्या 1525 असून 76 हजार आंतर रुग्णांवर व 621 हजार बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यांत आले.

17.2 जन्म-मृत्यूचे प्रमाण :-

जिल्ह्यातील सन 2008 मध्ये एकूण 19693 जन्म आणि 9545 मृत्यू तसेच 250 बालमृत्यू नोंदविल्या गेलेत. ग्रामीण भागात जन्म मृत्यूची नोंद काटेकोरपणे होत नसल्यामुळे हे प्रमाण कमी वाटते.

17.3 कुटुंब कल्याण कार्यक्रम:-

जिल्ह्यात मार्च 2009 अखेर एकूण 34 कुटुंब नियोजन केंद्रे अस्तीत्वात होती. त्यापैकी ग्रामीण भागात 79 टक्के व शहर भागांत 21 टक्के आहेत. निर्बीजीकरण केलेल्यांची एकूण संख्या 8025 इतकी असून त्यापैकी 8 टक्के पुरुषांनी व 92 टक्के स्त्रियांनी शस्त्रक्रीया करून घेतल्याचे आढळते. निर्बीजीकरण केलेल्या व्यक्तीपैकी 66 टक्के व्यक्ती ग्रामीण भागातील होत्या. तसेच लूप पध्दतीचा वापर 6022 स्त्रिया करीत असल्याचे आढळते. लोकसंख्येला आळा घालण्याच्या दृष्टीने शासनातर्फे कुटुंब कल्याण हा कार्यक्रम दरवर्षी नियमितपणे राबविण्यात येत असतो.

17.4 पल्स पोलियो कार्यक्रम :-

सन 2008-09 या वर्षात पल्स पोलियो निर्मूलन कार्यक्रमांतर्गत जिल्हयात एकूण 22045 बालकांना पोलियो डोज पाजण्यात आला.याव्यतिरीक्त शासनाच्या विशेष मोहिम राबवून पालियो डोज दिल्या जाते.

17.5 कुष्ठरोग निर्मूलन कार्यक्रम:-

कुष्ठरोग निर्मूलन कार्यक्रमांतर्गत जिल्हयास सन 2007-08 या वर्षात रु.2.58 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला व त्याअंतर्गत कुष्ठरोग्यांच्या शस्त्रक्रिया करणे,गॉगल्स व चप्पल पूरविणे इ.बाबींचा अंतर्भाव करण्यात आला.जिल्हयात म.गांधी लेप्रोसी फाउंडेशन येथे सुदधा कुष्ठरोग्यांवर उपचार व संशोधन केले जाते.तर दत्तपूर येथे महारोगी सेवा संस्थेकडून कुष्ठरोगी/महारोगी रुग्णांचे पुनर्वसन केले जाते.

18.जिल्हा वार्षिक योजना-2008-09

18.1 सर्वसाधारण योजना:- जिल्हा वार्षिक योजना-2008-09 अंतर्गत सर्वसाधारण योजनांतर्गत एकूण मंजूर नियतव्यय 3282.00 लक्ष रूपये होता. अर्थसंकल्पित तरतूद रु.3282.00 लक्ष, प्राप्त तरतूद 3282.00 लक्ष रु तर मार्च-09 अखेरीस झालेला खर्च 3267.81 लक्ष रूपये इतका होता.प्राप्त तरतूदीशी खर्चाची टक्केवारी 99.60 इतकी होती.झालेल्या खर्चामध्ये प्रामुख्याने कृषि व संलग्न सेवा अंतर्गत प्राप्त तरतूद रु.333.32 लक्ष तर खर्च 342.42 लक्ष रूपये,ग्रामीण विकास कार्यक्रमांतर्गत एकूण प्राप्त निधी रु.315.16 लक्ष तर खर्च 307.34 लक्ष रूपये,पाटबंधारे व पूरनियंत्रण अंतर्गत प्राप्त निधी 221.64 लक्ष रूपये तर खर्च 216.14 लक्ष रूपये इतका होता.

18.2 अनुसूचित जाती उप योजना व आदिवासी उपयोजना:- अनुसूचित जाती उप योजनेअंतर्गत सन 2008-09 या वर्षात एकूण मंजूर नियतव्यय 2243.85 लक्ष रूपये होता. अर्थसंकल्पित तरतूद रु.1456.80 लक्ष, प्राप्त तरतूद 1276.49 लक्ष रु तर मार्च-09 अखेरीस झालेला खर्च 1270.65 लक्ष रूपये इतका होता. आदिवासी उपयोजनेअंतर्गत सन 2008-09 या वर्षात एकूण मंजूर नियतव्यय 884.99 लक्ष रूपये होता. अर्थसंकल्पित तरतूद रु.919.48 लक्ष, प्राप्त तरतूद 758.91लक्ष रु तर मार्च-09 अखेरीस झालेला खर्च 758.66 लक्ष रूपये इतका होता.

18.3 खासदार/आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रम:-

खासदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत सन 2008-09 या वर्षात 215 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला त्यात 76 कामे मंजूर करण्यात आली तर मार्च-09 अखेरीस 47 लक्ष इतका खर्च झाला.

त्याचप्रमाणे आमदार स्थानिक विकास कार्यक्रमांतर्गत सन 2008-09 या वर्षात 466 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला त्यात 239 कामे मंजूर करण्यात आली तर मार्च-09 अखेरीस 336 लक्ष ईतका खर्च झाला.

18.4 वीस कलमी कार्यक्रम:-

वीस कलमी कार्यक्रमांतर्गत सन 2008-09 या वर्षात प्रामुख्याने सुवर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजनांतर्गत 1926 लाभधारकांच्या उददीष्टांपैकी 1956 साध्य करण्यात आले. कुटुंब नियोजनाच्या 7201 च्या तूलनेत 6972 शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या अनुसुचित जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य कलम 11-अ अंतर्गत विविध योजनान्वये एकूण 5380 लाभार्थ्यांना लाभ देण्यात आला तर कलम 11-ब अन्वये अनुसुचित जमातिच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य अंतर्गत एकूण 3593 लाभार्थ्यांना लाभ देण्यात आला

19. ईतर

19.1 सामाजिक अर्थसहाय्य योजना

सदर योजनेअंतर्गत तिन योजना राबविल्या जातात.

अ) संजय गांधी निराधार/आर्थिक दुर्बलांसाठी अनुदान योजना :- या योजनेअंतर्गत सन 2008-09 या वर्षात 6514 लाभार्थ्यांना एकूण 406.17 लक्ष रुपये अनुदानाचे वाटप करण्यात आले.

ब) ईंदिरा गांधी निराधार व भूमिहीन शेतमजूर महिला अनुदान योजना :- या योजनेअंतर्गत सन 2008-09 या वर्षात 1734 लाभार्थ्यांना एकूण 45.83 लक्ष रुपये अनुदानाचे वाटप करण्यात आले. सदर योजना संजय गांधी निराधार योजनेमध्ये समाविष्ट करण्यात आली.

क) श्रावणबाळ सेवा योजना :- सदर योजना ही केंद्र व राज्य सरकार मिळून राबविली जाते. या योजनेअंतर्गत सन 2008-09 या वर्षात 27844 लाभार्थ्यांना एकूण 1402.86 लक्ष रुपये अनुदानाचे वाटप करण्यात आले. या अंतर्गत राज्य शासन रु.300 व केंद्र शासन रु.200 असे एकूण 500/-रूपये प्रति लाभार्थी दिले जातात.

19.2 गृह निर्माण योजना

जिल्ह्यांतील आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी ' गृह निर्माण योजना ' नागपूर गृह निर्माण मंडळामार्फत राबविण्यात येते. सन 2008-09 या वर्षात ईंदिरा आवास योजनेअंतर्गत 543 घरकूले बांधण्याचे उददीष्टे ठेवण्यात आली आहे.

19.3 वृत्तपत्रे व नियतकालीके

जिल्ह्यात 31 मार्च 2009 रोजी 12 दैनिके, 44 साप्ताहिके प्रकाशित करण्यात आलीत. तसेच 19 मुद्रणालये आहेत.

19.4 वाचनालये /ग्रंथालये

जिल्हयामध्ये जिल्हा मुख्यालयात शासकिय ग्रंथालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्हयात निरनिराळ्या संस्थेकडून वाचनालये चालविण्यात येतात. वर्धा जिल्हयात एकूण 102 ग्रंथालये असून त्यात 'अ' वर्गाचे 4, 'ब' वर्गाचे 5, 'क' वर्गाचे 27 'व ड' वर्गाची 66 ग्रंथालये कार्यरत असून यात ' गांधी अध्ययन केंद्र ' या महत्वाच्या वाचनालयाचा प्रामुख्याने उल्लेख करावा लागेल.

19.5 करमणूक व प्रेक्षणिय स्थळे

या जिल्हयामध्ये 7 कायम स्वरुपाची चित्रपट गृहे व 3 सरकारमान्य व्हीडीओ केंद्रे आहेत. दर लाख लोकसंख्येमागे साधारणतः 1 चित्रपट गृह पडते. वर्धा जिल्हयामध्ये बोर धरण,महाकाळी धरण, विश्व शांतिस्तूप व गिताई मंदिर ई. प्रेक्षणिय स्थळे असून दर्शनीय स्थळामध्ये सुप्रसिध्द सेवाग्राम मध्ये ' बापूकुटी 'व पवनार येथील परमधाम आश्रम याचा उल्लेख करावा लागेल.

19.6 पर्यटन विकास योजना:-

शासनाच्या पर्यटन विकास योजने अंतर्गत सन 2004-05 या वर्षात जिल्हयातील पवनार,सेवाग्राम व बोरधरण या तिन स्थळांच्या विकासाकरीता रू.180 लक्ष एवढा निधी देण्यात आला.सदर निधीतून सूशोभिकरण करणे,यात्री निवास बांधणे इ.कामे पूर्ण करण्यात आली.तर सन 2006-07 या वर्षात आष्टी(शहीद) या हुतात्मा स्मारकाच्या सूशोभिकरणसाठी रू.47.73 लक्ष एवढा निधी देण्यात आला आहे.2007-08 या वर्षात बोरधरण व सेवाग्राम येथील आश्रमासाठी अनुक्रमे रू. 40.08 व 39.46 लक्ष एवढा निधी प्राप्त झाला.

19.7 रोजगार हमी योजना

राज्य शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना ही अत्यंत महत्वाची अशी योजना राबविण्यात येते. योजनेनुसार दि. 20 डिसेंबर,1974 रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहात मंजूर केलेल्या प्रस्तावातील तरतूदीना अनुरूप असलेल्या अशा विशिष्ट अटीवर ग्रामीण अकुशल कामगारांकरिता रोजगार हमीची तरतूद केलेली आहे. अशा कामगार हमी योजनेला महाराष्ट्र शासन सर्वात जास्त महत्व देते. रोजगार हमी योजने अंतर्गत वर्धा जिल्हयामध्ये सन 2008-09 या वर्षात 583 कामे सुरू करण्यात आली

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन, मार्च 2009

दृष्टिक्षेपात वर्धा जिल्हा

अ.क्र. (1)	बाब (2)	परिमाण (3)	जिल्हा (4)	महाराष्ट्र (5)
एक	प्राकृतिक रचना			
1	भौगोलिक स्थान			
	1.1 उत्तर अक्षांश	अंश	20.18-21.21	16.4-22.1
	1.2 पूर्व रेखांश	अंश	78.33-79.15	72.6-80.9
	1.3 क्षेत्रफळ	हजार चौ.किमी	6	308
2	प्रशासकीय रचना			
	2.1 तालुके	संख्या	8	358
	2.2 शहरे	संख्या	7	378 #
	2.3 एकूण गावे	संख्या	1382	43711
	2.4 पैकी निर्जन गावे	संख्या	378	2616
दोन	स्थानिक स्वराज्य संस्था			
1	महानगरपालिका	संख्या	0	22
2	नगरपरिषदा	संख्या	6	225*
3	कटकमंडळे	संख्या	0	7
4	पंचायत समित्या	संख्या	8	351
5	ग्रामपंचायती	संख्या	517	27920
तीन	लोकसंख्या (2001)			
1	ग्रामीण	हजार	912	55778
2	नागरी	हजार	325	41101
3	एकूण	हजार	1237	96879
4	पुरुष	हजार	639	50401
5	स्त्रिया	हजार	598	46478
6	स्त्रिया प्रति हजार पुरुष	संख्या	935	922
7	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजार	159	9882
	7.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	12.83	10.2
8	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	हजार	154	8577
	8.1 एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	टक्के	12.49	8.9
9	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	196	315
10				
	10.1 ग्रामीण	टक्के	76.95	70.4
	10.2 नागरी	टक्के	88.6	85.5
	10.3 एकूण	टक्के	80.10	76.9
	10.4 पुरुष	टक्के	87.20	86.0
	10.5 स्त्रिया	टक्के	72.50	67.0
	10.6 साक्षरतेमध्ये महाराष्ट्राचा देशात क्रमांक	क्रम संख्या	उ.ना.	उ.ना.

गणना शहरांसह *3 नगर पंचायतीसह

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे (2002)	लाख	0.90	45.03
चार	जिल्हा उत्पन्न अंदाज			
1	चालू किंमतीनुसार (1999-00च्या मालिकेप्रमाणे)		(2007-08)	(2007-08)
	1.1 एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	5601	590995
	1.2 दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	41578	55068
	1.3 एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	4943	504951
	1.4 दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	36685	47051
2	स्थिर किंमतीनुसार (1999-00च्या			
	2.1 एकूण उत्पन्न (स्थूल)	कोटी रु.	3806	416248
	2.2 दरडोई उत्पन्न (स्थूल)	रुपये	28249	38725
	2.3 एकूण उत्पन्न (निव्वळ)	कोटी रु.	3364	357402
	2.4 दरडोई उत्पन्न (निव्वळ)	रुपये	24971	33302
पाच	कृषि		(2000-01 अस्थाई)	(2006-07अस्थाई)
1	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	629	30758
2	जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	77	5213
3	जंगलव्याप्त क्षेत्राचे भौगोलिक क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	12.24	16.94
4	शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	4.1 बिगर- शेती वापराखालील	हजार हेक्टर	41	1412
	4.2 पडीत आणि लागवडीलायक नसलेली	हजार हेक्टर	17	1720
	4.3 एकूण (4.1 + 4.2)	हजार हेक्टर	58	3132
5	पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली			
	5.1 कायम गुरेचरण व इतर	हजार हेक्टर	46	1252
	5.2 झाडे-झुडपांखालील	हजार हेक्टर	5	249
	5.3 लागवडीलायक परंतु पडीत	हजार हेक्टर	20	915
6	पडीत जमीन			
	6.1 चालू पड	हजार हेक्टर	37	1323
	6.2 इतर पड	हजार हेक्टर	29	1196
7	पिकाखालील क्षेत्र		(2001-02स्थाई)	(2005-06)
	7.1 पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	284	17478
	7.2 दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	158	5009
	7.3 एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	442	22487
8	ओलिता खालील क्षेत्र			
	8.1 निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	32	3246
	8.2 एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	25	3958
9	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र		(2001-02)	(2007-08)
	9.1 तृणधान्ये	हजार हेक्टर	57	9149
	9.2 कडधान्ये	हजार हेक्टर	81	4057

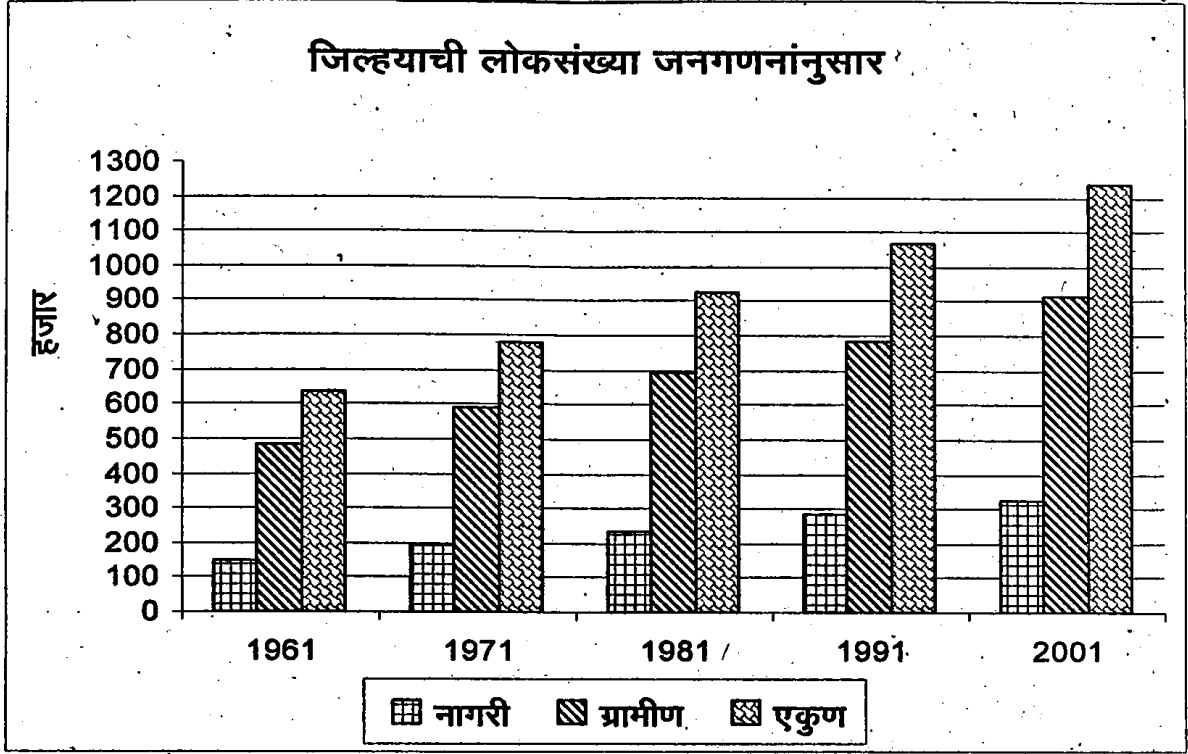
अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	9.3 तेलबिया	हजार हेक्टर	133	3824
	9.4 ऊस	हजार हेक्टर	4	उ.ना.
	9.5 कापूस	हजार हेक्टर	150	3195
10	पर्जन्य (सरासरी)	मि.मी.	828.82	उ.ना.
11	जमीन वहिती धारण क्षेत्र (1995-96)			
	11.1 क्षेत्र 2 हेक्टरपेक्षा कमी	शंभर हेक्टर	796	6693
	11.2 क्षेत्र 2 ते 10 हेक्टर	शंभर हेक्टर	2825	11308
	11.3 क्षेत्र 10 हेक्टरपेक्षा जास्त	शंभर हेक्टर	545	1879
सहा	जलसिंचन पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्यांखालील लाभक्षेत्र			
1	मोठे पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	1	77
	1.1 लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता 30/6/08)	हजार हेक्टर	13	2518
2	मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	संख्या	6	244
	2.1 लाभक्षेत्र (निर्मित सिंचन क्षमता)	हजार हेक्टर	21	782
3	लघु पाटबंधारे प्रकल्प (राज्यक्षेत्र)	संख्या	17	2930
	3.1 लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	8	1186
4	सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	28	868
सात	पशुसंवर्धन (पशुगणना-2003)		(संख्या)	
1	एकूण पशुधन	हजार	570	37058
2	गो जातीय	हजार	405	16738
3	महिषवर्गीय	हजार	63	6084
4	मेंढया व शेळ्या	हजार	162	13624
5	कोंबडया व बदके	हजार	270	34596
आठ	सहकार क्षेत्र		(2008-09)	(2007-08)
1	सहकारी संस्था	संख्या	1875	205753
2	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	398	21248
	2.1 सभासद संख्या	हजार	175	12438
	2.2 दिलेली कर्जे	कोटी रु.	32	582825
	2.2 येणे कर्जे	कोटी रु.	31	819490
3	सहकारी दुग्धसंस्था	संख्या	368	30075
नऊ	बीज			
1	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	1277	36312
2	बीज पुरवठा केलेले कृषी पंप संच	हजार	58	2895

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	विजेचा वापर		(2008-09)	(2007-08)
	3.1 घरगुती	दशलक्ष कि.वॅ.तास	157	15553
	3.2 वाणिज्यिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	28	6661
	3.3 औद्योगिक	दशलक्ष कि.वॅ.तास	671	30323
	3.4 कृषि	दशलक्ष कि.वॅ.तास	85	12676
	3.5 इतर	दशलक्ष कि.वॅ.तास	119	4625
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	दशलक्ष कि.वॅ.तास	1060	69838
दहा	परिवहन व दळणवळण			
1	रेल्वे मार्गाची एकूण लांबी	कि.मी.	397	5917
2	रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
	2.1 बारमाही	संख्या	924	38483
	2.2 हंगामी	संख्या	26	1397
3	रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)			
	3.1 राष्ट्रीय महामार्ग	कि.मी.	108	4367
	3.2 राज्य महामार्ग	कि.मी.	701	33800
	3.3 प्रमुख जिल्हामार्ग	कि.मी.	741	49393
	3.4 इतर जिल्हामार्ग	कि.मी.	875	45886
	3.5 ग्रामीण रस्ते	कि.मी.	2031	102149
	3.6 एकूण (3.1 ते 3.5)	कि.मी.	4456	235595
अकरा	नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार			
1	नोंदणीकृत कारखाने (31-12-07)	संख्या	169	36863
2	नोंदणीकृत चालू कारखाने	संख्या	134	30831
	(त्यांतील कामगार)	संख्या	7252	1376000
3	साखर कारखाने	संख्या	2	201
	(साखरेचे उत्पादन)	हजार मे. टन	1	90976
4	सहकारी सूत गिरण्या	संख्या	6	122
बारा	कर्मचारी गणना (1 जुलै 2007 रोजी भरलेली पदे)			
1	शासकीय	हजार	8	581
2	जिल्हा परिषदा	हजार	8	457
3	नगर परिषदा	हजार	2	52
4	महानगरपालिका	हजार	0	112
तेरा	शिक्षण क्षेत्र		(2008-09 अस्थाई)	(2007-08)
1	प्राथमिक शिक्षण			
	1.1 एकूण शाळा	संख्या	1098	72053

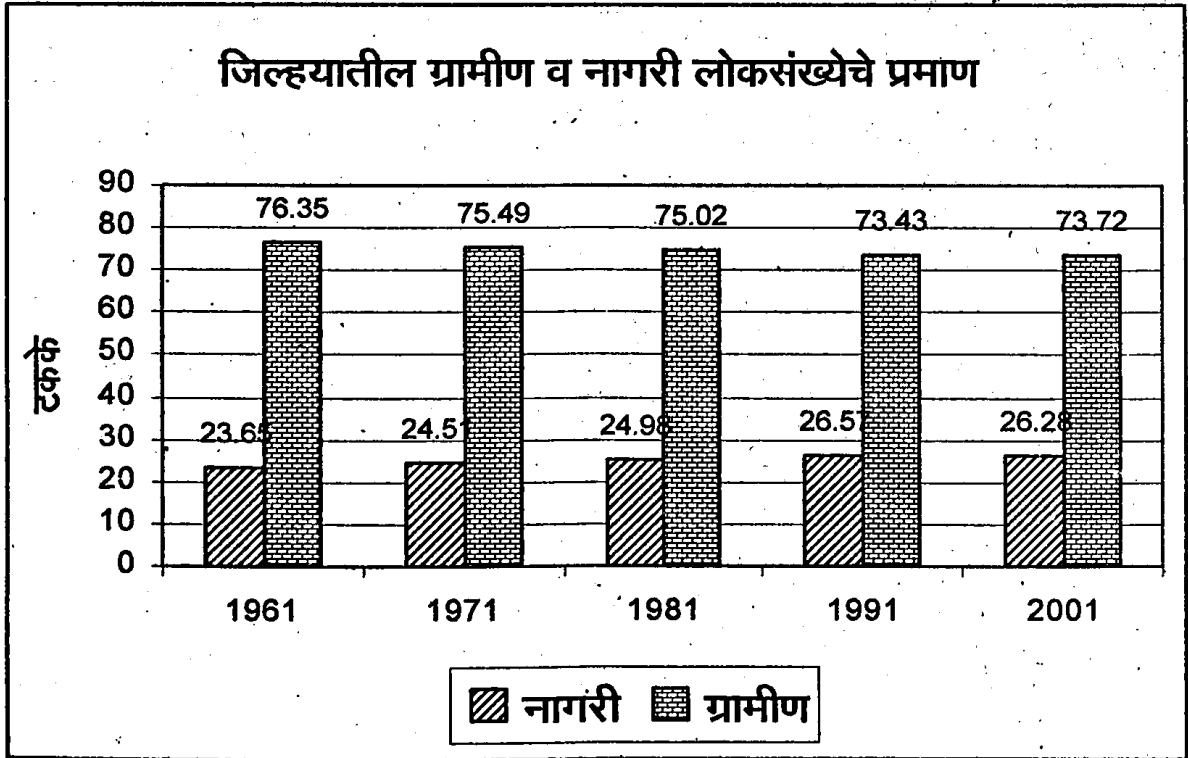
* महाराष्ट्राची आर्थिक आकडेवारी 2007

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	प्राथमिक शिक्षण			
	1.2 विद्यार्थी	हजार	111	11392
	1.3 शिक्षक	हजार	4	342
	1.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	26	33
2	माध्यमिक शिक्षण			
	2.1 एकूण शाळा	संख्या	271	20339
	2.2 विद्यार्थी	हजार	141	11484
	2.3 शिक्षक	हजार	4	302
	2.4 प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	37	38
3	उच्च शिक्षण			
	3.1 संस्था	संख्या	72	2618
	3.2 एकूण विद्यार्थी	हजार	28	1382
4	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण			
	4.1 व्यवसाय पदवी एकूण शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	1	687
		संख्या	425	79778
	4.2 व्यवसाय पदविका एकूण शिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	3	689
		संख्या	1009	91203
	4.3 शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	8	407
		संख्या	1140	71497
	4.4 अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (प्रवेश क्षमता)	संख्या	4	210
		संख्या	532	24426
चौदा	सार्वजनिक आरोग्य		(2009)	(2007)
1	रुग्णालये	संख्या	11	1099
2	दवाखाने	संख्या	44	2072
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	27	1818
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	181	उ.ना.
5	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	0	177
पंधरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना			
1	आदिवासी आश्रमशाळा	संख्या	15	1105
	(त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	5309	418815
सोळा	मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना			(2006-07)
1	मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृहे	संख्या	6	271
	(त्यांतील विद्यार्थी)	संख्या	425	22668
सतरा	सार्वजनिक वितरण व्यवस्था			(2007-08)
1	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	828	50083
2	पुरविलेला एकूण साठा			
	2.1 गहू	हजार टन	25	1294
	2.2 तांदूळ	हजार टन	18	1128
3	शासकीय गोदामे	संख्या	14	973
	(साठवण क्षमता)	हजार टन	1.65	584.41

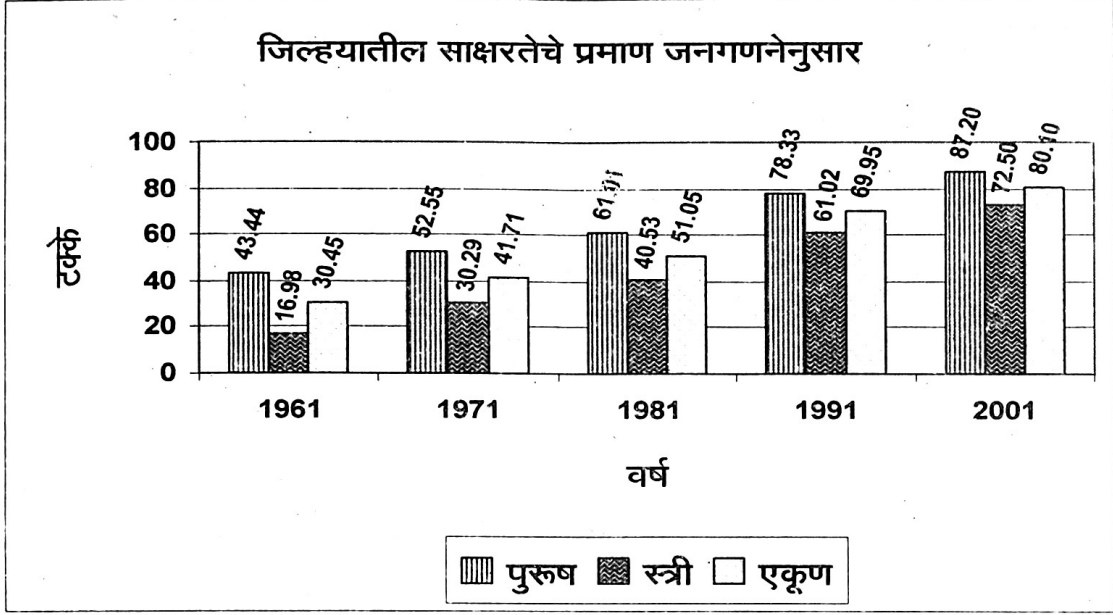
आलेख क्र -1

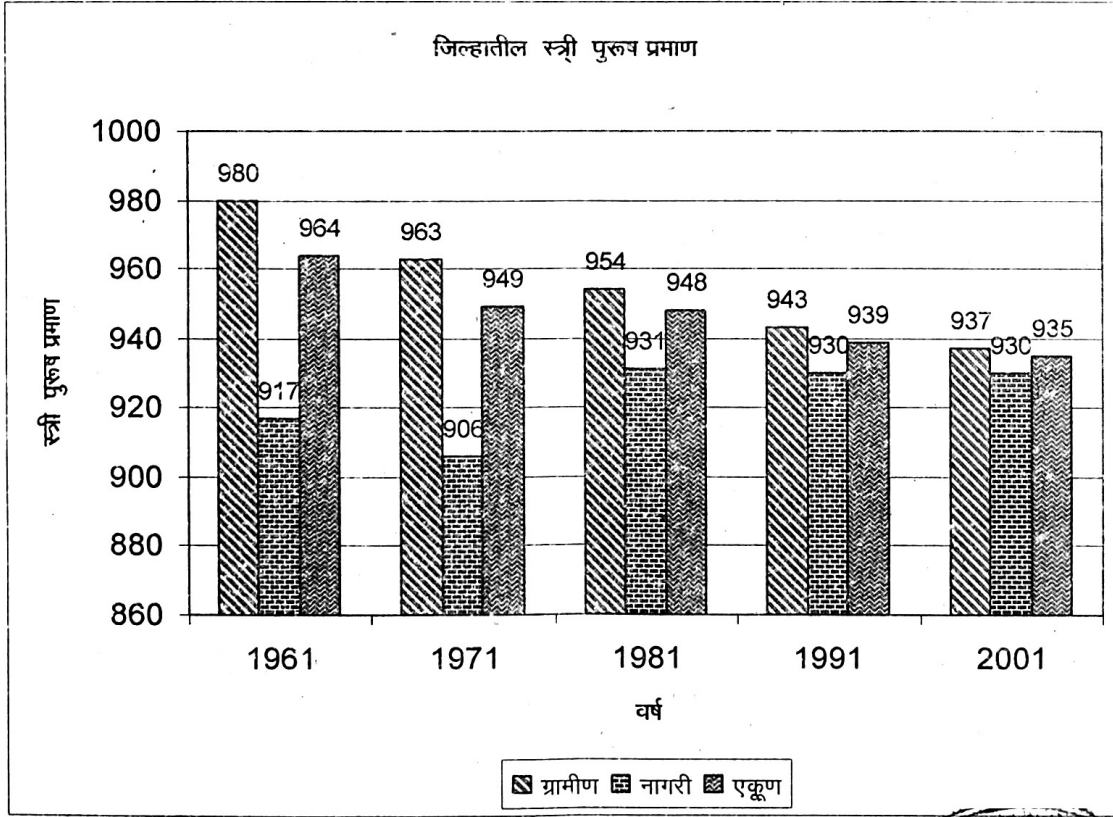
आलेख क्र -2

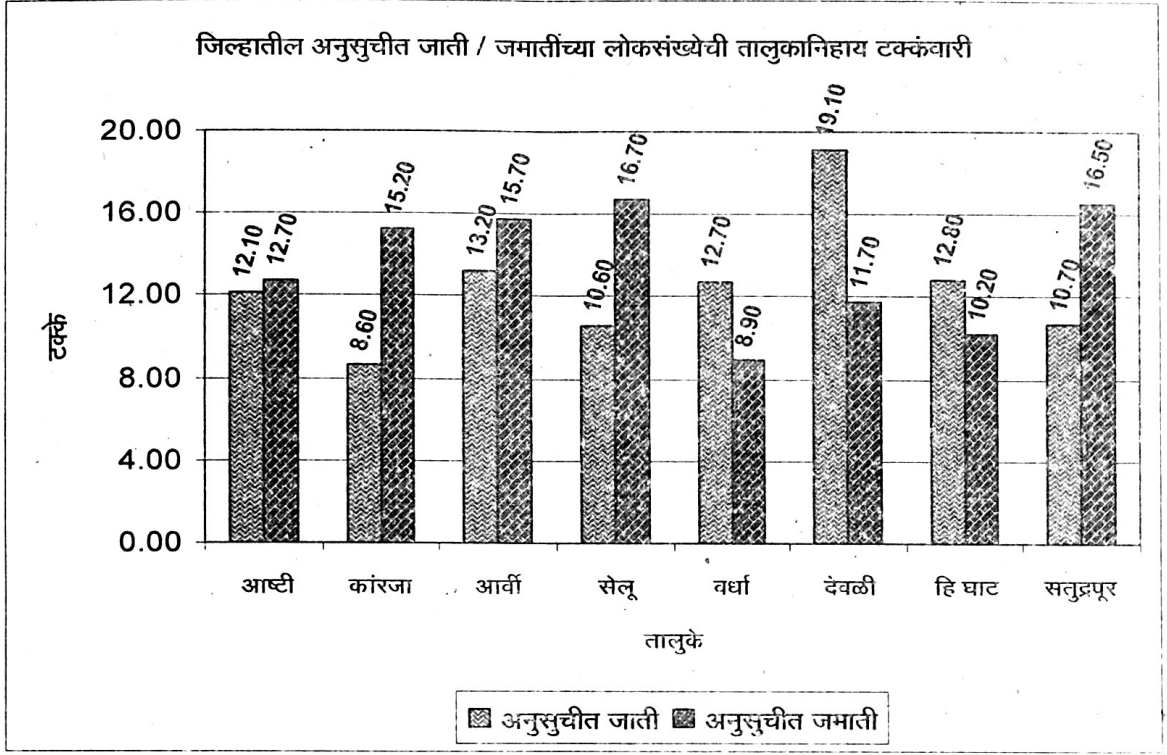
आलेख क्र - 3

आलेख क्र - 4

आलेख क्र - 5

भाग - २

सांख्यिकी

तक्ते

मार्च - २००९

जिल्हा : वर्धा

तक्ता क्रमांक - 1.1
निवडक निदेशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2009

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2007-08	2008-09
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
एक	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या							2001	2001
1	क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	6309	6309	6309	6309	6309	6309	6309
2	गावे	संख्या	1262	1371	1371	1381	1382	1382	1382
3	शहरे	संख्या	6	6	6	6	7	7	7
4	एकूण लोकसंख्या	हजार	631	780	927	1068	1237	1237	1237
5	शहरी लोकसंख्येचे प्रमाण	टक्के	23.65	24.51	24.98	26.56	26.28	26.28	26.28
6	घनता (लोकसंख्या प्रति चौ.कि.मी.)	संख्या	101	124	147	169	196	196	201
7	स्त्रिया प्रति एक हजार पुरुष	संख्या	962	949	948	939	935	935	935
दोन	साक्षरतेचे प्रमाण							2001	2001
1	पुरुष	टक्के	43.27	52.55	61.02	78.33	87.20	87.20	87.20
2	स्त्रिया	टक्के	16.86	47.71	40.53	61.09	72.45	72.45	72.45
3	एकूण	टक्के	30.32	41.71	51.04	69.95	80.06	80.06	80.06
4	ग्रामीण	टक्के	24.80	36.79	46.26	65.39	76.95	76.95	76.95
5	नागरी	टक्के	48.70	56.86	65.40	82.33	88.64	88.64	88.64
तीन	स्थानिक स्वराज्य संस्था								
1	महानगरपालिका	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
2	नगरपरिषदा	संख्या	6	6	6	6	6	6	6
3	कटक मंडळे	संख्या	0	0	0	0	0	0	0
4	पंचायत समित्या	संख्या	7	7	7	8	8	8	8
5	ग्राम पंचायती	संख्या	453	456	477	502	517	517	517
चार	क्षेत्रवार जिल्हा व दरडोई उत्पन्न (चालू किंमतीनुसार)								
1	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	कोटी रु	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	3240	4943	
2	निव्वळ दरडोई उत्पन्न	रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	24975	36685	
3	राज्याच्या उत्पन्नात हिस्सा	टक्के	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	0.96	0.98	
पाच	कृषि व सिंचन								
									(त्रुटू पिके अहवाल-2002-03)
1	जंगलव्याप्त क्षेत्र	शंभर हेक्टर	670	660	670	860	769	769	769
2	लागवडीलायक क्षेत्र	--"	4680	4990	4680	4510	4614	4656	4656
3	पिकांखालील एकूण क्षेत्र								
3.1	तृणधान्ये	शंभर हेक्टर	1632	1698	1734	1217	653	630	630
3.2	कडधान्ये	--"	527	486	415	576	728	623	623
3.3	तेलबिया	--"	203	234	254	360	1419	1035	1035
3.4	ऊस	--"	0.46	0.71	0.76	13.6	46	25	25
3.5	कापूस	--"	1650	1832	1920	1840	1404	1873	1873

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2009

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2007-08	2008-09
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
4	पिकांखालील निव्वळ क्षेत्र	--"--	4028	4242	4130	3905	3564	4048	4048
5	दुसोटा क्षेत्राचे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	0.80	1.88	5.13	4.40	23.88	16.79	16.79
6	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्र	शंभर हेक्टर	60	90	240	240	418	429	429
7	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्राचे एकूण पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी प्रमाण	टक्के	1.39	2.18	5.46	5.78	9.47	21.77	21.77
8	निव्वळ सिंचन क्षेत्र	शंभर हेक्टर	60	90	180	240	315	146	146
9	कालव्यांदारे सिंचित क्षेत्र	--"--	उ.ना.	10	20	50	35	10	10
10	विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र	--"--	50	90	160	180	280	136	136
11	इतर साधनांनी सिंचित क्षेत्र	--"--	1830	1990	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
सहा कृषि अवजारे (कृषि गणना)							1997	2003	2003
							स्थाई	स्थाई	
1	लाकडी नांगर	हजार	33	33	35	35	24	21	21
2	लोखंडी नांगर	हजार	5	6	8	8	19	20	20
3	बैलगाड्या	हजार	35	41	38	41	37	30	30
4	ट्रॅक्टर	संख्या	23	62	6	55	550	477	477
5	सिंचनाकरिता तेलावर	संख्या 00	5	7	10	25	32	32	32
6	सिंचनाकरिता विद्युत्पंप	संख्या 00	6	12	18	108	128	158	158
7	उसाचे चरक	संख्या							
7.1	शक्तीवर चालणारे	संख्या	37	3	40	11	4	22	22
7.2	बैलाच्या मदतीने	संख्या	14	9	53	2	29	703	703
सात पशुधन (पशुगणना)			1967	1977	1982	1987	1997	2003	2003
1	एकूण पशुधन	हजार	419	523	540	602	730	570	570
2	दुभत्या गायी	--"--	उ.ना.	39	39	53	51	49	49
3	दुभत्या म्हशी	--"--	उ.ना.	10	13	14	19	18	18
4	शेळ्या व मेंढ्या	--"--	उ.ना.	115	148	185	188	162	162
5	कोंबड्या व तत्सम पक्षी	--"--	138	137	169	177	274	270	270
आठ मत्स्य व्यवसाय									
1	एकूण मत्स्य उत्पादन	मे. टन	उ.ना.	उ.ना.	425	1000	2992	3200	2720
2	मच्छीमार सहकारी संस्था	संख्या	0	0	0	0	0	39	39
3	संस्थातील सभासद	संख्या	0	0	0	0	0	2365	2386

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2009

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2007-08	2008-09
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
नऊ सहकार क्षेत्र									
1 संस्था									
1.1	कृषि पतसंस्था	संख्या	419	419	408	404	402	403	403
1.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या	44	419	223	110	275	268	265
1.3	उत्पादक संस्था	संख्या	103	302	319	776	572	673	708
1.4	पणन संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	14	31	18
1.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	294	477	481
2 सभासद									
2.1	कृषि पतसंस्था	संख्या हजारात	31	62	139	125	180	179	177
2.2	बिगर कृषि पतसंस्था	संख्या हजारात	3	7	22	22	123	194	163
2.3	उत्पादक संस्था	संख्या हजारात	9	23	33	106	92	53	69
2.4	पणन संस्था	संख्या हजारात	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	13	13	8
2.5	सामाजिक सेवा संस्था	संख्या हजारात	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	25	55	75
3 खेळते भांडवल									
3.1	कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	140	1003	2108	5943	42255	9725	9710
3.2	बिगर कृषि पतसंस्था	लाख रुपये	16	84	432	2332	27989	45445	48896
3.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	15	87	543	6341	11244	231	242
3.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	515	542	287
3.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	938	219	111
4 दिलेली कर्जे									
4.1	शेती पतसंस्था	लाख रुपये	112	830	532	973	23528	3226	3208
4.2	बिगर शेती पतसंस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	1047	16590	15937	14400
4.3	उत्पादक संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	-	-	-
4.4	पणन संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	-	-	-
4.5	सामाजिक सेवा संस्था	लाख रुपये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	-	-	-
दहा विजेचा वापर									
1	घरगुती	हजार कि.वॅ.तास	797	4243	7530	46429	105444	137790	156560
2	वाणिज्यिक	हजार कि.वॅ.तास	112	1732	4830	7931	12698	17570	27810
3	औद्योगिक	हजार कि.वॅ.तास	1200	23811	51390	81118	336470	682270	671070
4	कृषि	हजार कि.वॅ.तास	962	-	20310	12902	47501	63120	85130
5	इतर	हजार कि.वॅ.तास	838	7325	6550	27944	79005	115570	119590
6	एकूण	हजार कि.वॅ.तास	22146	37111	90610	176324	581118	1016320	1060160
7	विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	86	430	1011	1245	1277	1277	1277

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2009

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2007-08	2008-09
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
अकरा वाहतूक व दळणवळण									
1	रस्त्यांची एकूण लांबी	कि.मी.	537	1125	2296	2558	3183	4804	5016.5
2	दर 100 चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	8.50	17:80	36.40	44.78	50.54	78	81.33
3	दरलाख लोकसंख्ये मागेरस्त्याची लांबी,	कि.मी.	85	177	294	265	298	388	406
4	एकूण मालवाहतूक वाहने	संख्या	9	3662	608	806	615	8587	10262
5	एकूण प्रवासी वाहने	संख्या	19	15027	5283	19226	48873	107552	116538
6	रेल्वे मार्गांची एकूण लांबी	कि.मी.	174	174	174	397	397	397	397
7	डाक कार्यालये	संख्या	124	144	173	182	185	185	185
8	तार कार्यालये	संख्या	9	12	39	11	11	1	1
9	दूरध्वनी	संख्या	416	उ.ना.	उ.ना.	3790	31157	50401	46106
बारा नोंदणीकृत कारखाने व रोजगार									
1	चालू कारखाने	संख्या	40	40	48	130	166	128	134
2	कामगारांची दैनिक उपस्थिती	संख्या हजारत	7416	6409	7528	9288	10015	6045	7252
तेरा शिक्षण									
1	प्राथमीक							2006-07	2008-09
1.1	संस्था	संख्या	712	868	932	1000	1055	1057	1098
1.2	विद्यार्थी	हजारात	19	93	129	141	125	122	111
1.3	शिक्षक	संख्या	2013	3008	3294	3849	4184	4207	4295
1.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	9	31	39	37	31	29	26
2	माध्यमिक व उच्च माध्यमिक								
2.1	संस्था	संख्या	56	106	120	137	251	264	271
2.2	विद्यार्थी	हजारात	20	41	63	51	141	145	141
2.3	शिक्षक	संख्या	824	1757	2122	1615	4149	4607	3777
2.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	24	23	30	32	34	31	37
3	महाविद्यालये								
3.1	संस्था	संख्या	3	7	7	12	36	48	72
3.2	विद्यार्थी	हजारात	1	5	6	14	21	21	28
3.3	शिक्षक	संख्या	31	184	187	352	680	625	605
3.4	प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	32	27	32	36	31	34	46

तक्ता क्रमांक - 1.1 (पुढे चालु)

निवडक निर्देशक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ कालावधी- 1960 ते 2009

अनु.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	2000-01	2007-08	2008-09
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
चौदा सार्वजनिक आरोग्य									
1	दवाखाने	संख्या	5	37	59	45	48	44	44
2	रुग्णालये	संख्या	9	7	9	14	11	11	11
3	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	5	8	8	27	27	27	27
4	प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	181	181	181
5	खाटा	संख्या	289	671	1089	1459	895	1525	1525
6	दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	संख्या	46	86	140	157	74	123	123
पंधरा संकीर्ण									
1	बँक शाखा	संख्या	15	30	68	135	146	131	142
2	दूरदर्शन केबल चालक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	117	111
3	दूरदर्शन केबल धारक	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	16820	15918
4	गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	8520	11856	12985	13111

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 2.1

लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	क्षेत्र चौ. कि.मी.	लोकसंख्या			कुटुंबांची संख्या	लोक संख्येची घनता	स्त्री पुरुष प्रमाण	गावांची संख्या
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	एकूण	519	73594	38037	35557	16156	142	935	158
		ग्रामीण	519	73594	38037	35557	16156	142	935	158
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	एकूण	713	88720	45592	43128	19735	124	946	121
		ग्रामीण	713	88720	45592	43128	19735	124	946	121
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	एकूण	915	143498	74088	69410	31410	157	937	220
		ग्रामीण	908	102923	53073	49850	23361	113	939	220
		नागरी	7	40575	21015	19560	8049	5796	931	0
4	सेलु	एकूण	754	133078	68444	64634	29138	176	944	172
		ग्रामीण	747	120026	61720	58306	26448	161	945	172
		नागरी	7	13052	6724	6328	2690	1865	941	0
5	वर्धा	एकूण	774	314537	162741	151796	63812	406	933	152
		ग्रामीण	766	187865	97174	90691	41927	245	933	152
		नागरी	8	126672	65567	61105	26885	15834	932	0
6	देवळी	एकूण	677	155214	80106	75108	34202	229	938	150
		ग्रामीण	673	102814	52977	49837	23263	153	941	150
		नागरी	4	52400	27129	25271	10939	13100	932	0
7	हिंगण घाट	एकूण	906	212478	109980	102498	45706	235	932	187
		ग्रामीण	893	120136	62035	58101	26730	135	937	187
		नागरी	13	92342	47945	44397	18976	7103	926	0
8	समुद्र पूर	एकूण	910	115617	60002	55615	25343	127	927	222
		ग्रामीण	910	115617	60002	55615	25343	127	927	222
		नागरी	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा	एकूण	6309	1236736	638990	597746	270502	201	935	1382	
	ग्रामीण	6129	911695	470610	441085	202963	149	937	1382	
	नागरी	39	325041	168380	156661	67539	8334	930	0	

तक्ता क्रमांक - 2.1
लोकसंख्या विषयक निवडक आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

अ. क्र.	बाब/ तहसील	ग्रामीण/ नागरी	शहरांची संख्या	साक्षरता (%)			मागासवर्गीय लोकसंख्या (%)		प्रक्षेपित लोकसंख्या (1 मार्च 2009)
				एकूण	पुरुष	स्त्रिया	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	
(1)	(2)	(3)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	एकूण	0	78.53	85.72	70.83	12.10	12.70	74329
		ग्रामीण	0	78.53	85.72	70.83	12.10	12.70	0
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
2	कारंजा	एकूण	0	76.18	84.32	67.58	8.60	15.20	92264
		ग्रामीण	0	76.18	84.32	67.58	8.60	15.20	0
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
3	आर्वी	एकूण	1	78.07	85.59	70.04	13.20	15.70	142807
		ग्रामीण	0	74.49	82.86	65.56	13.10	19.30	0
		नागरी	1	87.06	92.48	81.30	13.30	6.60	0
4	सेलु	एकूण	1	77.02	85.13	68.44	10.60	16.70	139651
		ग्रामीण	0	76.32	84.57	67.57	10.50	17.00	0
		नागरी	1	83.42	90.17	76.34	11.20	14.00	0
5	वर्धा	एकूण	2	83.41	89.20	77.23	12.70	8.90	358256
		ग्रामीण	0	79.01	85.71	71.86	12.70	11.10	0
		नागरी	2	89.79	94.24	85.03	12.80	5.70	0
6	देवळी	एकूण	2	80.62	87.63	73.13	19.10	11.70	154576
		ग्रामीण	0	77.31	84.94	69.19	17.50	14.90	0
		नागरी	2	87.02	92.83	80.80	22.10	5.50	0
7	हिंगण घाट	एकूण	1	82.25	89.40	74.61	12.80	10.20	222464
		ग्रामीण	0	76.64	85.29	67.41	12.90	12.10	0
		नागरी	1	89.39	94.61	83.79	12.80	7.70	0
8	समुद्र पूर	एकूण	0	76.00	84.44	66.90	10.70	16.50	121092
		ग्रामीण	0	76.00	84.44	66.90	10.70	16.50	0
		नागरी	0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0
एकूण जिल्हा	एकूण	7	80.10	87.20	72.50	12.80	12.50	1305439	
	ग्रामीण	0	76.90	84.80	68.60	12.30	14.60	0	
	नागरी	7	88.60	93.70	83.20	14.30	6.70	0	

टिप:-स्तंभ नंबर 4 हा जनगणना 1991 नुसार घेतला आहे. सदर स्तंभाची बेरीज जुळणार नाही.

आधार - जनगणना 2001

तक्ता क्रमांक - 2.2

लोकसंख्या वृद्धीदर

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

जनगणना वर्ष	ग्रामीण/नागरी	लोकसंख्या			दशवार्षिक वृद्धीदर	वार्षिक चक्रवाढ वृद्धीदर
		एकूण	पुरुष	स्त्रिया		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1951	एकूण	538903	271751	267152	-	-
	ग्रामीण	413051	207228	205823	-	-
	नागरी	125852	64523	61329	-	-
1961	एकूण	634277	322894	311383	17.70	1.63
	ग्रामीण	484262	244633	239629	17.24	1.59
	नागरी	150015	78261	71754	19.20	1.76
1971	एकूण	779562	400040	379522	22.91	1.85
	ग्रामीण	588460	299773	288687	21.52	1.77
	नागरी	191102	100267	90835	27.39	2.09
1981	एकूण	926616	475696	450920	18.86	1.81
	ग्रामीण	695106	355774	339332	18.12	1.73
	नागरी	231510	119922	111588	21.14	2.03
1991	एकूण	1067357	550370	516987	15.19	1.71
	ग्रामीण	783840	403503	380337	12.77	1.60
	नागरी	283517	146867	136650	22.46	2.03
2001	एकूण	1236736	638990	597746	15.87	1.66
	ग्रामीण	911695	470610	441085	16.31	1.58
	नागरी	325041	168380	156661	14.65	1.90
2011 प्रक्षेपित	एकूण	1433006	740398	692608	15.87	1.63
	ग्रामीण	1060392	547366	513026	16.31	1.57
	नागरी	372614	193032	179582	14.64	1.81

तक्ता क्रमांक - 2.3

शहरांची वर्गीवारी आणि त्यांची लोकसंख्या

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	शहराचे नाव	शहराचे वर्गीकरण	लोकसंख्या			लोकसंख्या वाढीचा दशवार्षिक वृद्धीदर
			एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	वर्धा	अ वर्ग न.पा.	111118	57499	53619	7.90
2	आर्वी	ब वर्ग न.पा.	40575	21015	19560	9.88
3	हिंगणघाट	ब वर्ग न.पा.	92342	47945	44397	17.31
4	सिंदी	क वर्ग न.पा.	13052	6724	6328	13.73
5	देवळी	क वर्ग न.पा.	15878	8151	7727	15.61
6	पुलगाव	क वर्ग न.पा.	36522	18978	17544	-7.96
7	सिंधी मेघे	गणना शहर	15554	8068	7486	--
एकूण नागरी			325041	168380	156661	14.65

टिप - सिंदी मेघे उर्फ हिन्द नगर हे सन 1991 च्या जनगणनेत ग्रामीण होते जनगणना 2001 मध्ये शहर घोषित करण्यात आले त्यामुळे रकाना 7 मध्ये वृद्धी दर देण्यात आलेला नाही.

आधार - भारताची जनगणना-2001

तक्ता क्रमांक - 2.4

मुख्य व सीमांतिक काम करणा-यांचे उद्योग गटनिहाय वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ. क्र.	काम करणा-यांचे क्षेत्र	एकूण	ग्रामीण	नागरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
मुख्य काम करणारे				
1	शेतकरी	123306	119944	3362
2	शेतमजूर	157229	151151	6078
3	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	8257	6265	1992
4	इतर काम करणारे	142538	69677	72861
5	एकूण मुख्य काम करणारे	431330	347037	84293
सीमांतिक काम करणारे				
6	शेतकरी	15603	15210	393
7	शेतमजूर	81829	75821	6008
8	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	2977	2220	757
9	इतर काम करणारे	18612	9625	8987
10	एकूण सीमांतिक काम करणारे	119021	102876	16145
काम करणा-यांचे वर्गीकरण				
11	एकूण काम करणारे	550351	449913	100438
12	काम करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	44.50	49.35	30.90
13	एकूण काम न करणारे	686385	461782	224603
14	काम न करणा-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	55.50	50.65	69.10
15	जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या	1236736	911695	325041

आधार - भारताची जनगणना 2001

तक्ता क्रमांक - 2.5
धर्म व वयोगटानुसार लोकसंख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001

अ.क्र.	बाब	एकूण	ग्रामीण	नागरी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
धर्मानुसार				
1	बौद्ध	169579	125165	44414
2	ख्रिश्चन	2559	1551	1008
3	हिंदू	1006235	758419	247816
4	जैन	5990	1368	4622
5	मुस्लिम	47605	21481	26124
6	शीख	1825	1232	593
7	इतर	2943	2479	464
	सर्व धर्म (एकूण)	1236736	911695	325041
वयोगटानुसार (वर्षे)				
1	0 - 6	155612	118439	37173
2	7 - 14	203741	152179	51562
2	15 - 19	127041	92263	34778
3	20 - 24	113211	80684	32527
4	25 - 29	104311	75011	29300
5	30 - 34	93973	67943	26030
6	35 - 39	88278	64206	24072
7	40 - 49	131933	95254	36679
8	50 - 59	82139	59290	22849
9	60 वर्षावरील	135153	105271	29882
10	वय अनिर्देशित	1344	1155	189
	सर्व वयोगट (एकूण)	1236736	911695	325041

आधार - भारताची जनगणना-2001

तक्ता क्रमांक - 2.6

दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2002.

अ. क्र	तालुका	ग्रामीण कुटुंबांची एकूण संख्या	दारिद्र्य रेषेखालील ग्रामीण कुटुंबे												दारिद्र्य रेषे-खालील कुटुंबांची एकूण संख्या	दारिद्र्य रेषे-खालील कुटुंबांची टक्केवारी
			अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			इतर			एकूण				
			शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर	शेतकरी	शेतमजूर	इतर		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	आष्टी	17715	221	973	120	142	834	102	1070	3401	420	1433	5208	642	7283	41.1
2	कारंजा	20829	224	851	105	435	1031	127	1885	3476	429	2544	5358	661	8563	41.1
3	आर्वी	26620	300	1738	214	373	2067	255	1043	4408	544	1716	8213	1013	10942	41.1
4	सेलु	26631	297	1461	180	283	1741	215	959	5171	638	1539	8373	1033	10945	41.1
5	वर्धा	47735	515	4159	513	287	2091	258	1719	8965	1108	2521	15215	1879	19615	41.1
6	देवळी	25619	393	2314	285	262	1510	186	851	4120	609	1506	7944	1080	10530	41.1
7	हिंगण-घाट	28397	366	1950	240	275	1892	233	1284	4833	597	1925	8675	1070	11670	41.1
8	समुद्र-पूर	26381	465	1561	192	476	1735	214	1578	4114	508	2519	7410	914	10843	41.1
	एकूण	219927	2781	15007	1849	2533	12901	1590	10389	38488	4853	15703	66396	8292	90391	41.1

आधार:- प्रकल्प अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 3.1

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2006-07 व 2007-08

(लाख रु)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2006-07 *		वर्ष 2007-08 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	92220	86759	140905	133110
1.2	वन संवर्धन	4209	4063	3559	3396
1.3	मासेमारी	1449	1159	1811	1425
1.4	खाण व दगड खाणकाम	1296	1014	1584	1257
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		99173	92994	147859	139189
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	30049	23073	34027	25846
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	15901	12518	18085	14130
2.3	बांधकाम	33916	32660	38714	37246
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	7120	2752	8640	3408
द्वितीय क्षेत्र एकूण		86986	71004	99465	80631
3.1	रेल्वे	6464	5471	7081	6097
3.2	परिवहन, साठवणूक	15715	7510	18643	8817
3.3	दळणवळण	11979	9599	13594	10971
3.4	व्यापार,हॉटेल्स व उपाहारगृहे	82484	77722	95250	89686
3.5	बँका व विमा उद्योग	48212	46798	54138	52559
3.6	स्थावर मालमत्ता व राहत्या घराची मालकी व्यवसाय सेवा	44731	38860	49255	42866
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	22750	18199	28834	23515
3.8	इतर सेवा	41495	36260	46070	39935
तृतीय क्षेत्र एकूण		273828	240419	312867	274448
एकूण जिल्हा उत्पन्न		459987	404416	560191	494267
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		34562	30387	41578	36685
एकूण राज्य उत्पन्न		50883614	43505500	59099523	50495069
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		48121	41144	55068	47051
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		0.90	0.93	0.95	0.98

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णांकात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 3.2

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर (1999-00) किंमतीनुसार

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2006-07 व 2007-08

(लाख रु)

अ. क्र.	क्षेत्र	वर्ष 2006-07 *		वर्ष 2007-08 @	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.1	कृषी	68008	64141	82984	78300
1.2	वन संवर्धन	1945	1831	1971	1848
1.3	मासेमारी	898	685	958	711
1.4	खाण व दगाड खाणकाम	922	745	1058	845
प्राथमिक क्षेत्र एकूण		71773	67402	86972	81704
2.1	नोंदणीकृत उद्योग	21556	16160	23404	17452
2.2	अनोंदणीकृत उद्योग	11914	9591	12983	10427
2.3	बांधकाम	20473	19537	21392	20362
2.4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	7814	4719	8912	5413
द्वितीय क्षेत्र एकूण		61757	50006	66692	53654
3.1	रेल्वे	5536	4918	5926	5399
3.2	परिवहन, साठवणूक	10907	4777	11781	4944
3.3	दळणवळण	15204	13325	16969	14961
3.4	व्यापार,हॉटेल्स व उपाहारगृहे	59348	55938	64928	61177
3.5	बँका व विमा उद्योग	43243	42211	47642	46575
3.6	स्थावर मालमत्ता व राहत्या घराची मालकी व्यवसाय सेवा	29180	25383	30653	26727
3.7	सार्वजनिक प्रशासन	16493	13176	18132	14483
3.8	इतर सेवा	29937	26221	30906	26808
तृतीय क्षेत्र एकूण		209847	185949	226937	201076
एकूण जिल्हा उत्पन्न		343377	303357	380601	336434
दरडोई जिल्हा उत्पन्न(रु)		25800	22793	28249	24971
एकूण राज्य उत्पन्न		38124679	32759910	41624762	35740165
दरडोई राज्य उत्पन्न (रु)		36055	30982	38785	33302
एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी		0.90	0.93	0.91	0.94

टिप : 1) * अस्थायी @ प्रारंभिक 2) आकडे पूर्णाकात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.1

निवडक कृषि मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2008-09

अ. क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषिमालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)						
			एप्रिल 2008	मे 2008	जून 2008	जुलै 2008	ऑगस्ट 2008	सप्टेंबर 2008	ऑक्टोबर 2008
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	गहू	संकरित	1080	1020	1070	1080	1080	1055	1065
2	बाजरी	देशी	880	850	900	900	925	930	920
3	हरभरा	देशी	2155	2080	2080	2325	2310	2245	1960
4	तूर	गावरान	2435	2445	2505	2780	2850	3005	2750
5	उडीद	देशी	2600	2260	2250	2270	2270	2285	2280
6	ज्वारी	संकरित	650	630	715	735	770	750	660
7	मूग	गजर	2650	2300	2310	2450	2450	2490	2500
8	भुईमूग	एचबी	2500	2500	2600	2260	2350	2325	2400
9	जवस	मध्यम	2500	2500	2600	3380	3440	3400	3280
10	सोयाबीन	पिवळा	2095	2240	2390	2645	2585	2420	1725
11	कापूस	एच - 4	0	0	0	0	0	0	2850

अ. क्र.	कृषि मालाचे नांव	कृषि मालाचा वाण	मासिक सरासरी घाऊक किंमती (प्रति क्विंटल मूल्य रुपये)						
			नोव्हेंबर 2008	डिसेंबर 2008	जानेवारी 2009	फेब्रुवारी 2009	मार्च 2009	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची
(1)	(2)	(3)	(12)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	गहू	संकरित	1075	1080	1110	1180	1190	1090	987
2	बाजरी	देशी	950	960	970	970	985	928	857
3	हरभरा	देशी	1965	1940	2005	2055	2015	2095	2178
4	तूर	गावरान	2650	2675	3045	3150	3350	2803	2357
5	उडीद	देशी	2300	2300	2280	2310	2330	2311	2605
6	ज्वारी	संकरित	615	640	715	750	825	705	700
7	मूग	गजर	2500	2550	2555	2600	2680	2503	2262
8	भुईमूग	एचबी	2410	2450	2500	2450	2400	2429	2064
9	जवस	मध्यम	3200	0	0	0	3305	3067	2821
10	सोयाबीन	पिवळा	1680	1825	2205	2270	2290	2198	1733
11	कापूस	एच - 4	2850	2850	2850	2850	2850	2850	2433

आधार- कृषि उत्पन्न बाजार समित्या, जिल्हा वर्धा

तक्ता क्रमांक - 4.2

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2008-09

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	एप्रिल 2008	मे 2008	जून 2008	जुलै 2008	ऑगस्ट 2008	सप्टेंबर 2008	ऑक्टोबर 2008
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	तांदूळ उत्तम	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00
2	गहू उत्तम	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
3	गव्हाचे पीठ	किलो	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	16.00	16.00
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
5	ज्वारी (देशी)	किलो	15.00	15.00	20.00	15.00	18.00	18.00	15.00
6	बाजरी मध्यम	किलो	10.00	10.00	12.00	12.00	12.00	12.00	14.00
7	काबुलीचणा (अख्खा)	किलो	40.00	40.00	52.00	52.00	52.00	52.00	52.00
8	हरभराडाळ मध्यम	किलो	34.00	34.00	35.00	32.00	34.00	34.00	34.00
9	तूरडाळ मध्यम	किलो	38.00	37.00	40.00	40.00	42.00	46.00	44.00
10	भूगडाळ मध्यम	किलो	34.00	34.00	34.00	34.00	38.00	38.00	38.00
11	उडीदडाळ	किलो	35.00	35.00	36.00	34.00	42.00	40.00	40.00
12	मसूरडाळ	किलो	35.00	35.00	36.00	35.00	52.00	55.00	55.00
13	मटकी	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	30.00	32.00
14	पांढरा वाटाणा	किलो	26.00	24.00	30.00	30.00	32.00	33.00	32.00
15	साबुदाणा	किलो	30.00	30.00	30.00	30.00	32.00	32.00	32.00
16	शेंगदाणे	किलो	50.00	48.00	52.00	50.00	50.00	50.00	50.00
17	रवा	किलो	18.00	18.00	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00
18	मैदा	किलो	15.00	15.00	15.00	16.00	16.00	18.00	18.00
19	पोहे	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	22.00	22.00	24.00
20	साखर	किलो	16.00	16.00	16.00	16.00	21.00	19.00	20.00
21	गूळ पिवळा	किलो	20.00	20.00	24.00	20.00	28.00	30.00	30.00
22	गोडेतेल भुईमुगाचे(सुटे)	किलो	80.00	76.00	82.00	80.00	76.00	76.00	76.00
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100 ग्रॅम	8.00	9.00	9.00	9.00	9.00	10.00	10.00
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	200.00	200.00	200.00	200.00	240.00	240.00	240.00
27	बोकडाचे मांस	किलो	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	160.00

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2008-09

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	नोव्हेंबर 2008	डिसेंबर 2008	जानेवारी 2009	फेब्रुवारी 2009	मार्च 2009	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
1	तांदूळ	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	28.33
2	गहू	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	13.25
3	गव्हाचे पीठ	किलो	15.00	15.00	16.00	16.00	16.00	15.42	14.92
4	ज्वारी (संकरित)	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	11.17	8.58
5	ज्वारी (देशी)	किलो	16.00	16.00	16.00	14.00	14.00	16.00	15.75
6	बाजरी	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	11.83	11.00
7	काबुलीचणा (अख्खा)	किलो	48.00	48.00	55.00	52.00	52.00	49.58	42.67
8	हरभरा डाळ	किलो	32.00	32.00	30.00	32.00	28.00	32.58	32.50
9	तूरडाळ	किलो	42.00	44.00	44.00	48.00	48.00	42.75	36.83
10	मूगडाळ	किलो	35.00	38.00	38.00	42.00	42.00	37.08	36.17
11	उडीदडाळ	किलो	40.00	40.00	36.00	45.00	38.00	38.42	41.08
12	मसूरडाळ	किलो	48.00	48.00	55.00	55.00	55.00	47.00	34.25
13	मटकी	किलो	30.00	30.00	32.00	33.00	33.00	31.67	29.83
14	पांढरा वाटाणा	किलो	30.00	30.00	28.00	28.00	28.00	29.25	21.33
15	साबुदाणा	किलो	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	31.33	31.33
16	शेंगदाणे	किलो	48.00	48.00	48.00	48.00	48.00	49.17	48.83
17	रवा	किलो	18.00	18.00	18.00	20.00	19.00	18.67	18.00
18	मैदा	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	16.92	14.08
19	पोहे	किलो	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00	22.33	18.42
20	साखर	किलो	20.00	21.00	21.00	23.00	23.00	19.33	15.17
21	गूळ पिवळा	किलो	28.00	30.00	30.00	30.00	30.00	26.67	19.33
22	गोडेतेल भुईमुगाचे(सुटे)	किलो	74.00	74.00	74.00	72.00	66.00	75.50	77.58
23	वनस्पती तूप (सुटे)	किलो	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	63.33
24	खोबरेल तेल (सुटे)	100 ग्रॅम	10.00	10.00	10.00	9.00	9.00	9.33	8.83
25	म्हशीचे दूध (सुटे)	लीटर	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	19.42	17.83
26	म्हशीचे शुध्द तूप	किलो	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	226.67	208.33
27	बोकडाचे मांस	किलो	160.00	160.00	160.00	180.00	180.00	158.33	140.83

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2008-09

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	एप्रिल 2008	मे 2008	जून 2008	जुलै 2008	ऑगस्ट 2008	सप्टेंबर 2008	ऑक्टोबर 2008
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
28	कोंबडी (ब्रॉयलर) न सोललेली	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
30	अंडी कोंबडीची (सुधारित)	डझन	30.00	24.00	30.00	30.00	30.00	30.00	36.00
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	11.00	11.00
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00
34	बटाटे	किलो	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00
35	कांदे	किलो	8.00	6.00	7.00	6.00	10.00	10.00	10.00
36	लसूण	100 ग्रॅम	5.00	5.00	5.00	4.00	4.00	4.00	4.00
37	केळी (जळगाव)	डझन	20.00	15.00	20.00	15.00	20.00	15.00	15.00
38	सफरचंद	किलो	100.00	100.00	120.00	60.00	60.00	60.00	60.00
39	चहापत्ती	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00
41	रॉकेल (स्व.धा.दु.)	लीटर	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00
42	पेट्रोल	लीटर	49.41	49.41	53.90	53.90	53.90	53.90	53.90
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	7.00	7.00	7.00	8.00	8.00	8.00	8.00
45	प्रसाधन साबण	1 वडी	15.00	15.00	15.00	15.00	16.00	17.00	17.00
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	301.81	301.81	339.77	339.77	339.77	339.77	339.77
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00	30.00
49	दुध पेस्ट (कोलगेट साधी/ तत्सम)	100 ग्रॅम	27.00	27.00	27.00	27.00	27.00	27.00	27.00
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	-	-	-	-	-	-	-
51	चांदी	10 ग्रॅम	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक - 4.2 (पुढे चालु)

जिल्हा मुख्यालयातील महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2008-09

अ. क्र.	वस्तूचे नाव व प्रत	परिमाण	नोव्हेंबर 2008	डिसेंबर 2008	जानेवारी 2009	फेब्रुवारी 2009	मार्च 2009	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
28	कोंबडी (ब्रॉयलर) न सोललेली	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	68.33
29	ताजे मासे (स्थानिक)	किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
30	अंडी कोंबडीची (सुधारित)	डझन	36.00	33.00	30.00	32.00	36.00	31.42	27.42
31	आयोडीनयुक्त मीठ	किलो	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	10.17	9.00
32	हळद पावडर (सुटी)	100 ग्रॅम	13.00	13.00	13.00	13.00	13.00	12.42	10.67
33	गरम मसाला पावडर (स्थानिक)	100 ग्रॅम	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	16.25	12.33
34	बटाटे	किलो	10.00	12.00	10.00	10.00	10.00	10.17	13.17
35	कांदे	किलो	16.00	20.00	20.00	15.00	14.00	11.83	14.08
36	लसूण	100 ग्रॅम	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00	4.00	8.25
37	केळी (जळगाव)	डझन	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	16.25	15.83
38	साफरचंद	किलो	80.00	80.00	80.00	100.00	120.00	85.00	76.67
39	चहापत्ती	किलो	140.00	160.00	160.00	160.00	160.00	135.00	120.00
40	रॉकेल (खु.बा.)	लीटर	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	12.00
41	रॉकेल (स्व.धा.दु.)	लीटर	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	11.00	9.75
42	पेट्रोल	लीटर	53.90	48.69	48.69	43.52	43.52	50.55	47.59
43	काडेपेटी	1 नग	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
44	धुण्याचा साबण	250ग्रॅम	8.00	9.00	9.00	9.00	9.00	8.08	7.25
45	प्रसाधन साबण	1 वडी	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	16.67	14.42
46	ब्रेड (स्थानिक)	400 ग्रॅम	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	14.00	13.67
47	गॅस सिलिंडर (स्वयंपाकाचा)	प्रत्येकी	339.77	339.77	339.77	315.73	315.73	329.44	301.81
48	टाल्कम पावडर (पॉन्डस/तत्सम)	100 ग्रॅम	33.00	38.00	38.00	38.00	38.00	32.92	29.92
49	दुध पेस्ट (कोलमेट साधी/ संतसम)	100 ग्रॅम	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	27.42	26.42
50	सोने (स्टॅण्डर्ड)	10 ग्रॅम	-	-	-	-	-	-	10500.00
51	चांदी	10 ग्रॅम	-	-	-	-	-	-	163.08

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 4.3

औद्योगिक कामगारांकरिता ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक (पायाभूत वर्ष : 2001=100)

जिल्हा :- वर्धा

केंद्र-नागपूर

संदर्भ वर्ष - 2008-09

अ. क्र.	महिना/ वर्ष	अन्नगट	पान,सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घरबांधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	एप्रिल -08	158	150	142	155	120	136	149
2	मे -08	160	151	139	155	120	137	149
3	जून-08	160	152	145	155	120	138	151
4	जुलै-08	165	152	143	157	120	141	153
5	ऑगस्ट-08	169	152	152	157	120	141	156
6	सप्टेंबर-08	171	155	150	157	120	146	158
7	ऑक्टोबर-08	172	155	154	157	121	146	158
8	नोव्हेंबर-08	168	155	154	157	121	146	157
9	डिसेंबर-08	165	155	154	157	121	146	155
10	जानेवारी-09	167	163	152	172	116	150	159
11	फेब्रुवारी-09	167	164	151	172	119	147	159
12	मार्च-09	169	163	151	172	119	147	160
वार्षिक सरासरी		166	156	149	160	120	143	155

आधार:-श्रम केंद्र,भारत सरकार,सिमला

तक्ता क्रमांक - 4.4
किंमतीचे महत्त्वाचे निर्देशांक

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2008-09

अ. क्र.	महिना / वर्ष	अखिल भारतीय घाऊक किंमत निर्देशांक (पायाभूत वर्ष 1993-94)	ग्राहक किंमत निर्देशांक							
			औद्योगिक कामगारांसाठी (पायाभूत वर्ष 2001)		महाराष्ट्र (पायाभूत वर्ष 2003)		शेतमजुरांसाठी (पायाभूत वर्ष 1986-87)		शहरी अश्रमिक कर्मचा-यांसाठी (पायाभूत वर्ष 1984-85)	
			नागपूर	अखिल भारत	ग्रामीण	नागरी	महाराष्ट्र	अखिल भारत	नागपूर*	अखिल भारत
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	एप्रिल -08	228.5	149	138	138	134	442	429	-	536
2	मे-08	231.1	149	139	139	135	443	431	-	537
3	जून-08	237.4	151	140	140	137	449	434	-	543
4	जुलै-08	240.0	153	143	142	140	457	442	-	552
5	ऑगस्ट-08	241.2	156	145	145	141	467	450	-	559
6	सप्टेंबर-08	241.5	158	146	146	142	469	455	-	565
7	ऑक्टोबर-08	239.0	158	148	148	145	476	459	-	574
8	नोव्हेंबर-08	234.2	157	148	149	145	474	460	-	575
9	डिसेंबर-08	229.7	155	147	148	144	471	459	-	569
10	जानेवारी-09	228.9	159	148	148	144	474	461	-	574
11	फेब्रुवारी-09	227.6	159	148	147	143	474	462	-	575
12	मार्च-09	228.2	160	148	148	143	474	463	-	577

टिप:-* एप्रिल 2008 पासून केंद्रीय सांख्यिकी संघटनेने शहरी अश्रमिक कर्मचा-यांकरिता ग्राहक किंमती निर्देशांक केंद्रनिहाय प्रकाशित करणे खंडित केले आहे. 1984-85 पासून लिक फॅक्टर वरून परिगणित केलेले ग्राहक किंमती निर्देशांक

आधार:-1) केंद्रीय सांख्यिकीय संघटना, नवी दिल्ली. 2) आर्थिक सल्लागार, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

3) श्रम केंद्र, भारत सरकार, सिमला. 4) कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई

5) अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 5.1
गोळा केलेला जमीन महसूल

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2008-09
(रुपये हजार)

अ. क्र.	तालुका	जमीन महसुलाची एकूण चालू मागणी	जमीन महसुलाची थकबाकी	एकूण मागणी	सूट	निलंबित वसुलीची रक्कम	वसुली पात्र रक्कम {5-(6+7)}	प्रत्यक्ष वसुली	खातेदारांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	99	20	119	0	0	119	101	15804
2	कारंजा	52	0	52	0	0	52	49	21217
3	आर्वी	130	55	185	0	0	185	162	25218
4	सेलु	240	125	365	0	0	365	273	22911
5	वर्धा	260	0	260	0	0	260	251	30046
6	देवळी	603	0	603	0	0	603	516	26503
7	हिंगणघाट	206	58	264	0	0	264	249	32168
8	समुद्रपूर	109	0	109	0	0	109	109	31082
जिल्हा एकूण		1699	258	1957	0	0	1957	1710	204949

आधार -जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 5.2

स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2007-08

(रूपये हजारात)

अ. क्र.	बाब	ग्राम-पंचायत	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषदा	कटक मंडळ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
	स्थानिक स्वराज्य संस्थांची संख्या	517	1	0	6	0
अ)	जमा					
1	सुरूवातीची शिल्लक	66124	366948	0	123050	0
2	चालू वर्षातील जमा					
	2.1 शासकीय अनुदाने व वर्गणी	48226	201565	0	414129	0
	2.2 सर्व प्रकारचे कर	56933	23599	0	85618	0
	2.3 इतर जमा	31398	16092	0	47254	0
	2.4 एकूण (बाब 2.1 ते 2.3)	136557	241256	0	547001	0
	एकूण प्राप्ती (सुरूवातीची शिल्लक मिळून)	202681	608204	0	670051	0.00
ब)	खर्च					
3	चालू वर्षातील खर्च					
	3.1 सामान्य प्रशासन	27749	8795	0	38384	0
	3.2 शिक्षण	535	11662	0	15508	0
	3.3 सार्वजनिक आरोग्य	56357	21810	0	77247	0
	3.4 इतर	54200	253902	0	380877	0
	एकूण (3.1 ते 3.4)	138841	296169	0	512016	0
4	अखेरची शिल्लक	63840	312035	0	158035	0

आधार :- 1) जिल्हा परिषद, 2) ग्रामपंचायत विभाग, जिल्हा परिषद, वर्धा
3) नगरपरिषद(सर्व), वर्धा

तक्ता क्रमांक - 5.3

बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व कर्जे

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2008-09

अ. क्र.	तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	वर्गीकृत बँका (संख्या)	वर्गीकृत बँकांची शाखा कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (लाख रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	आष्टी	4	3	5	उ.ना.
2	कारंजा	6	3	6	उ.ना.
3	आर्वी	6	6	10	उ.ना.
4	सेलु	10	5	11	उ.ना.
5	वर्धा	12	17	27	उ.ना.
6	देवळी	7	5	9	उ.ना.
7	हिंगणघाट	5	6	10	उ.ना.
8	समुद्रपूर	10	5	10	उ.ना.
जिल्हा एकूण		60	50	88	179734

टिप :- रकाना 6 ची तहसील निहाय स्वतंत्र माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, (बँक ऑफ इंडिया, वर्धा)

तक्ता क्रमांक - 5.4

अल्पबचत कार्यक्रमाची प्रगती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2007-08 व 2008-09

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	2007-08 अखेर अल्पबचत खातेदारांची संख्या	2007-08 मधील अल्पबचत खात्यांतील गुंतवणूक		सन 2008-09 मधील अल्पबचत खात्यांतील गुंतवणूक	
			ढोबळ	निव्वळ	ढोबळ	निव्वळ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	टपाल बचत खाते	24306	5843.89	510.97	6703.14	540.83
2	पुनरावर्ती ठेवी	188219	3847.38	896.89	4748.80	899.05
3	समयबद्ध ठेवी	7860	1328.86	-43.41	1083.04	-60.02
4	सार्वजनिक भविष्य निर्वाह निधी					
	4.1 स्टेट बँक	46490	1443.59	565.14	1323.65	504.21
	4.2 बँक ऑफ महाराष्ट्र	0	0.00	0.00	0.00	0.00
	4.3 टपाल खाते	6760	174.71	95.95	160.95	65.20
	4.4 इतर बँका	0	0.00	0.00	0.00	0.00
5	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे (8 वी मालिका)	0	453.81	-41.08	660.20	20.21
6	इंदिरा विकास पत्रे	0	0.00	-188.75	0.00	-88.20
7	किसान विकास पत्रे	0	1126.96	165.93	1460.60	205.35
8	मासिक प्राप्ती योजना	3860	1451.50	-445.48	1621.22	102.03
9	राष्ट्रीय बचत योजना-87	0	0.00	-10.33	0.00	0.00
10	राष्ट्रीय बचत योजना-92	0	0.00	0.00	0.00	0.00
11	इतर सर्व योजना (वरिष्ठ नागरीक बचत योजना)	0	85.28	55.88	101.30	26.22
जिल्हा एकूण		277495	15755.98	1561.71	17862.90	2214.88

आधार :- सहायक संचालक (अल्पबचत), जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 5.5

आयुर्विमा विषयक आकडेवारी

जिल्हा :- वर्धा

संदर्भ वर्ष-2008-09

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशील
(1)	(2)	(3)	(4)
1	आयुर्विमा महामंडळाच्या जिल्हयातील शाखा	संख्या	3
2	चालू विमा पॉलिसीज् (मार्च 2009 अखेर)	संख्या	270288
3	मार्च अखेर व्यपगत विमा पॉलिसीज्	संख्या	2229
4	नवीन व्यवसाय (2008-09)		
	4.1 उतरविलेली विमापत्रे	संख्या	43453
	4.2 विमा रक्कम	(रु लाख)	51237
	4.3 विम्याचा प्रथम हप्ता रक्कम	(रु लाख)	3158.97
5	जिल्हयातील विमा प्रतिनिधीची संख्या		
	5.1 एकूण विमा प्रतिनिधी	संख्या	1497
	5.2 एकूण पैकी ग्रामीण विमा प्रतिनिधी	संख्या	812
	5.3 एकूण पैकी महिला विमा प्रतिनिधी	संख्या	256
	5.4 एकूण महिला प्रतिनिधीपैकी ग्रामीण महिला प्रतिनिधी	संख्या	65

टीप - वरील माहिती केवळ भारतीय जीवन विमा निगम यांच्याकडील असून यात खाजगी विमा कंपन्यांचा समावेश केलेला नाही

आधार :- भारतीय जीवन विमा निगम, नागपूर.

तक्ता क्रमांक - 6.1

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2000-01

अ. क्र.	तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लामवड न झालेली एकूण जमीन
				बिगर शेती वापराखालील जमीन	पडीत/ लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (5+6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	45494	6145	1202	3357	4559	619
2	कारंजा	60911	6399	3190	2790	5980	2517
3	आर्वा	111008	26162	6910	3751	10661	4790
4	सेलु	70593	8847	4988	2597	7585	4296
5	वर्धा	81589	11460	9396	114	9510	2245
6	देवळी	69732	9535	5970	878	6848	1710
7	हिंगणघाट	89919	3422	5476	1359	6835	2073
8	समुद्रपुर	99668	4937	4298	2564	6862	1667
जिल्हा एकूण		628914	76907	41430	17410	58840	19917

तक्ता क्रमांक - 6.1 (पुढे चालु)

जमिनीचा वापर

(क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2000-01

अ. क्र.	तालुका	पडीत जमीन			निव्वळ क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक (डुसोटा क्षेत्र)	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र (12+13)	लागवडी- लायक क्षेत्र (8+14)
		चालू पड	इतर पड	एकूण पड '(9+10)				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	4250	2295	6545	21438	11895	33333	33952
2	कारंजा	4850	3268	8118	32149	14582	46731	49248
3	आर्वी	5852	7672	13524	50597	7763	58360	63150
4	सेलु	3580	2239	5819	34442	15068	49510	53806
5	वर्धा	2554	1674	4228	48377	6063	54440	56685
6	देवळी	3362	6584	9946	36721	10384	47105	48815
7	हिंगणघाट	8460	4056	12516	58890	2542	61432	63505
8	समुद्रपुर	3642	1695	5337	73770	16836	90606	92273
जिल्हा एकूण		36550	29483	66033	356384	85133	441517	461434

आधार - 1) कृषि आयुक्तालय पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.2

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2001-02

अ. क्र.	तहसिल	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	25	947	3078	10	3088	4	6
2	कारंजा	160	2571	3189	50	3239	1	5
3	आर्वी	35	1853	10216	5	10221	15	4
4	सेलु	0	2582	3556	75	3631	2	8
5	वर्धा	0	2703	2198	35	2233	3	4
6	देवळी	0	1542	5690	6	5696	3	4
7	हिंमणघाट	29	2265	5026	87	5113	11	1
8	समुद्रपुर	222	4407	3104	1419	4523	5	2
जिल्हा एकूण		471	18870	36057	1687	37744	44	34

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये
संदर्भ वर्ष -2001-02

जिल्हा -वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	वरी	नाचणी	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तुर	मूग
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
1	आष्टी	0	0	29	4099	1533	2261	89
2	कारंजा	0	0	27	6003	3293	2439	205
3	आर्वा	0	0	31	12159	1502	5977	159
4	सेलु	0	0	30	6253	1294	5424	34
5	वर्धा	0	0	35	4978	995	6315	123
6	देवळी	0	0	25	7270	2241	7463	122
7	हिंगणघाट	0	0	30	7449	3729	10223	168
8	समुद्रपुर	0	0	29	9188	5097	15977	111
जिल्हा एकूण		0	0	236	57399	19684	56079	1011

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये
संदर्भ वर्ष -2001-02

जिल्हा -वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	उडीद	वाल	कुळीय	मटकी	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये 14 + 23
(1)	(2)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
1	आष्टी	37	7	19	49	261	4256	8355
2	कारंजा	290	4	0	55	301	6587	12590
3	आर्वा	11	2	0	35	232	7918	20077
4	सेलु	2	4	0	35	331	7124	13377
5	वर्धा	0	2	37	366	438	8276	13254
6	देवळी	23	6	0	52	365	10272	17542
7	हिंगणघाट	71	5	0	66	285	14547	21996
8	समुद्रपुर	27	4	12	58	366	21652	30840
जिल्हा एकूण		461	34	68	716	2579	80632	138031

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये
संदर्भ वर्ष -2001-02

जिल्हा -वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसाल्याचे पदार्थ	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	आंबा
(1)	(2)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)
1	आष्टी	0	152	0	0	4	156	8
2	कारंजा	1	85	0	0	16	101	28
3	आर्वी	478	83	0	0	5	88	4
4	सेलु	2625	192	0	0	28	220	0
5	वर्धा	922	160	0	0	260	420	18
6	देवळी	0	14	0	0	5	19	1
7	हिंगणघाट	0	69	1	0	2	72	0
8	समुद्रपुर	255	399	24	0	41	464	6
जिल्हा एकूण		4281	1154	25	0	361	1540	65

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -2001-02

अ. क्र.	तहसिल	केळी	मोसंबी	संत्री	लिंबु	पेरु	पपई	इतर फळे	एकुण फळे
(1)	(2)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)	(38)
1	आष्टी	62	32	1885	38	25	11	8	2069
2	कारंजा	86	39	4175	27	12	10	7	4384
3	आर्वी	56	29	1505	14	12	6	6	1632
4	सेलु	320	5	581	5	11	17	15	954
5	वर्धा	131	1	624	11	49	14	29	877
6	देवळी	58	0	0	0	17	20	10	124
7	हिंगणघाट	20	0	752	0	21	25	7	825
8	समुद्रपुर	10	1	490	4	32	13	7	563
जिल्हा एकूण		743	107	10012	99	179	116	89	11428

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये

संदर्भ वर्ष -2001-02

अ. क्र.	तहसिल	कांदे	कोबी	वांगी	टोमॅटो	मेथी	भेंडी	इतर
(1)	(2)	(39)	(40)	(41)	(42)	(43)	(44)	(45)
1	आष्टी	31	29	58	61	16	37	103
2	कारंजा	12	8	25	43	2	31	86
3	आर्वा	17	17	48	56	6	30	98
4	सेलु	39	30	111	130	12	97	135
5	वर्धा	31	88	31	146	13	35	243
6	देवळी	0	0	14	23	2	65	128
7	हिंगणघाट	0	0	18	17	5	30	74
8	समुद्रपुर	74	19	205	156	12	131	256
जिल्हा एकूण		204	191	510	632	68	456	1123

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये

संदर्भ वर्ष -2001-02

अ. क्र.	तहसिल	एकूण भाजीपाला	एकूण फळे व भाजी- पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके
(1)	(2)	(46)	(47)	(48)	(49)	(50)	(51)
1	आष्टी	335	2404	0	10915	11593	0
2	कारंजा	207	4591	4	17287	7044	0
3	आर्वा	272	1904	0	22547	24311	0
4	सेलु	554	1508	0	17730	21460	0
5	वर्धा	587	1464	0	16060	20118	0
6	देवळी	232	356	0	17917	20315	0
7	हिंगणघाट	144	969	0	23037	19181	18
8	समुद्रपुर	853	1416	0	32975	25978	0
जिल्हा एकूण		3184	14612	4	158468	150000	18

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये
संदर्भ वर्ष -2001-02

जिल्हा -वर्धा

अ. क्र.	तहसिल	एकूण तंतू पिके	भूईमूग	करडई	जवस	तीळ	सुर्यफुल	सोयाबीन
(1)	(2)	(52)	(53)	(54)	(55)	(56)	(57)	(58)
1	आष्टी	11593	398	0	4	38	8	13892
2	कारंजा	7044	1815	0	64	44	17	20760
3	आर्वी	24311	158	3	0	70	6	15802
4	सेलु	21460	366	5	4	65	9	9496
5	वर्धा	20118	41	0	70	302	30	3936
6	देवळी	20315	22	0	6	80	15	16324
7	हिंगणघाट	19199	0	9	103	142	13	14982
8	समुद्रपुर	25978	0	3	105	81	11	33407
जिल्हा एकूण		150018	2800	20	356	822	109	128605

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु

निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2001-02

अ. क्र.	तहसिल	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	तंबाखु	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-या-ची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण आखाद्य पिके
(1)	(2)	(59)	(60)	(61)	(62)	(63)	(64)	(65)	(66)
1	आष्टी	48	14388	0	0	0	0	20	24
2	कारंजा	53	22759	0	0	0	0	9	10
3	आर्वी	36	16075	0	0	0	0	11	27
4	सेलु	27	9972	0	0	0	0	67	40
5	वर्धा	88	4467	0	0	0	52	63	58
6	देवळी	42	16489	0	0	0	25	21	34
7	हिंगणघाट	56	15305	0	0	0	0	27	71
8	समुद्रपुर	42	33649	0	0	0	14	25	6
जिल्हा एकूण		392	133104	0	0	0	91	243	270

तक्ता क्रमांक - 6.2 पुढे चालु
निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

क्षेत्रफळ-हेक्टरमध्ये

जिल्हा -वर्धा

संदर्भ वर्ष -2001-02

अ. क्र.	तहसिल	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी-खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
(1)	(2)	(67)	(68)	(69)	(70)
1	आष्टी	26025	36940	11895	21438
2	कारंजा	29822	47109	14582	32149
3	आर्वी	40424	62971	7763	50597
4	सेलु	31539	49269	15068	34442
5	वर्धा	24758	40818	6063	48377
6	देवळी	36884	54801	10384	36721
7	हिंगणघाट	34602	57639	2542	58890
8	समुद्रपुर	59672	92647	16836	73770
जिल्हा एकूण		283726	442194	85133	356384

टीप:-स्तंभ क्र 69 व 70 ची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे सन 2000-01 ची माहिती पुनर्मुद्रीत करण्यात येत आहे.

आधार- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.3

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी अंदाजित उत्पादन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007-08

1] प्रति हेक्टरी उत्पादन - किलो मध्ये

2] एकूण उत्पादन -- "00" मे. टन मध्ये

अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिकाचे नाव	प्रति हेक्टर उत्पादन	एकूण उत्पादन
(1)	(2)	(3)	(4)	(1)	(2)	(3)	(4)
1	तांदूळ	949	1	17	जवस	0	0
2	गहू	1714	475	18	भुईमूग	1263	48
3	ज्वारी	737	81	19	मोहरी	500	1
4	बाजरी	0	0	20	तीळ	500	1
5	बाली	0	0	21	सुर्यफुल	800	8
6	मका	3079	3	22	सोयाबीन	1332	3053
7	नाचणी	0	0	23	ऊस	58	3192
8	इतर धान्ये	0	0	24	कापूस	327	1551
9	एकूण धान्ये	1440	560	25	मेस्ता[अंबाडी]	0	0
10	हरभरा	712	272	26	तंबाखू	0	0
11	तूर	1030	692	27	औषधी पदार्थ	0	0
12	उडीद	386	1	28	सुंठ [आले]	0	0
13	मूग	437	3	29	मिरची [लाल]	0	0
14	मसूर	0	0	30	हळद	0	0
15	इतर कडधान्ये	500	2	31	बटाटे	0	0
16	एकूण कडधान्ये	911	971	32	स्ताळी	0	0

टीप - 1) उसाचे उत्पादन टन/हेक्टर स्वरूपात आहे.

2) कापसाचे उत्पादन "00" गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गासडी = 170 कि.ग्रं.

3) उत्पादन अत्यल्प असल्यासे निरंक दिलेले आहे.

आधार - कृषि आयुक्तालय, पुणे

तक्ता क्रमांक - 6.4

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008

(पर्जन्य - मि.मी.)

अ. क्र.	तालुका / केंद्र	सरासरी		वर्ष 2008 मधील		सरासरीच्या तुलनेत वर्षातील पर्जन्याची टक्केवारी
		पर्जन्य दिवस (संख्या)	पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(8)
1	आष्टी	69	979.20	61	598.80	61.15
2	कारंजा	67	979.20	54	741.40	75.71
3	आर्वी	65	979.20	75	1012.20	103.37
4	सेलु	61	1099.80	56	1022.00	92.93
5	वर्धा	67	1099.80	58	881.00	80.11
6	देवळी	63	1099.80	55	672.60	61.16
7	हिंगणघाट	67	1132.70	54	950.70	83.93
8	समुद्रपूर	68	1132.70	60	751.90	66.38

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.5

विविध साधनांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र(3+4)	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील स्थूल क्षेत्र	ओलिता खालील स्थूल क्षेत्राची लागवडीखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी
		पृष्ठभागीय	विहिरी				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	361	3219	3580	5002	33333	15.01
2	कारंजा	324	3296	3620	5340	46731	11.43
3	आर्वी	306	3647	3953	5471	58360	9.37
4	सेलु	455	5012	5467	7514	49510	15.18
5	वर्धा	484	3865	4349	5337	54440	9.80
6	देवळी	204	1842	2046	2575	47105	5.47
7	हिंगणघाट	411	3544	3955	4938	61432	8.04
8	समुद्रपूर	975	3640	4615	5627	90606	6.21
एकूण		3520	28065	31585	41804	441517	9.47

आधार - कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.6

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	नाचणी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	34	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	20	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		0	0	0	0	0	0	54	0

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	इतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये	हरभरा	तूर	वाटाणा	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये	एकूण अन्नधान्ये
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	0	0	236	0	0	12	248	248
2	कारंजा	0	0	488	0	0	15	503	503
3	आर्वी	0	0	958	0	0	14	972	972
4	सेलु	0	34	854	108	0	16	978	1012
5	वर्धा	0	20	485	115	0	18	618	638
6	देवळी	0	0	510	83	0	10	603	603
7	हिंगणघाट	0	0	183	0	0	21	204	204
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	10	10	10
एकूण		0	54	3714	306	0	116	4136	4190

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	ऊस	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	एकूण फळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्यपिके	एकूण खाद्यपिके
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	0	156	2043	335	0	2782
2	कारंजा	1	101	4369	207	0	5181
3	आर्वा	478	88	1614	338	0	3490
4	सेलु	2625	219	827	554	0	5237
5	वर्धा	922	417	825	587	0	3389
6	देवळी	0	19	106	232	0	960
7	हिंगणघाट	0	71	825	144	0	1244
8	समुद्रपूर	255	341	559	853	0	2018
एकूण		4281	1412	11168	3250	0	24301

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	भुईमूग	जवस/सूर्यफूल	करडई	सोयाबीन	एकूण गळिताची पिके
(1)	(2)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)
1	आष्टी	0	0	0	42	8	0	11	61
2	कारंजा	0	0	0	100	15	0	16	131
3	आर्वी	0	0	0	7	5	0	12	24
4	सेलु	0	0	0	366	9	0	7	382
5	वर्धा	0	0	0	2	30	0	3	35
6	देवळी	0	0	0	1	15	0	13	29
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	13	0	12	25
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	5	0	26	31
एकूण		0	0	0	518	100	0	100	718

तक्ता क्रमांक - 6.6 (पुढे चालु)
निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : (2000-01)

(क्षेत्र - हेक्टर)

अ. क्र.	तालुका	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	ओलिता-खालील एकूण क्षेत्र
(1)	(2)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)	(38)	(39)
1	आष्टी	0	0	0	6	24	91	2873
2	कारंजा	0	0	0	3	10	144	5325
3	आर्वा	0	0	0	3	27	54	3544
4	सेलु	0	0	0	20	40	442	5679
5	वर्धा	0	0	0	34	58	127	3516
6	देवळी	0	0	0	14	34	77	1037
7	हिंगणघाट	0	0	0	8	71	104	1348
8	समुद्रपूर	0	0	0	12	7	50	2068
एकूण		0	0	0	100	271	1089	25390

आधार:- कृषी आयुक्तालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक - 6.7

सिंचन विहिरी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2001-2002

अ. क्र.	तालुका	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरींवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरीची संख्या
			डिझेल पंप (संख्या)	विद्युत पंप (संख्या)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	आष्टी	4369	112	0	193
2	कारंजा	4409	286	0	2406
3	आर्वी	3848	80	0	550
4	सेलू	4403	85	0	790
5	वर्धा	4107	178	0	681
6	देवळी	2727	59	0	409
7	हिंगणघाट	3526	198	0	1027
8	समुद्रपूर	3041	561	47563	814
जिल्हा एकूण		30430	1559	47563	6870

आधार - कृषि आयुक्तालय, पूणे

तक्ता क्रमांक - 6.8

कूपनलिका, हातपंप व विद्युत् पंप

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	तालुका	2008-09 वर्षातील			मार्च 2009 अखेर	
		यशस्वी कूपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत्पंपांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	आष्टी	1	1	0	168	7
2	कारंजा	9	9	0	257	9
3	आर्वी	14	14	0	423	13
4	सेलु	11	11	0	495	21
5	वर्धा	53	53	0	893	29
6	देवळी	66	66	0	486	24
7	हिंगणघाट	27	27	0	546	29
8	समुद्रपूर	8	8	0	461	28
जिल्हा एकूण		189	189	0	3729	160

आधार - उप अभियंता (यांत्रिकी), भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, जिल्हा परिषद, वर्धा.

अ.क्र	बाब/ तालुका	आष्टी	कारंजा	आर्वी	सेलु	वर्धा	देवळी	हिंगणघट	समुद्रपूर	एकूण जिल्हा	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	
1	संदर्भ वर्षात पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	4	2	7	1	2	2	3	1	22
		राज्य	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		सहकारी	0	0	0	0	3	0	0	0	3
		एकूण	4	2	7	1	5	2	3	1	25
2	मार्च 2009 अखेर पूर्ण कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	21	67	61	49	39	21	41	28	327
		राज्य	3	2	12	1	2	0	1	0	21
		सहकारी	0	0	0	4	8	1	0	2	15
		एकूण	24	69	73	54	49	22	42	30	363
3	मार्च 2009 अखेर वापरात असलेल्या कामांची संख्या	जिल्हा परिषद	21	67	61	49	39	21	41	28	327
		राज्य	3	2	12	1	2	0	1	0	21
		सहकारी	0	0	0	4	8	1	0	2	15
		एकूण	24	69	73	54	49	22	42	30	363
4	वापरात असलेल्या कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	440	2434	1658	1319	992	661	799	804	9107
		राज्य	1180	1052	7970	607	778	0	342	0	11929
		सहकारी	0	0	0	279	717	29	0	412	1437
		एकूण	1620	3486	9628	2205	2487	690	1141	1216	22473
5	वापरात असलेल्या कामां ग्वालील निव्वळ ओलित क्षेत्र (हेक्टर)	जिल्हा परिषद	42	185	0	145	19	15	81	56	543
		राज्य	782	522	4735	367	478	0	111	0	6995
		सहकारी	0	0	0	78	146	17	0	112	353
		एकूण	824	707	4735	590	643	32	192	168	7891

टिप : वरील माहितीमध्ये विहीरीखालील सिंचनक्षेत्राचा समावेश नाही.

आधार : 1. कार्यकारी अभियंता, वर्धा पाटबंधारे विभाग, वर्धा, 2. कार्यकारी अभियंता, लघुसिंचन विभाग, जि. प. वर्धा

3. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 6.10

जिल्हा:-वर्धा

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प

संदर्भ वर्ष:2008-09

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प		
			(4)	(5)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	बोर प्र. बोरी ता. आर्वी	धाम प्र. महाकाली ता. आर्वी	पंचधारा प्र. रिधोरा ता.सेलू	
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1965	1986	1976	
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	0.00	0	0	
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च रु. लाखात	371.91	5373	101.87	
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	36.27	33.35	18.15	
	ब) पूर्ण झालेली	36.27	33.35	18.15	
4	कालवा				
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	21.60	47.72	13.2	
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	21.60	47.72	13.2	
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	127.42	62.51	8.75	
6	31.03.2009 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	57.76	50.03	8.75	
7	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	35584	15783	2914	
8	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	18169	10610	2262	
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र हे.	13360	7090	1822	
10	2008-09 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	बारमाही	0	0	0
		हंगामी	3156	3350	793

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
		(6)	(7)	(8)	(9)
(1)	(2)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	प्रकल्प ज्या तालुक्यात आहे त्या तालुक्याचे नाव	डोंगरगाव प्र. नानवडी ता. सेलू	मदना प्र. मदना ता.आर्वी	पोथरा प्र. झुन्का ता.समुद्रपूर	लाल नाला प्र. कोर ता.समुद्रपूर
2	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1972	2009	1983	0
	ब) अपूर्ण असल्यास काम पूर्ण होण्याचे अपेक्षित वर्ष	0	0	0	2010
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च रु. लाखात	37.88	8809.21	7241.19	10348.69
3	धरणाची उंची (मी)				
	अ) मंजूर झालेली	16.97	26.55	14.21	14.26
	ब) पूर्ण झालेली	16.97	26.55	14.21	14.26
4	कालवा		उजवा/डावा	उजवा/डावा	
	अ) मंजूर झालेली लांबी (किमी)	7	11.52/13.17	37/9	6.95
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (किमी)	7	11.52/13.17	37/9	5.00
5	कमाल क्षमता (द.ल.घ.मी.)	4.44	10.56	34.72	27.61
6	31.03.2009 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	4.39	3.56	23.49	11.09
7	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	1940	5177	6138	7285
8	लाभ क्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	608	4055.82	4907	6580
9	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र हे.	608	2535	4025	5400
10	2008-09 मधील ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	बारमाही	0	0	0
		हंगामी	409	650	2166

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता वर्धा पाटबंधारे विभाग वर्धा 2) कार्यकारी अभियंता लघु पाटबंधारे विभाग वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.11

वहिती धारणेचा प्रकार आणि क्षेत्रफळ गटानुसार वर्गीकरण

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 1991

अ. क्र.	बाब		क्षेत्रफळ गट हेक्टर (आकार वर्ग)							एकूण
			0.0 ते 0.5	0.5 ते 1.0	1.0 ते 2.0	2.0 ते 5.0	5.0 ते 10.0	10.0 ते 20.0	20.0 व अधिक	
2	(2)		(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	वैयक्तिक धारण	संख्या	2540	15459	44039	50263	16858	3344	239	132742
		क्षेत्रफळ	816	12573	64266	156459	113651	42715	6224	396704
2	संयुक्त धारण	संख्या	95	289	1065	1780	768	224	18	4239
		क्षेत्रफळ	28	229	1565	5822	5286	2955	504	16389
3	संस्था धारण	संख्या	34	51	85	163	107	52	35	527
		क्षेत्रफळ	8	40	123	539	760	692	1412	3574
4	एकूण धारण	संख्या	2669	15799	45189	52206	17733	3620	292	137508
		क्षेत्रफळ	852	12842	65954	162820	119697	46362	8140	416667
5	पूर्णपणे ओलिता खालील	संख्या	75	202	380	985	2	3	8	1655
		क्षेत्रफळ	25	146	465	2932	17	12	35	3632
6	पूर्णपणे जिराईत धारण	संख्या	2263	14465	39447	41987	13027	2463	194	113846
		क्षेत्रफळ	696	11130	54152	117230	76010	25815	3675	288708
7	अंशतः ओलिता खालील धारण क्षेत्र	संख्या	78	792	4716	8744	4624	1144	89	20187
		क्षेत्रफळ	27	626	6888	27210	28841	12490	1909	77991
		ओलिताखालील	15	317	2807	8681	7551	2531	231	22133
8	एकूण पिका खालील क्षेत्र	ओलिताखालील	40	463	3272	11613	7568	2543	266	25765
		जिराईत	696	11130	54152	117230	76010	25815	3675	288708
		एकूण	736	11593	57424	128843	83578	28358	3941	314473

आधार - कृषि गणना - 1991

तक्ता क्रमांक - 6.12

कृषि अवजारे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003(स्थाई)

(परिमाण - संख्या)

अ. क्र.	तालुका	नांगरांची संख्या		बैल गाडयांची संख्या	उसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रॅक्टर संख्या
		लाकडी	लोखंडी		शक्तीवर चालणारे	बैल मदतीने चालणारे	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत् पंप	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	1101	1099	1615	0	27	112	839	52
2	कारंजा	2747	1661	2646	1	159	323	2363	57
3	आर्वी	2537	2460	2851	0	42	83	1805	36
4	सेलू	2049	2209	4187	0	203	676	2063	11
5	वर्धा	3120	2910	3970	17	16	315	3852	145
6	देवळी	2243	2001	3297	0	39	212	1396	88
7	हिंगणघाट	3834	4430	6333	4	127	562	1828	54
8	समुद्रपूर	3400	2855	4774	0	90	893	1624	34
जिल्हा एकुण		21031	19625	29673	22	703	3176	15770	477

आधार - पशू गणना 2003

तक्ता क्रमांक - 6.13

/ पशुधन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003 ची पशुगणना

अ. क्र.	तालुका	विदेशी /संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील बैल				
		केवळ पैदाशी-करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा-करिता उपयोगात आणलेले	पैदाशीसाठी अथवा कामासाठी उपयोगात न आणलेले	एकूण 3 ते 6
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	आष्टी	13	1	39	0	53
2	कारंजा	72	98	766	8	944
3	आर्वी	107	50	824	32	1013
4	सेलू	256	104	1137	53	1550
5	वर्धा	158	239	1016	73	1486
6	देवळी	83	45	427	2	557
7	हिंगणघाट	63	53	600	1	717
8	समुद्रपूर	83	116	383	19	601
जिल्हा एकूण		835	706	5192	188	6921

अ. क्र.	तालुका	विदेशी /संकरित गाई व बैल				
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी संकरित अडीच वर्षा पर्यंतची वासरे
		दुभत्या	एकदाही न व्यायलेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण (8+9+10)	
(1)	(2)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	246	267	1	514	482
2	कारंजा	1634	1096	22	2752	2677
3	आर्वी	1167	1134	111	2412	2450
4	सेलू	2265	1975	164	4404	3891
5	वर्धा	3477	2100	153	5730	4994
6	देवळी	792	619	8	1419	1463
7	हिंगणघाट	905	996	1	1902	1769
8	समुद्रपूर	592	530	15	1137	1032
जिल्हा एकूण		11078	8717	475	20270	18758

पुढे चालू

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल					
		एकूण विदेशी संकरित गाई व बैल	तीन वर्षावरील बैल				
			केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वळू	पैदाशी व कामा करिता उपयोगात आणलेले	केवळ कामा करिता उपयोगात आणलेले	इतर	एकूण
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	1049	594	335	5031	72	6032
2	कारंजा	6373	323	235	11348	66	11972
3	आर्वी	5875	783	1624	9253	100	11760
4	सेलू	9845	807	1350	10809	105	13071
5	वर्धा	12210	570	510	15967	206	17253
6	देवळी	3439	444	2219	11800	483	14946
7	हिंगणघाट	4388	617	1277	22642	190	24726
8	समुद्रपूर	2770	1888	4342	19604	1171	27005
जिल्हा एकूण		45949	6026	11892	106454	2393	126765

अ. क्र.	तालुका	देशी गाई व बैल					
		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्षावरील गाई		तीन वर्ष व त्या खालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)
		दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्याय-लेल्या	इतर	एकूण गाई		
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	3910	6249	54	10213	7821	24066
2	कारंजा	5653	6238	174	12065	11816	35853
3	आर्वी	5068	8463	525	14056	10679	36495
4	सेलू	2794	3328	152	6274	5188	24533
5	वर्धा	5621	5459	812	11892	8948	38093
6	देवळी	5053	6268	82	11403	10222	36571
7	हिंगणघाट	4677	7815	164	12656	12907	50289
8	समुद्रपूर	4885	8025	114	13024	10694	50723
जिल्हा एकूण		37661	51845	2077	91583	78275	296623

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003 ची पशुगणना

अ. क्र.	तालुका	विदेशी/ संकरित व देशी एकूण गाई व बैल (13+24)	म्हशी व रेडे				
			तीन वर्षावरील रेडे				
			केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त कामा साठी ठेवलेले	इतर	एकूण
(1)	(2)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)
1	आष्टी	25115	126	11	6	30	173
2	कारंजा	42226	366	29	35	12	442
3	आर्वी	42370	364	23	23	25	435
4	सेलू	34378	123	39	6	31	199
5	वर्धा	50303	401	130	171	83	785
6	देवळी	40010	225	8	27	6	266
7	हिंगणघाट	54677	133	0	2	2	137
8	समुद्रपूर	53493	155	24	21	15	215
जिल्हा एकूण		342572	1893	264	291	204	2652

अ. क्र.	तालुका	म्हशी व रेडे					
		तीन वर्षावरील म्हशी		तीन वर्षावरील म्हशी		रेडके तीन वर्षे व त्या खालील	एकूण म्हशी व रेडे (30+34+35)
		दुभत्या	आटलेल्या व एकेदाही न व्यायलेल्या	इतर	एकूण		
(1)	(2)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)
1	आष्टी	1255	1173	52	2480	1607	4260
2	कारंजा	2779	2171	284	5234	4431	10107
3	आर्वी	3576	3884	137	7597	4403	12435
4	सेलू	1059	978	170	2207	1376	3782
5	वर्धा	3667	2854	243	6764	4393	11942
6	देवळी	1990	1574	56	3620	2542	6428
7	हिंगणघाट	1952	2563	162	4677	3152	7966
8	समुद्रपूर	1287	1794	238	3319	2096	5630
जिल्हा एकूण		17565	16991	1342	35898	24000	62550

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - 6.13

पशुधन

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2003 ची पशुगणना

अ. क्र.	तालुका	एकूण गोजातीय	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन
(1)	(2)	(37)	(38)	(39)	(40)	(41)	(42)
1	आष्टी	29375	1215	12505	58	0	43153
2	कारंजा	52333	146	11824	0	259	64562
3	आर्वी	54805	310	21122	40	91	76368
4	सेलू	38160	39	15867	36	409	54511
5	वर्धा	62245	543	27054	37	714	90593
6	देवळी	46438	6	19498	103	108	66153
7	हिंगणघाट	62643	920	30831	42	662	95098
8	समुद्रपूर	59123	191	20111	13	0	79438
जिल्हा एकूण		405122	3370	158812	329	2243	569876

अ. क्र.	तालुका	एकूण कांबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
(1)	(2)	(43)	(44)
1	आष्टी	74134	74134
2	कारंजा	16028	16028
3	आर्वी	12872	12872
4	सेलू	38183	39575
5	वर्धा	35342	35342
6	देवळी	18276	18276
7	हिंगणघाट	41178	41215
8	समुद्रपूर	32811	32811
जिल्हा एकूण		268824	270253

आधार - पशुगणना -2003 (स्थाई)

तक्ता क्रमांक - 6.14

पशुवैद्यकीय संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	तालुका	पशुवैद्यकीय सर्व-चिकित्सालय	पशुवैद्यकीय दवाखाने (राज्य तथा स्था. स्तर)	पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा (राज्य तथा स्था. स्तर)	फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके	फिरते पशु वैद्यकीय दवाखाने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	0	2	5	0	0	0
2	कारंजा	1	2	10	0	0	0
3	आर्वी	1	3	14	0	0	0
4	सेलु	1	2	10	0	0	0
5	वर्धा	1	5	9	0	1	0
6	देवळी	1	2	8	0	0	0
7	हिंगणघाट	1	3	12	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	3	9	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	22	77	0	1	0

अ. क्र.	तालुका	दक्षता पथके / तपासणी नाका	अ. क्र.		पशु पैदास क्षेत्र	सघन कुक्कुट घरे	मेष पैदास क्षेत्र	शेळी पैदास क्षेत्र
			कृत्रिम रेतन केंद्रे	कृत्रिम रेतन उपकेंद्रे				
(1)	(2)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	0	0	7	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	13	1	0	0	0
3	आर्वी	0	0	18	0	0	0	0
4	सेलु	0	0	13	0	0	0	0
5	वर्धा	0	1	15	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	11	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	15	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	13	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	1	105	1	0	0	0

आधार - जिल्हा पशुसंवर्धन उप आयुक्त, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.15

मान्यताप्राप्त पशुवध गृहे आणि त्यात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष 2008-09

अ.क्र.	तालुका	पशुवध गृहांची संख्या	कत्तल केलेले पशू (संख्या)						
			बैल	महिष वर्गीय	मेंढया/ मेंढे	शळया / बोकड	डुकरे	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	1	0	0	0	681	0	0	681
4	सेलु	1	0	0	0	768	0	0	768
5	वर्धा	1	0	0	0	2905	0	0	2905
6	देवळी	2	0	0	0	1512	0	0	1512
7	हिंगणघाट	1	0	0	0	6847	0	0	6847
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		6	0	0	0	12713	0	0	12713

आधार :- नगरपालिका(सर्व)

तक्ता क्रमांक - 6.16

वनक्षेत्र

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष 2008-09(अस्थाई)

(क्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	महसूल विभाग	0	0	28	28
2	वन विभाग	519	338	162	1019
जिल्हा एकूण		519	338	190	1047

आधार :- मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 6.17
मुख्य व गौण वन उत्पादने

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2008-09

अ. क्र.	वन उत्पादने	एकूण उत्पादन	विक्री केलेले एकूण उत्पादन	एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (हजार रुपयांत)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	इमारती लाकूड (घमी)	2855	2635	47138
2	जळाऊ लाकूड (घमी)	2548	2500	7564
3	चंदन लाकूड (घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांबू (संख्या)	0	0	0
	ब) गवत इत्यादी (क्विंटल.)	0	0	0
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	11839	11839	6311
	ड) डिक (क्विंटल)	81	81	629
5	इतर			
	1) आपटा पाने	0	0	0
	2) मोहाची फुले (क्विंटल)	0	0	0
	3) काजू / फळे	0	0	0
	4) हिरडा / बेहडा (क्विंटल)	0	0	0
	5) खाणी व खनिजे	0	0	0
	6) कारवी	0	0	0
	7) लाख (क्विंटल)	0	0	0
	8) इतर (परमिट फी, महसूल, पास फी)	0	0	25983
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)	11920	11920	32923
	जिल्हा एकूण (1+2+3+6)	17323	17055	87625

आधार - उपवनसंरक्षक, वर्धा वन विभाग, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.18

भूजल मत्स्यव्यवसाय

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2008-09

अ. क्र.	तालुका	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशये)		मत्स्य व्यवसाया-खाली आणलेले एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे.टन.)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (लाख रुपयांत)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखांत)	मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था	
			संख्या	एकूण क्षेत्र (हेक्टर)					संख्या	सभासदांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	79.00	8	96.00	63	280	84.00	6.00	3	124
2	कारंजा	40.00	31	620.47	320	512	153.60	12.00	6	249
3	आर्वी	90.00	33	1043.73	898	456	136.80	8.50	8	470
4	सेलु	37.00	17	1182.22	1027	538	161.40	9.50	5	738
5	वर्धा	36.00	23	333.82	250	229	68.70	3.00	6	268
6	देवळी	46.00	12	69.54	42	28	8.40	5.40	4	177
7	हिंगणघाट	42.00	16	86.1	44	35	10.50	3.25	2	88
8	समुद्रपूर	90.00	18	1273.21	1273.64	642	192.60	6.55	5	272
जिल्हा एकूण		460.00	158	4705.09	3917.64	2720	816.00	54.20	39	2386

आधार :- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 6.19
दुग्ध विकास सहकारी संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2008-09

अ. क्र.	तालुका	दुग्ध विकास सहकारी संस्थांची संख्या	त्यांची एकूण सभासद संख्या	वर्षभरात संकलित केलेले दूध		शीत गृहांची संख्या	शीत गृहांची क्षमता (000 लिटर)
				एकूण (000 लिटर)	प्रतिदिन (सरासरी 000लिटर)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	16	485	156	0.43	0	0
2	कारंजा	80	3503	1116	3.06	0	0
3	आर्वी	66	2690	1621	4.44	1	30
4	सेलु	68	4190	1302	3.57	0	0
5	वर्धा	72	4105	4538	12.43	1	50
6	देवळी	24	1722	323	0.88	0	0
7	हिंगणघाट	20	705	502	1.38	0	0
8	समुद्रपूर	19	549	127	0.35	0	0
जिल्हा एकूण		365	17949	9685	27	2	80

आधार -- जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31 मार्च 2009

अ.क्र.	सहकारी संस्थेचा प्रकार	संस्था
(1)	(2)	(3)
1	कृषि पतसंस्था (एकूण)	403
	1.1 जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका	1
	1.2 प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	398
	1.3 शेतकरी सेवा संस्था	0
	1.4 लॅम्प्स सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	2
	1.5 धान्य बँका	1
	1.6 इतर	1
2	बिगर - कृषी पतसंस्था (एकूण)	265
	2.1 नागरी बँका	5
	2.2 नागरी पतसंस्था	82
	2.3 कर्मचारी पतसंस्था	99
	2.4 इतर बिगर-कृषी पतसंस्था	79
3	पणन संस्था (एकूण)	18
	3.1 जिल्हा पणन संस्था	
	3.11 सर्वसाधारण उद्देशीय	0
	3.12 विशेष उद्देशीय	0
	3.2 प्राथमिक पणन संस्था	
	3.21 सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	8
	3.22 विशेष पणन संस्था	9
	3.3 इतर पणन संस्था	1
4	एकूण उत्पादक सहकारी संस्था	708
	4.1 साखर कारखाने	2
	4.2 इतर शेती प्रक्रिया संस्था	28
	4.3 विणकर संस्था	1
	4.4 विणकर संस्था (हातमाग)	2
	4.5 औद्योगिक वसाहती (संस्था)	1
	4.6 इतर औद्योगिक संस्था	50
	4.7 दुग्ध व्यवसाय संस्था	368
	4.8 मत्स्यव्यवसाय संस्था	41
	4.9 सहकारी सूत गिरण्या	6
	4.10 उपसा जलसिंचन संस्था	186
	4.11 इतर उत्पादक संस्था	23
5	सामाजिक सेवा सहकारी संस्था	481
	5.1 ग्राहक भांडारे	56
	5.2 गृहनिर्माण संस्था	178
	5.3 कामगार कंत्राटदार संस्था	53
	5.4 इतर सहकारी संस्था	194
	एकूण संस्था (1 ते 5)	1875

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.2
सहकारी संस्थांची वित्तीय स्थिती

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31 मार्च 2009

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	सहकारी संस्थांची संख्या	संख्या	1875
2	एकूण सभासद संख्या	हजार	492
3	भरणा झालेले भागभांडवल		473390
	3.1 शासकीय भाग भांडवल	रुपये(हजारात)	6507
	3.2 स्वनिधी	रुपये(हजारात)	361072
	3.3 एकूण	रुपये(हजारात)	367579
4	ठेवी	रुपये(हजारात)	3,690,317
5	खेळते भांडवल	रुपये(हजारात)	6,246,283
6	31 मार्च रोजी येणे कर्ज	रुपये(हजारात)	3,746,395
7	वर्षभरात केलेले कर्जवाटप	रुपये(हजारात)	2,800,823
8	खरेदीची किंमत	रुपये(हजारात)	70822
9	विक्रीची किंमत	रुपये(हजारात)	173560
10	नफा /तोटा		
	10.1 नफ्यातील संस्था	संख्या	492
	10.2 नफ्याची रक्कम	रुपये(हजारात)	101,536
	10.3 तोट्यातील संस्था	संख्या	951
	10.4 तोट्याची रक्कम	रुपये(हजारात)	92,053
	10.5 ना-नफा, ना-तोटा झालेल्या संस्था	संख्या	432

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.3

सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 31 मार्च 2009

अ. क्र.	तालुका	लेखापरीक्षण वर्गाप्रमाणे सहकारी संस्था				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखापरीक्षण न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	2	2	36	0	0	59	99
2	कारंजा	0	9	58	0	0	108	175
3	आर्वी	2	6	62	0	0	157	227
4	सेलु	0	9	52	4	6	177	248
5	वर्धा	21	41	69	0	2	443	576
6	देवळी	2	10	53	0	3	88	156
7	हिंगणाघाट	10	18	67	0	0	143	238
8	समुद्रपूर	0	10	67	0	0	79	156
	जिल्हा एकूण	37	105	464	4	11	1254	1875

आधार :-1) जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक, सहकारी संस्था वर्ग-1, वर्धा.

2) जिल्हा विशेष लेखा परिक्षक,(पदुम) वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.4

राज्य/ जिल्हा कार्यक्षेत्र असलेल्या सहकारी बँकाचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31 मार्च 2009

रु.हजारात

अ. क्र.	बाब		बँक शाखा			
			महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक, मुंबई	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक.	राज्य कृषी व ग्रामीण विकास बँक
1	(2)		(3)	(4)	(5)	(6)
1	बँक शाखा (संख्या)		0	47	0	7
2	सभासद	2.1 संस्था सभासद	0	719	0	5510
		2.2 वैयक्तिक सभासद	0	92	0	-
3	भाग भांडवल		0	154,817	0	11,425
4	राखीव व इतर निधी		0	1,228,452	0	4601
5	ठेवी		0	3,688,867	0	-
6	खेळते भांडवल		0	5,164,602	0	-
7	अल्प मुदतीची कर्जे वाटप	7.1 रोख पत	0	937708	0	-
		7.2 वटविलेली बिले	0	5009	0	-
		7.3 एकूण (7.1+7.2)	0	942717	0	-
		7.4 पैकी कृषि कर्जे	0	612766	0	-
8	मध्यम मुदतीची कर्जे वाटप		0	2501623	0	-
9	दीर्घ मुदतीची कर्जे		0	0	0	71332
10	येणे कर्जे	10.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	307313	0	-
		10.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	5942227	0	-
		10.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	297275	0	71332
11	थकलेले कर्जे	11.1 अल्प मुदतीची कर्जे	0	1922835	0	-
		11.2 मध्यम मुदतीची कर्जे	0	1926097	0	-
		11.3 दीर्घ मुदतीची कर्जे	0	4911	0	18412

टिप:- अनुक्रमांक 11 मध्ये व्याज समाविष्ट आहे

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 7.5
सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-2009

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	संस्थांची संख्या	सभासद संख्या					भाग भांडवल (रुपये)	स्तंभ-9 पेकी शासकीय भागभांडवल	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे (रुपये)
			अत्यल्प खातेदार	अल्प खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद	एकूण				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था											
1	आष्टी	33	5776	5997	1012	315	13100	4032	27	317	12337
2	कारंजा	50	8328	6715	1187	713	16943	5010	13	680	15408
3	आर्वी	49	11676	9514	1587	729	23506	9482	58	412	11204
4	सेलु	42	6863	11204	2215	412	20694	12047	212	2692	17801
5	वर्धा	50	11132	10084	2014	1210	24440	17994	157	14513	19718
6	देवळी	49	10862	9193	2801	1200	24056	14001	27	308	22413
7	हिंगणघाट	62	8772	18312	1037	914	29035	16382	13	2912	19514
8	समुद्रपूर	63	4142	16782	910	1872	23706	14412	9	701	18512
एकूण		398	67551	87801	12763	7385	175480	93360	516	22535	136907
संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था											
1	आष्टी										
2	कारंजा										
3	आर्वी										
4	सेलु										
5	वर्धा										
6	देवळी										
7	हिंगणघाट										
8	समुद्रपूर										
एकूण											
संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था											
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1	245	153	73	2	473	178	17	4	1582
3	आर्वी	1	150	38	20	31	239	97	28	17	287
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		2	395	191	93	33	712	275	45	21	1869

तक्ता क्रमांक - 7.5
सहकारी संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-2009

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	खेळते भांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्ज		येणे कर्ज		एकूण कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा कमी कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक कर्जाची थकबाकी	
			कर्जदार सभासद संख्या	कर्जाची रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)	थकबाकी दार संख्या	रक्कम (रुपये)
(1)	(2)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
संस्था प्रकार - प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था												
1	आष्टी	68734	3846	22345	7716	72034	3165	10297	2553	7804	612	2493
2	कारंजा	60211	1208	34712	5538	51639	2921	12418	2819	6208	102	6210
3	आर्वी	129741	3255	36738	7113	105132	2720	6971	1512	4862	1208	2109
4	सेलु	140234	2108	22819	5270	7380	3448	4800	1670	3292	1778	1508
5	वर्धा	189810	3298	65310	9712	11445	5331	5178	4378	2571	953	2607
6	देवळी	115913	3010	57867	8697	31207	2382	6982	1668	3718	714	3264
7	हिंगणघाटा	125354	2441	46671	8418	17205	4673	14737	3817	13680	856	1057
8	समुद्रपूर	136571	2342	34312	8160	11671	4280	4397	3218	2219	1062	2178
एकूण		968568	21508	320774	60824	307713	28920	65780	21835	44354	7285	21426
संस्था प्रकार - शेतकरी सेवा संस्था												
1	आष्टी											
2	कारंजा											
3	आर्वी											
4	सेलु											
5	वर्धा											
6	देवळी											
7	हिंगणघाटा											
8	समुद्रपूर											
एकूण												
संस्था प्रकार - आदिवासी सहकारी संस्था												
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	2914	78	1029	51	712	22	217	16	76	6	141
3	आर्वी	1527	17	252	-8	87	6	114	3	79	3	35
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाटा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण		4441	95	1281	59	799	28	331	19	155	9	176

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.6

बिगर-कृषी सहकारी पत संस्थांचे कार्य

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31.3.2009

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	बाब	संस्था प्रकार					
		प्राथमिक सहकारी बँका		इतर बिगर -कृषी पतसंस्था			
		नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	नागरी बँका	कर्मचारी पतपेढी	इतर (नागरी पतपेढी)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	
1	संस्था संख्या	4	1	0	99	161	
2	सभासद संख्या	44805	6070	0	25387	87123	
3	भाग भांडवल (रुपये)	269311	51737	0	114745	266221	
4	राखीव व इतर निधी (रुपये)	187873	26874	0	121860	40867	
5	ढेवी (रुपये)	2755795	457428	0	163379	433524	
6	खेळते भांडवल (रुपये)	3212979	536039	0	399984	740612	
7	कर्जे (रुपये)	7.1 दिलेली कर्जे	663335	164835	0	228400	383410
		7.2 वसूल कर्जे	6562505	134160	0	283702	304100
		7.3 येणे कर्जे	1797560	257259	0	75001	239979
		7.4 थकित कर्जे	171086	16672	0	46143	143235

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31.3.2009

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	संस्था संख्या	सभासद संख्या	खेळते भांडवल (रुपये)	खरेदीची किंमत (रुपये)			विक्रीची किंमत (रुपये)		
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	1	912	2237	62	261	47	1657	0	1665
2	कारंजा	1	387	1210	78	29	98	3568	0	2828
3	आर्वी	1	736	3715	2412	2715	487	4218	0	8973
4	सेलू	2	619	2419	112	106	778	2004	0	4378
5	वर्धा	2	1106	3407	2410	2920	2217	638	0	23273
6	देवळी	1	517	1057	615	37	817	2417	0	5360
7	हिंणघाट	6	1638	8414	2369	5012	2639	14003	0	14429
8	समुद्रपूर	4	2435	6317	218	74	15	7512	0	9683
जिल्हा एकूण		18	8350	28776	8276	11154	7098	36017	0	70589

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 31.3.2009

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	कृषी उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्नधान्ये	कापूस	गळिताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)
1	आष्टी	0	0	0	713	0	0	0	713
2	कारंजा	0	0	0	617	0	0	87	704
3	आर्वी	0	95	847	3201	0	0	321	4464
4	सेलू	0	83	843	642	0	0	138	1706
5	वर्धा	0	708	2718	3512	0	0	804	7742
6	देवळी	0	111	140	1648	0	0	197	2096
7	हिंगणघाट	0	442	548	2136	0	0	1538	4664
8	समुद्रपूर	0	0	512	3912	0	0	381	4805
जिल्हा एकूण		0	1439	5608	16381	0	0	3466	26894

पुढे चालु

तक्ता क्रमांक - 7.7

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्ये.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31.3.2009

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्था	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (अडते व मालक म्हणून) (रुपये)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री (रुपये)
		खते	बियाणे	कृषी औजारे	इतर	एकूण	
(1)	(2)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)
1	आष्टी	758	137	0	57	952	0
2	कारंजा	1412	338	0	85	1835	289
3	आर्वी	1729	812	810	420	3771	738
4	सेलू	1217	812	0	162	2191	481
5	वर्धा	8987	1317	0	512	10816	4715
6	देवळी	1718	413	0	216	2347	917
7	हिंणघाट	2862	1817	267	302	5248	4517
8	समुद्रपूर	1697	814	1236	318	4065	813
जिल्हा एकूण		20380	6460	2313	2072	31225	12470

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 7.8

नियंत्रित बाजारपेठातील कृषि मालाची वार्षिक आवक.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31.3.2009

अ. क्र.	तालुका	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	उपबाजार पेठांची संख्या	कापूस		तांदूळ		सोयाबीन	
				आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आष्टी	1	1	4143	114942	-	-	4251	76518
2	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	1	2	14600	412991	-	-	7509	134739
4	सेलू	1	1	13035	369317	-	-	15148	282598
5	वर्धा	1	-	20239	523252	-	-	9296	178326
6	देवळी	1	2	15254	423904	-	-	1983	37353
7	हिंगणघाट	1	1	33373	931725	-	-	77916	1614974
8	समुद्रपूर	1	2	6497	171498	-	-	2843	53605
जिल्हा एकूण		7	9	107141	2947629	0	0	118946	2378113

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	गहू		बाजरी		ज्वारी		तूर	
		आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)
(1)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	74	783	-	-	19	152	288	10080
2	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	335	3251	-	-	0	0	3665	103964
4	सेलू	3914	38821	-	-	10	69	3760	104565
5	वर्धा	3720	42152	-	-	19	124	2585	73091
6	देवळी	29	284	-	-	0	0	682	20296
7	हिंगणघाट	5300	59105	-	-	30	196	27205	801678
8	समुद्रपूर	29	284	-	-	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		13401	144680	0	0	78	541	38185	1113674

अ. क्र.	कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांची संख्या	मूग		भुईमुग		कांदा		उडीद	
		आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)	आवक (टन)	मूल्य (रु.हजारात)
(1)	(3)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)
1	आष्टी	-	-	150	3240	-	-	-	-
2	कारंजा	-	-	-	-	-	-	-	-
3	आर्वी	-	-	-	-	-	-	-	-
4	सेलू	-	-	205	5219	-	-	-	-
5	वर्धा	-	-	-	-	-	-	-	-
6	देवळी	-	-	-	-	-	-	-	-
7	हिंगणघाट	7	154	-	-	-	-	-	-
8	समुद्रपूर	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्हा एकूण		7	154	355	8459	0	0	0	0

आधार - जिल्ह्यातील सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समित्या.

तक्ता क्रमांक - 7.9

परवानाधारक सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31.3.2009

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तालुका	परवानाधारक सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे (रुपये)	सावकारांनी इतरांना दिलेली कर्जे (रुपये)	एकूण (4+5) (रुपये)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	आष्टी	3	0	2712	2712
2	कारंजा	6	0	3278	3278
3	आर्वी	14	0	12417	12417
4	सेलु	17	0	9865	9865
5	वर्धा	41	0	19186	19186
6	देवळी	21	0	13821	13821
7	हिंगणघाट	19	0	7841	7841
8	समुद्रपूर	7	0	4163	4163
जिल्हा एकूण		128	0	73283	73283

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.1

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या आणि त्यांची लोकराख्या.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31 मार्च 2009

अ. क्र.	यंत्रणा	जिल्ह्यातील एकूण		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व शहरे	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात	संख्या	लोकसंख्या लाखात
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	1382	7	1277	9.12	7	3.25	1284	12.37
2	खाजगी विद्युत कंपन्या	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		1382	7	1277	9.12	7	3.25	1284	12.37

आधार- अधीक्षक अभियंता, वितरण कंपनी मर्यादित, स. व सु. प्रविभाग, वर्धा.

टिप - जिल्ह्यातील गावे/ शहरे आणि लोकसंख्या 2001च्या जनगणनेनुसार देण्यात आलेली आहे.

तक्ता क्रमांक - 8.2

विजेचा वापर

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008- 2009

अ.क्र.	विजेच्या वापराचा प्रकार	वीज निर्मितीच्या प्रकारनिहाय विजेचा वापर (1000 किलो वॅट तास)			
		थर्मल	हायड्रो	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1	घरगुती	156560	0	0	156560
2	व्यापारी कामासाठी लघुशक्तीसाठी	27810	0	0	27810
3	औद्योगिक	671070	0	0	671070
4	सार्वजनिक दिवाबत्ती	8170	0	0	8170
5	कृषि	85130	0	0	85130
6	इतर	111420	0	0	111420
7	एकूण	1060160	0	0	1060160
8	कनेक्शन्सची संख्या	272417	0	0	272417

आधार- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य वितरण कंपनी मर्या. स. व सु. प्रविभाग, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.3

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी

जिल्हा:- वर्धा.

(लांबी :- कि.मी.मध्ये)

संदर्भ वर्ष -31मार्च 2009

अ. क्र.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							एकूण रस्त्याची लांबी
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	ग्रामीण रस्ते	इतर	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	सिमेंट कॉक्रीट								
	अ) सा.बां.वि.	0	1.5	0	0	0	0	0	1.5
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	0	25	6	31
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	215	215
2	डांबरी								
	अ) सा.बां.वि.	108	67	595	634	0	0	0	1404
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	680	688	0	1368
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	145	145
3	खडीचे								
	अ) सा.बां.वि.	0	0	37	91	0	0	0	128
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	14	192	769	0	975
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	133	133
4	इतर माल वापरून केलेले								
	अ) सा.बां.वि.	0	0	0	2	0	0	0	2
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	0	3	549	0	552
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	62	62
5	एकूण लांबी								
	अ) सा.बां.वि.	108	68.5	632	727	0	0	0	1535.5
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	14	875	2031	6	2926
	क) न.पा./म.न.पा.	0	0	0	0	0	0	555	555
	जिल्हा एकूण	108	68.5	632	741	875	2031	561	5016.5

आधार :- 1)अधीक्षक अभियंता,विशेष प्रकल्प मंडळ, नागपूर.

2) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, वर्धा.

3)कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, वर्धा.

4) सर्व नगरपरिषद, जिल्हा-वर्धा

तक्ता क्रमांक - 8.4

मोटार वाहनांची आणि परवानाधारकांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष -31 मार्च 2009

अ. क्र.	बाब	एकूण वाहने	इंधनाच्या प्रकारानुसार वाहने		
			डिझेल	पेट्रोल	सी.एन.जी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
प्रवासी वाहने					
1	बसेस	306	306	0	0
2	मोटारी आणि स्टेशन वॅगन्स	4076	1942	2134	0
3	जीप	1961	542	1419	0
4	टॅक्सी	220	220	0	0
5	तीन चाकी वाहने (रिक्षा)				
	3-सीटर	3511	650	2861	0
	6-सीटर	673	673	0	0
6	दुचाकी वाहने	105753	0	105753	0
7	रुग्णवाहिका	18	18	0	0
8	शाळेच्या बसेस	20	20	0	0
एकूण प्रवासी वाहने		116538	4371	112167	0
माल वाहतूक-वाहने					
1	चार चाकी	2549	2549	0	0
2	तीन चाकी	1578	1578	0	0
3	ट्रॅक्टर्स	3701	3701	0	0
4	जोड वाहने	2320	2320	0	0
5	इतर	114	114	0	0
एकूण माल वाहतूक-वाहने		10262	10262	0	0
जिल्ह्यातील एकूण वाहने		126800	14633	112167	0
परवानाधारकांची संख्या					
1	दुचाकी वाहने	3748			
2	हलकी वाहने	239			
3	जड वाहने	2162			
4	रिक्षा परवान्यांची संख्या	3108			
			X X X		

आधार - उपप्रादेशिक परिवहन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 8.5

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष-2008-09

अ.क्र.	बाब	आकडेवारी
(1)	(2)	(3)
1	वर्ष अखेरीस मार्गाची संख्या	305
2	मार्गाची एकूण लांबी (कि.मी.)	24959
3	मार्गाची सरासरी लांबी (कि.मी.)	81.83
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	261
5	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	247
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (संख्या हजारात)	108
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये हजारात)	535724
8	दर प्रवाशामागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (रुपये दर दिवशी)	13.59

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, विभाग वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 8.6

पोस्ट आणि दूरध्वनी सेवा यांची आंकडेवारी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष- 31 मार्च 2009

अ. क्र.	तालुका	पोस्टांची संख्या	तारघरांची संख्या	पत्रपेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	वैयक्तिक दूरध्वनी संख्या			सार्वजनिक दूरध्वनी केंद्रांची संख्या (PCO)
							ग्रामीण	नागरी	एकूण	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	12	0	78	0	12	592	0	592	62
2	कारंजा	12	0	82	1	12	2672	0	2672	56
3	आर्वी	29	0	188	2	29	1674	2597	4271	77
4	सेलु	18	0	96	2	18	2755	371	3126	51
5	वर्धा	41	1	267	23	41	4579	15428	20007	403
6	देवळी	38	0	178	9	38	1530	2815	4345	74
7	हिंगणघाट	31	0	141	8	31	2692	4487	7179	64
8	समुद्रपूर	4	0	87	0	4	3083	0	3083	44
एकूण जिल्हा		185	1	1117	45	185	19577	25698	45275	831

- आधार:-
- 1) अधीक्षक, डाकघर वर्धा
 - 2) उपविभागीय तारघर वर्धा
 - 3) महाव्यवस्थापक, भारत संचार निगम, वर्धा.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	शेतीसंबंधी सेवा (रोपवाटिका रोपे तयार करणे व फलोत्पादन)	011	5	1	1	44	9	13	3	71
2	गुरे पालन	014	46	12	20	1094	312	219	14	440
3	मासे, मटन, फळे व भाजीपाला यांचे उत्पादन व त्यावर प्रक्रिया करणे व साठवण करणे	151	11	4	4	246	0	72	3	80
4	दुधाचे पदार्थ तयार करणे	152	1	0	1	91	3	34	0	0
5	गिरणीद्वारे पीठ, भात, दाळ इ. धान्यावर प्रक्रिया करून उत्पादन	153	7	3	4	29	5	7	0	0
6	पाव, बिस्किटे, केक वगैरे अन्नपदार्थांचे उत्पादन	154	2	1	1	292	0	97	0	0
7	सादक पेय पदार्थांचे उत्पादन	155	3	0	0	0	0	0	3	38
8	सुती कापडाचे उत्पादन, सूत कातणे, कापड विणणे व त्यावरील प्रक्रिया	171	21	4	6	3535	153	1235	11	345
9	इतर कापडांचे उत्पादने उत्पादन.	172	1	0	1	7	0	2	0	0
10	विणकाम इत्यादीचे उत्पादन	173	4	2	2	379	0	131	0	0
11	पादत्राणांचे उत्पादन (दुरुस्ती सोडून)	192	1	1	0	0	0	0	0	0
12	लाकूड कापणे व फळ्या तयार करणे (फ्लायवूड सोडून)	201	38	2	26	88	0	25	10	31
13	लाकडाच्या फळ्या, फ्लायवूड व त्यापासून वस्तू बनविणे	202	1	0	1	29	0	9	0	0
14	कागद व कागदापासून तयार होणाऱ्या वस्तूंचे उत्पादन	210	6	1	2	10	0	3	3	52
15	रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन उदा. फिनाईल, टरपेंटाइन ई. (रासायनिक खते सोडून)	241	2	0	2	253	1	80	0	0
16	इतर रासायनिक वस्तूंचे उत्पादन.	242	3	1	1	28	1	9	1	30
17	अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	269	4	1	1	15	0	5	2	24

तक्ता क्रमांक - 9.1 (पुढे चालू)

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार संख्या		काम केलेल्या श्रम दिनांची एकूण संख्या (हजारात)	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	
			नोंदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठविणारे चालू	एकूण	पैकी स्त्रिया		संख्या	कामगार संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
18	प्राथमिक स्वरूपाचे लोखंड तयार करणे	271	3	1	1	881	4	321	1	20
19	इतर फॅब्रिकेटेड धातूचे उत्पादन (शेतीची अवजारे, नट-बोल्ट, कुलुपे इ.)	289	1	0	0	0	0	0	1	4
20	विशेष उपयोगासाठी यंत्र व सामग्रीचे उत्पादन (शेतीच्या उपयोगासाठी)	292	1	0	1	39	0	12	0	0
21	इतर वर्गीकृत न केलेल्या वाहतुकीच्या साधनांची निर्मिती	359	1	1	0	0	0	0	0	0
22	पाण्याची साठवणूक, शुद्धीकरण व पुरवठा	410	1	0	0	0	0	0	1	1
23	मोटर वाहने दुरुस्ती व देखभाल	502	6	0	3	192	4	65	3	105
जिल्हा एकूण		--	169	35	78	7252	492	2339	56	1241

आधार - औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक - 9.2

रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रांतील आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	बाब	संख्या
(1)	(2)	(3)
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	1517
2	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्राचा उपयोग करणारे मालक	122
3	मागील वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	62774
4	चालू वर्षात नवीन नोंदणी केलेले उमेदवार	7089
5	नोकरी मिळालेले उमेदवार	22
6	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवार	56138
7	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) खाजगी क्षेत्र	12
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	10
	क) एकूण	22
8	नोकरी मिळालेले उमेदवार	
	अ) अनुसूचित जाती/ अनुसूचित जमाती	5
	ब) इतर	17
	क) एकूण	22
9	रोजगार स्वयंरोजगार योजनेअंतर्गत लाभ प्राप्त झालेले उमेदवार	
	अ) रोजगार	0
	ब) स्वयंरोजगार	6
10	रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र	
	1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/ व्यक्तिशः अगर गटामध्ये सल्ला दिलेले	318
	2) रोजगार स्वरोजगार मार्गदर्शक केंद्रामध्ये घेण्यात आलेल्या गटांची चर्चा	3
	3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरी विषयी/ प्रशिक्षणासाठी/ उमेदवारासाठी दिलेल्यांची संख्या	387

आधार:- जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 9.3

शाराकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील कर्मचा-यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2007

अ. क्र.	बाब	पदांचा तपशील	शासकीय	जिल्हा परिषद	महानगर पालिका	नगर परिषद
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	वर्ग - अ	एकूण मंजूर पदे	407	145	--	1
		भरलेली पदे	316	137	--	1
		पैकी स्त्रिया	47	23	--	1
2	वर्ग - ब	एकूण मंजूर पदे	713	752	--	21
		भरलेली पदे	555	576	--	19
		पैकी स्त्रिया	108	135	--	4
3	वर्ग - क	एकूण मंजूर पदे	5227	5023	--	695
		भरलेली पदे	4188	4555	--	585
		पैकी स्त्रिया	533	1852	--	165
4	वर्ग - ड	एकूण मंजूर पदे	2065	954	--	1026
		भरलेली पदे	1746	889	--	969
		पैकी स्त्रिया	195	298	--	327
5	एकूण	मंजूर पदे	8412	6874	--	1743
		भरलेली पदे	6805	6157	--	1574
		पैकी स्त्रिया	883	2308	--	497
6	*इतर वर्ग-इ कर्मचारी	एकूण मंजूर पदे	1486	1906	--	362
		भरलेली पदे	963	1769	--	362
		पैकी स्त्रिया	48	1671	--	81
7	एकूण	मंजूर पदे (5+6)	9898	8780	--	2105
		भरलेली पदे	7768	7926	--	1936
		पैकी स्त्रिया	931	3979	--	578

टीप (*)- 'इतर' यामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील, आकस्मिक खर्चातील रोजगार दिले जाणारे, रोजंदारीवरील, अंशकालीन, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश आहे.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक - 9.4

निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष :2008-09

अ. क्र.	उद्योग गट	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	एकूण आस्थापनांची संख्या	माहिती देणा-या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
					शासकीय	निम-शासकीय	खाजगी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	कृषी	0	10	10	584	587	0	1171
2	खाणकाम	10	0	0	0	0	0	0
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	44	44	1601	85	7202	8888
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 49	5	5	0	1468	0	1468
5	बांधकाम	50	11	11	1648	507	0	2155
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	9	9	0	5	773	778
7	परिवहन,गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	5	5	251	1673	0	1924
8	वित्त पुरवठा, विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	122	122	21	691	1032	1744
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90 ते 99	291	291	3321	6568	8462	18351
जिल्हा एकूण			497	497	7426	11584	17469	36479

आधार - जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्र, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 9.5
कृषी व बिगर-कृषी उद्योग

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005

अ. क्र.	बाब	* कृषी उद्योग			बिगर-कृषी			कृषी व बिगर-कृषी एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1 उद्योगांची संख्या										
	1.1 स्वकार्यरत उद्योग**	1281	43	1324	17907	10321	28228	19188	10364	29552
	1.2 आस्थापना***	704	12	716	12828	8610	21438	13532	8622	22154
	1.3 एकूण	1985	55	2040	30735	18931	49666	32720	18986	51706
2 मालकीच्या प्रकारानुसार उद्योग										
	2.1 सहकारी	9	0	9	448	250	698	457	250	707
	2.2 सार्वजनिक	13	1	14	2629	621	3250	2642	622	3264
	2.3 खाजगी	1963	54	2017	27658	18060	45718	29621	18114	47735
3 मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थांची टक्केवारी)										
	3.1 अनुसूचित जाती	18.44	14.54	18.33	15.47	11.31	13.88	15.65	11.32	14.06
	3.2 अनुसूचित जमाती	21.71	23.64	21.76	7.36	7.18	7.29	8.23	7.23	7.86
4 जागेविरहित कार्यान्वित असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी										
	4 जागेविरहित कार्यान्वित असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	42.01	38.18	41.91	28.39	15.90	23.63	29.22	15.97	24.35
5 शक्तीवर चालणा-या उद्योगांची एकूण उद्योगांशी टक्केवारी										
	5 शक्तीवर चालणा-या उद्योगांची एकूण उद्योगांशी टक्केवारी	1.26	0	1.22	10.89	12.14	11.37	10.31	12.11	10.97
6 सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या										
	6.1 एकूण कामगार	3013	86	3099	67917	55173	123090	70930	55259	126189
	6.2 वेतनावर काम करणारे कामगार	1024	24	1048	36969	33837	70806	37993	33861	71854
	6.3 वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	33.99	27.91	33.82	54.43	61.33	57.52	53.56	61.28	56.94
	6.4 कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	2	2	2	2	3	2	2	3	2

टीप :- *कृषी उत्पादन व मळे वगळून कृषी संबंधित उद्योग, ** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग

*** ज्या उद्योगात कमीतकमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करते असे उद्योग

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-2005)

तक्ता क्रमांक: 9.6

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणा-या कामगारांची संख्या

जिल्हा - वर्धा.

संदर्भ वर्ष :2005

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	कृषी	1985	3013	55	86	2040	3099
2	खनिज उत्पादन व खाणकाम	89	567	15	51	104	618
3	वस्तुनिर्माण	6126	16101	3144	11572	9270	27673
4	वीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	8	85	13	404	21	489
5	बांधकाम	708	1326	124	254	832	1580
6	घाऊक व्यापार	1008	1829	229	509	1237	2338
7	किरकोळ व्यापार	13187	21912	10154	20994	23341	42906
8	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	613	1547	636	1700	1249	3247
9	वाहतूक आणि साठवण	1042	1704	640	1509	1682	3213
10	दळणवळण	322	599	357	1134	679	1733
11	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	2226	4800	842	2380	3068	7180
12	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	2331	3761	1473	2805	3804	6566
13	इतर सेवा (इतरज वर्गीकरण न केलेल्या)	3075	13686	1304	11861	4379	25547
सर्व प्रमुख उद्योग गट (एकूण)		32720	70930	18986	55259	51706	126189

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-2005)

तक्ता क्रमांक - 9.7

महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषी व बिगर - कृषी आस्थापनांची व त्यातील कामगारांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2005

अ. क्र.	उद्योग गट संकेतांक	उद्योग गट	आस्थापना			आस्थापनेवरील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	0	कृषी	704	12	716	1024	24	1048
2	1	खाणकाम व दगडकाम	61	10	71	489	31	520
3	2 व 3	वस्तुनिर्माण	2088	1377	3465	9267	7815	17082
4	4	बीज, गॅस व पाणी पुरवठा	7	13	20	84	403	487
5	5	बांधकाम	260	43	303	606	111	717
6	6	घाऊक व्यापार	568	102	670	963	265	1228
7	6	किरकोळ व्यापार	4105	4356	8461	6867	9114	15981
8	6	उपाहारगृहे व हॉटेल्स	308	371	679	823	910	1733
9	7	वाहतूक आणि साठवण	335	222	557	616	810	1426
11	7	दळणवळण	146	146	292	315	744	1059
12	8	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	1228	403	1631	2577	1448	4025
13	9	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	1021	620	1641	1636	1205	2841
14	10	इतर	2701	947	3648	12726	10981	23707
एकूण			13532	8622	22154	37993	33861	71854

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-2005)

तक्ता क्रमांक - 10.1

शैक्षणिक संस्थांची (शाळा / महाविद्यालय इ.) संख्या

जिल्हा -वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09(अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक संस्था					माध्यमिक संस्था				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	68	0	1	69	0	0	9	0	9
		पेकी मुलीकरिता	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1
2	कारंजा	एकूण	1	94	0	5	100	1	0	14	1	16
		पेकी मुलीकरिता	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0
3	आर्वी	एकूण	0	157	7	5	169	0	0	22	1	23
		पेकी मुलीकरिता	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1
4	सेलु	एकूण	0	111	9	1	121	0	0	16	0	16
		पेकी मुलीकरिता	0	4	0	0	4	0	0	0	0	0
5	वर्धा	एकूण	1	138	23	15	177	2	0	32	0	34
		पेकी मुलीकरिता	0	6	0	0	6	0	0	6	0	6
6	देवळी	एकूण	0	116	7	7	130	1	0	9	0	10
		पेकी मुलीकरिता	0	6	0	0	6	0	0	1	0	1
7	हिंगणघाट	एकूण	0	143	15	9	167	0	0	11	4	15
		पेकी मुलीकरिता	0	7	1	0	8	0	0	1	0	1
8	समुद्रपूर	एकूण	0	162	1	2	165	0	0	18	0	18
		पेकी मुलीकरिता	0	3	0	0	3	0	0	2	0	2
एकूण जिल्हा		एकूण	2	989	62	45	1098	4	0	131	6	141
		पेकी मुलीकरिता	0	30	1	0	31	0	0	12	0	12

तक्ता क्रमांक - 10.1 (पुढे चालु)
शैक्षणिक संस्थांची (शाळा / महाविद्यालय इ.) संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09 (अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक संस्था					महाविद्यालये (सर्व)					एकूण शैक्षणिक संस्था
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	10	0	10	0	0	2	2	4	92
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
2	कारंजा	एकूण	0	0	4	0	4	0	0	1	0	1	121
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
3	आर्वी	एकूण	0	2	6	2	10	0	0	2	0	2	204
		पैकी मुलींकरिता	0	1	1	0	2	0	0	0	0	0	4
4	सेलु	एकूण	0	1	5	1	7	0	0	1	6	7	151
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
5	वर्धा	एकूण	2	3	21	23	49	1	0	10	36	47	307
		पैकी मुलींकरिता	0	1	1	0	2	0	0	1	0	1	15
6	देवळी	एकूण	1	2	16	0	19	0	0	1	0	1	160
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
7	हिंगणघाट	एकूण	0	0	18	4	22	0	0	2	5	7	211
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	8	1	9	0	0	2	1	3	195
		पैकी मुलींकरिता	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
एकूण जिल्हा		एकूण	3	8	88	31	130	1	0	21	50	72	1441
		पैकी मुलीं	0	2	2	0	4	0	0	1	0	1	48

आधार 1) शिक्षणाधिकारी(प्रा), जि.प, वर्धा 2) शिक्षणाधिकारी(मा), जि.प, वर्धा
3) सहसंचालक उच्चशिक्षण, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.2
शैक्षणिक संस्थांतील शिक्षक

जिल्हा - वधा

संदर्भ वर्ष: 2008-09 (अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक शिक्षक					माध्यमिक शिक्षक				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	398	0	8	406	0	0	91	0	91
		पैकी स्त्रिया	0	153	0	4	157	0	0	23	0	23
2	कारंजा	एकूण	0	401	0	18	419	13	0	190	6	209
		पैकी स्त्रिया	0	141	0	11	152	5	0	53	1	59
3	आर्वी	एकूण	0	434	58	27	519	0	0	190	11	201
		पैकी स्त्रिया	0	195	26	22	243	0	0	43	6	49
4	सेलु	एकूण	0	331	69	6	406	0	0	0	235	235
		पैकी स्त्रिया	0	142	25	6	173	0	0	0	113	113
5	वर्धा	एकूण	6	569	152	155	882	17	0	379	0	396
		पैकी स्त्रिया	3	347	102	120	572	6	0	129	0	135
6	देवळी	एकूण	0	426	45	32	503	22	0	62	0	84
		पैकी स्त्रिया	0	206	23	23	252	8	0	24	0	32
7	हिंगणघाट	एकूण	0	503	100	55	658	0	0	124	61	185
		पैकी स्त्रिया	0	182	42	47	271	0	0	24	44	68
8	समुद्रपूर	एकूण	0	405	78	19	502	0	0	192	0	192
		पैकी स्त्रिया	0	133	35	14	182	0	0	29	0	29
एकूण जिल्हा		एकूण	6	3467	502	320	4295	52	0	1228	313	1593
		पैकी स्त्रिया	3	1499	253	247	2002	19	0	325	164	508

तक्ता क्रमांक - 10.2 (पुढे चालू)

शैक्षणिक संस्थांतील शिक्षक

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09 (अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक शिक्षक					महाविद्यालयातील शिक्षक (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	166	0	166	0	0	30	0	30	693
		पैकी स्त्रिया	0	0	38	0	38	0	0	4	0	4	222
2	कारंजा	एकूण	0	0	88	0	88	0	0	11	0	11	727
		पैकी स्त्रिया	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	213
3	आर्वा	एकूण	0	56	190	58	304	0	0	25	0	25	1049
		पैकी स्त्रिया	0	19	50	16	85	0	0	4	0	4	381
4	सेलु	एकूण	0	7	202	0	209	0	0	7	11	18	868
		पैकी स्त्रिया	0	2	34	0	36	0	0	2	4	6	328
5	वर्धा	एकूण	145	74	453	468	1140	7	0	144	213	364	2782
		पैकी स्त्रिया	37	49	196	188	470	5	0	35	65	105	1282
6	देवळी	एकूण	18	43	373	0	434	0	0	10	0	10	1031
		पैकी स्त्रिया	7	16	129	0	152	0	0	2	0	2	438
7	हिंगणघाट	एकूण	0	0	502	1	503	0	0	44	19	63	1409
		पैकी स्त्रिया	0	0	128	0	128	0	0	11	4	15	482
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	71	0	71	0	0	30	0	30	795
		पैकी स्त्रिया	0	0	14	0	14	0	0	5	0	5	230
एकूण जिल्हा		एकूण	163	180	2045	527	2915	7	0	301	243	551	9354
		पैकी स्त्रिया	44	86	590	204	924	5	0	64	73	142	3576

आधार 1) शिक्षणाधिकारी(प्रा), जि.प, वर्धा 2) शिक्षणाधिकारी(मा), जि.प, वर्धा

3) सहसंचालक उच्चशिक्षण, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.3

शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09 (अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	ब्राब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	5955	0	189	6144	0	0	2497	0	2497
		पैकी मुली	0	2848	0	104	2952	0	0	1104	0	1104
2	कारंजा	एकूण	598	10000	0	873	11471	252	0	6085	66	6403
		पैकी मुली	144	5000	0	393	5537	112	0	3011	31	3154
3	आर्वी	एकूण	0	11952	1382	748	14082	0	0	6432	112	6544
		पैकी मुली	0	5742	599	332	6673	0	0	3225	39	3264
4	सेलु	एकूण	0	8029	2212	137	10378	0	0	10219	0	10219
		पैकी मुली	0	3972	1034	56	5062	0	0	5811	0	5811
5	वर्धा	एकूण	220	16235	6096	4112	26663	766	0	12252	0	13018
		पैकी मुली	91	7821	2907	1812	12631	328	0	5244	0	5572
6	देवळी	एकूण	0	10035	1632	622	12289	713	0	2272	0	2985
		पैकी मुली	0	5047	703	261	6011	318	0	1236	0	1554
7	हिंगणघाट	एकूण	0	12340	3270	1306	16916	0	0	2806	1943	4749
		पैकी मुली	0	5955	1634	564	8153	0	0	1394	824	2218
8	समुद्रपूर	एकूण	0	10093	2605	471	13169	0	0	7948	0	7948
		पैकी मुली	0	4955	1219	212	6386	0	0	3802	0	3802
एकूण जिल्हा		एकूण	818	84639	17197	8458	111112	1731	0	50511	2121	54363
		पैकी मुली	235	41340	8096	3734	53405	758	0	24827	894	26479

तक्ता क्रमांक - 10.3 (पुढे चालु)

शैक्षणिक संस्थांतील विद्यार्थी संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09 (अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	5281	0	5281	0	0	593	91	684	14606
		पैकी मुली	0	0	2775	0	2775	0	0	328	67	395	7226
2	कारंजा	एकूण	0	0	2608	0	2608	0	0	685	0	685	21167
		पैकी मुली	0	0	1291	0	1291	0	0	380	0	380	10362
3	आर्वी	एकूण	0	1213	4850	3233	9296	0	0	1453	0	1453	31375
		पैकी मुली	0	578	2326	1550	4454	0	0	821	0	821	15212
4	सेलु	एकूण	0	1753	10795	210	12758	0	0	385	390	775	34130
		पैकी मुली	0	805	4632	116	5553	0	0	266	180	446	16872
5	वर्धा	एकूण	654	1149	12210	11509	25522	237	0	11139	8259	19635	84838
		पैकी मुली	237	492	5918	6880	13527	69	0	6309	3573	9951	41681
6	देवळी	एकूण	803	1679	10914	0	13396	0	0	660	0	660	29330
		पैकी मुली	412	820	5702	0	6934	0	0	320	0	320	14819
7	हिंगणघाट	एकूण	0	0	16651	0	16651	0	0	2089	395	2484	40800
		पैकी मुली	0	0	8354	0	8354	0	0	1267	230	1497	20222
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	1577	0	1577	0	0	1279	177	1456	24150
		पैकी मुली	0	0	862	0	862	0	0	625	64	689	11739
एकूण जिल्हा		एकूण	1457	5794	64886	14952	87089	237	0	18283	9312	27832	280396
		पैकी मुली	649	2695	31860	8546	43750	69	0	10316	4114	14499	138133

आधार 1) शिक्षणाधिकारी(प्रा), जि.प, वर्धा 2) शिक्षणाधिकारी(मा), जि.प, वर्धा
3) सहसंचालक उच्चशिक्षण, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.4

शैक्षणिक संस्थातील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

संदर्भ - 1/2008

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09 (अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	763	0	33	796	0	0	625	0	625
		पैकी मुली	0	372	0	10	382	0	0	314	0	314
2	कारंजा	एकूण	0	697	0	16	713	38	0	533	32	603
		पैकी मुली	0	308	0	9	317	17	0	260	19	296
3	आर्वी	एकूण	0	1504	32	140	1676	0	0	947	98	1045
		पैकी मुली	0	725	7	57	789	0	0	532	56	588
4	सेलु	एकूण	0	1076	173	54	1303	0	0	2008	0	2008
		पैकी मुली	0	523	98	11	632	0	0	958	0	958
5	वर्धा	एकूण	164	3709	830	834	5537	205	0	3282	0	3487
		पैकी मुली	73	1754	383	165	2375	102	0	1629	0	1731
6	देवळी	एकूण	0	2382	310	126	2818	316	0	824	0	1140
		पैकी मुली	0	1255	88	63	1406	168	0	386	0	554
7	हिंगणघाट	एकूण	0	1792	658	326	2776	0	0	979	356	1335
		पैकी मुली	0	1070	119	126	1315	0	0	494	180	674
8	समुद्रपूर	एकूण	0	1812	58	19	1889	0	0	955	0	955
		पैकी मुली	0	834	21	7	862	0	0	466	0	466
एकूण जिल्हा			164	13735	2051	1548	17508	559	0	10153	486	11198
पैकी मुली			73	6841	716	448	8078	287	0	5039	255	5581

तक्ता क्रमांक - 10.4 (पुढे चालू)

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09 (अस्थाई)

अ.क्र	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्था निक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	417	0	417	0	0	113	16	129	1967
		पैकी मुली	0	0	209	0	209	0	0	63	6	69	974
2	कारंजा	एकूण	0	0	229	0	229	0	0	57	0	57	1602
		पैकी मुली	0	0	111	0	111	0	0	31	0	31	755
3	आर्वी	एकूण	0	139	830	554	1523	0	0	279	0	279	4523
		पैकी मुली	0	45	379	255	679	0	0	159	0	159	2215
4	सेलु	एकूण	0	125	753	0	878	0	0	69	65	134	4323
		पैकी मुली	0	60	359	0	419	0	0	41	35	76	2085
5	वर्धा	एकूण	115	255	1886	1745	4001	15	0	2074	2106	4195	17220
		पैकी मुली	63	126	931	866	1986	5	0	1103	963	2071	8163
6	देवळी	एकूण	61	407	2260	0	2728	0	0	170	0	170	6856
		पैकी मुली	0	239	1190	0	1429	0	0	87	0	87	3476
7	हिंगणघाट	एकूण	0	0	2226	0	2226	0	0	389	130	519	6856
		पैकी मुली	0	0	1122	0	1122	0	0	240	75	315	3426
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	372	0	372	0	0	255	48	303	3519
		पैकी मुली	0	0	272	0	272	0	0	137	20	157	1757
एकूण जिल्हा		एकूण	176	926	8973	2299	12374	15	0	3406	2365	5786	46866
		पैकी मुली	63	470	4573	1121	6227	5	0	1861	1099	2965	22851

आधार 1) शिक्षणाधिकारी(प्रा), जि. प, वर्धा 2) शिक्षणाधिकारी(मा), जि. प, वर्धा
3) सहसंचालक उच्चशिक्षण, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.5

शैक्षणिक संस्थांतील अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष:2008-09(अस्थाई)

अ.क्र	तालुका	बाब	प्राथमिक विद्यार्थी					माध्यमिक विद्यार्थी				
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	एकूण	0	800	0	8	808	0	0	664	0	664
		पैकी मुली	0	387	0	18	405	0	0	318	0	318
2	कारंजा	एकूण	113	1090	0	83	1286	87	0	1211	91	1389
		पैकी मुली	54	550	0	41	645	38	0	557	40	635
3	आर्वी	एकूण	0	1670	198	32	1900	0	0	1237	84	1321
		पैकी मुली	0	827	71	17	915	0	0	602	48	650
4	सेलु	एकूण	0	1332	279	28	1639	0	0	2917	0	2917
		पैकी मुली	0	663	119	17	799	0	0	1432	0	1432
5	वर्धा	एकूण	19	2434	430	68	2951	107	0	1707	0	1814
		पैकी मुली	9	1165	223	18	1415	51	0	823	0	874
6	देवळी	एकूण	0	1312	349	13	1674	214	0	413	0	627
		पैकी मुली	0	736	123	12	871	109	0	204	0	313
7	हिंगणघाट	एकूण	0	1914	361	72	2347	0	0	561	204	765
		पैकी मुली	0	879	149	27	1055	0	0	271	98	369
8	समुद्रपूर	एकूण	0	2357	165	16	2538	0	0	1432	0	1432
		पैकी मुली	0	1155	61	7	1223	0	0	680	0	680
एकूण जिल्हा		एकूण	132	12909	1782	320	15143	408	0	10142	379	10929
		पैकी मुली	63	6362	746	157	7328	198	0	4887	186	5271

तक्ता क्रमांक - 10.5 (पुढे चालु)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09 (अस्थाई)

अ.क्र.	तालुका	बाब	उच्च माध्यमिक विद्यार्थी					महाविद्यालयातील विद्यार्थी (सर्व)					एकूण
			शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	शासकीय	स्थानिक संस्था	खाजगी		एकूण	
					अनुदानित	विना अनुदानित				अनुदानित	विना अनुदानित		
(1)	(2)	(3)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)
1	आष्टी	एकूण	0	0	444	0	444	0	0	20	1	21	1937
		पैकी मुली	0	0	212	0	212	0	0	6	1	7	942
2	कारंजा	एकूण	0	0	519	0	519	0	0	19	0	19	3213
		पैकी मुली	0	0	238	0	238	0	0	12	0	12	1530
3	आर्वी	एकूण	0	326	532	8	866	0	0	60	0	60	4147
		पैकी मुली	0	119	285	3	407	0	0	23	0	23	1995
4	सेलु	एकूण	0	182	910	115	1207	0	0	27	13	40	5803
		पैकी मुली	0	89	448	47	584	0	0	15	3	18	2833
5	वर्धा	एकूण	40	160	883	90	1173	0	0	464	235	699	6637
		पैकी मुली	20	77	390	27	514	0	0	232	100	332	3135
6	देवळी	एकूण	31	163	1156	0	1350	0	0	21	0	21	3672
		पैकी मुली	0	84	595	0	679	0	0	12	0	12	1875
7	हिंगणघाट	एकूण	0	0	1258	17	1275	0	0	118	50	168	4555
		पैकी मुली	0	0	608	8	616	0	0	67	25	92	2132
8	समुद्रपूर	एकूण	0	0	557	0	557	0	0	70	17	87	4614
		पैकी मुली	0	0	264	0	264	0	0	36	6	42	2209
एकूण जिल्हा		एकूण	71	831	6259	230	7391	0	0	799	316	1115	34578
		पैकी मुली	20	369	3040	85	3514	0	0	403	135	538	16651

आधार 1) शिक्षणाधिकारी(प्रा), जि.प, वर्धा 2) शिक्षणाधिकारी(मा), जि.प, वर्धा

3) सहसंचालक उच्चशिक्षण, नागपूर

तक्ता क्रमांक - 10.6

शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये, क्रीडांगणे, क्रीडा संस्था आणि क्रीडा शिष्यवृत्तीधारक

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष-2008-09

अ.क्र.	तालुका	शारीरिक शिक्षण महाविद्यालये (संख्या)	अधिकृत क्रीडांगणे, व्यायाम शाळा (संख्या)		खेळाच्या स्टेडियमची संख्या	अधिकृत जलतरण तलाव (संख्या)	वर्षात घेतलेली क्रीडा प्रशिक्षण शिबिरे (संख्या)	राज्यपातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या		क्रीडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या	
			क्रीडांगणे	व्यायाम शाळा				एकूण	पैकी मुली	एकूण	पैकी मुली
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	0	1	2	1	0	1	0	0	0	0
2	कारंजा	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0
3	आर्वा	0	2	5	1	0	1	41	13	7	6
4	सेलु	0	7	9	1	0	1	13	4	0	0
5	वर्धा	3	7	16	1	1	6	133	48	18	8
6	देवळी	1	3	5	1	0	1	43	11	2	0
7	हिंगणघाट	0	2	5	0	0	1	86	19	11	4
8	समुद्रपूर	0	1	3	0	0	1	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		4	24	46	5	1	13	316	95	38	18

टिप - स्तंभ 4 ते 8 मध्ये जिल्हा क्रीडा अधिकारी यांच्या मार्फत अनुदान वितरित केलेल्या शाळा व नोंदणीकृत क्रीडा संस्था यांचा समावेश आहे.

आधार - जिल्हा क्रीडा अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 10.7

इयत्तानिहाय विद्यार्थ्यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा.

संदर्भ वर्ष - 30 सप्टेंबर, 2008(अस्थाई)

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता						
		1 ली	2 री	3 री	4 थी	5 वी	6 वी	7 वी
	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	1210	1242	1267	1220	1431	1401	1389
2	कारंजा	1954	2045	2072	2320	2195	2191	2221
3	आर्वी	2652	2625	2832	2822	2920	2900	2933
4	सेलु	2263	2166	2248	2147	3332	3557	3483
5	वर्धा	5859	5803	5939	5763	6011	6006	6026
6	देवळी	2706	2679	2695	2687	2759	2745	2721
7	हिंगणघाट	3280	3293	3203	3161	3601	3631	3573
8	समुद्रपूर	2331	2284	2267	2317	2563	2599	2587
एकूण जिल्हा		22255	22137	22523	22437	24812	25030	24933

तक्ता क्रमांक - 10.7 (पुढे चालू)

अ. क्र.	तालुका	इयत्ता					एकूण
		8 वी	9 वी	10 वी	11 वी	12 वी	
	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	आष्टी	1313	1176	856	770	647	13922
2	कारंजा	1552	1568	1130	650	584	20482
3	आर्वी	2835	2636	2175	1481	1111	29922
4	सेलु	3851	3829	2774	1953	1752	33355
5	वर्धा	5982	5905	4711	3947	3251	65203
6	देवळी	2838	2678	2222	1019	921	28670
7	हिंगणघाट	3511	3413	2975	2600	2075	38316
8	समुद्रपूर	1214	1244	1207	1029	1052	22694
एकूण जिल्हा		23096	22449	18050	13449	11393	252564

आधार - शिक्षणाधिकारी(प्रा), जि.प, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 11.1

सार्वजनिक व शासन सहाय्यीत वैद्यकीय सुविधांची माहिती

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09

अ. क्र.	तालुका	संख्या						
		रुग्णालये	दवाखाने	प्रसूतिगृहे	प्राथमिक आरोग्य	उपकेंद्रे	डॉक्टर व वैद्य	परिचारिका
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	0	7	0	2	16	12	17
2	कारंजा	1	6	1	2	19	18	35
3	आर्वी	1	6	1	3	23	25	43
4	सेलु	1	4	2	5	27	19	39
5	वर्धा	3	4	4	4	27	121	298
6	देवळी	2	4	2	5	24	22	57
7	हिंगणघाट	2	7	3	3	23	48	87
8	समुद्रपूर	1	6	1	3	22	15	32
एकूण जिल्हा		11	44	14	27	181	280	608

पुढे चालू ----

अ. क्र.	तालुका	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण		
		एकूण	एकूण पैकी स्त्रियां साठी	एकूण पैकी मुलां साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
1	आष्टी	18	4	6	189	315	102	3661	3784	712
2	कारंजा	106	44	24	1920	2321	586	16556	17181	2856
3	आर्वी	115	56	17	1810	2522	1111	28505	13304	3085
4	सेलु	96	25	6	1420	1716	534	29210	27862	4978
5	वर्धा	642	284	70	13516	15632	5988	68910	74833	45983
6	देवळी	158	70	8	2851	3850	1675	46385	45361	7315
7	हिंगणघाट	298	112	34	4735	5621	1579	42812	50641	28867
8	समुद्रपूर	92	36	14	2029	2815	1210	22821	22393	12989
एकूण जिल्हा		1525	631	179	28470	34792	12785	258860	255359	106785

आधार -1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा.

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 11.2

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2004

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ ग्रामीण/ नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
1	आष्टी	एकूण	187	186	373	212	140	352	0	0	10
		ग्रामीण	187	186	373	212	140	352	-	-	10
		नागरी	0	0	0	0	0	0	-	-	0
2	कारंजा	एकूण	444	395	839	274	172	446	0	0	11
		ग्रामीण	444	395	839	274	172	446	-	-	11
		नागरी	0	0	0	0	0	0	-	-	0
3	आर्वी	एकूण	1082	1013	2095	431	292	723	0	0	43
		ग्रामीण	246	159	405	254	218	472	-	-	25
		नागरी	836	854	1690	177	74	251	-	-	18
4	सेलु	एकूण	431	344	775	369	230	599	0	0	12
		ग्रामीण	334	279	613	322	210	532	-	-	11
		नागरी	97	65	162	47	20	67	-	-	1
5	वर्धा	एकूण	4373	5013	9386	1862	1191	3053	0	0	302
		ग्रामीण	2585	2839	5424	1385	859	2244	-	-	259
		नागरी	1788	2174	3962	477	332	809	-	-	43
6	देवळी	एकूण	1071	818	1889	506	327	833	0	0	13
		ग्रामीण	383	325	708	301	247	548	-	-	13
		नागरी	688	493	1181	205	80	285	-	-	0
7	हिंगणघाट	एकूण	1203	1234	2437	710	482	1192	0	0	24
		ग्रामीण	443	402	845	336	270	606	-	-	18
		नागरी	760	832	1592	374	212	586	-	-	6
8	समुद्रपूर	एकूण	530	390	920	316	213	529	0	0	7
		ग्रामीण	530	390	920	316	213	529	-	-	7
		नागरी	0	0	0	0	0	0	-	-	0
जिल्हा	एकूण	9321	9393	18714	4680	3047	7727	0	0	422	
	ग्रामीण	5152	4975	10127	3400	2329	5729	0	0	354	
	नागरी	4169	4418	8587	1280	718	1998	0	0	68	

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 11.3
विविध कारणांनुसार मृत्यूची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2004

अ. क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूची संख्या
(1)	(2)	(3)
अ साथीचे विकार		
1.	हिवताप	25
2	विषमज्वर	9
3	क्षयरोग	92
4	न्युमोनिया/ श्वसन क्रियेसंबधी	722
5	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	23
ब बिगर साथीचे विकार		
1.	एडस	उ.ना.
2	हृदय विकार	485
3	कर्करोग	146
4	बाळंतपणात मातेचा मृत्यू	उ.ना.
5	पक्षाघात	उ.ना.
6	मूत्रपिंड विषयक	उ.ना.
क अपघात		
1	आत्महत्या	47
2	रहदारी वाहतूक	55
3	विद्युत धक्का	उ.ना.
4	भाजणे/ जळणे	उ.ना.
5	इतर अपघात	84
ड	इतर कारणे	6039
एकूण मृत्यू		7727

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक - 11.4

माता व बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	तालुका	ग्रामीण / एकूण	त्रिगुणी लस	पोलिओ	बीसीजी	गोवर	व्दिगुणी (डी.टी.)	धनुर्वात लस		
								10 वर्षे	16 वर्षे	गरोदर स्त्रिया
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	ग्रामीण	1225	1225	1147	1106	1463	1580	2049	1298
		एकूण	1225	1225	1147	1106	1463	1580	2049	1298
2	कारंजा	ग्रामीण	1610	1610	1580	1419	1905	1934	2022	1540
		एकूण	1815	1815	1923	1619	2087	2221	2266	1804
3	आर्वी	ग्रामीण	1792	1792	1430	1486	2199	2348	2304	1606
		एकूण	2729	2729	2481	2306	3097	3107	3252	2093
4	सेलु	ग्रामीण	2102	2102	2128	2047	2955	3107	3197	2304
		एकूण	2280	2280	2268	2263	2955	3277	3197	2430
5	वर्धा	ग्रामीण	3668	3668	3392	3647	4059	4795	5046	3709
		एकूण	5732	5732	6680	5663	6637	7173	7498	5601
6	देवळी	ग्रामीण	1890	1890	1871	1920	2560	2580	2675	2097
		एकूण	2519	2519	2633	2463	3742	3321	3366	2611
7	हिंगणघाट	ग्रामीण	1930	1930	1736	1865	2518	2525	2656	2034
		एकूण	3801	3801	4326	3519	4398	4418	3863	3722
8	समुद्रपूर	ग्रामीण	1831	1831	1769	1672	2411	2467	2660	2004
		एकूण	1944	1944	1864	1770	2481	2608	2771	2070
जिल्हा एकूण		ग्रामीण	16048	16048	15053	15162	20070	21336	22609	16592
		एकूण	22045	22045	23322	20709	26860	27705	28262	21629

आधार - 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 11.5
कुटुंब कल्याण कार्यक्रम

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	तालुका	एकूण/ ग्रामीण	कुटुंब कल्याण केंद्रांची संख्या	जननक्षम जोडप्यांची संख्या	31 मार्च अखेर संरक्षित जोडप्यांची संख्या			
					पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	लूपपध्दती	इतर पध्दतीने
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	एकूण	2	14643	28	339	314	354
		ग्रामीण	2	14643	28	339	314	354
2	कारंजा	एकूण	2	20844	19	795	411	600
		ग्रामीण	2	17410	14	466	344	449
3	आर्वी	एकूण	4	24622	36	594	608	1023
		ग्रामीण	3	19177	35	365	374	507
4	सेलु	एकूण	5	27751	135	888	722	815
		ग्रामीण	5	25066	117	584	653	649
5	वर्धा	एकूण	7	55176	98	2286	1722	3843
		ग्रामीण	4	37914	37	592	710	797
6	देवळी	एकूण	6	28586	147	726	841	1227
		ग्रामीण	5	22734	145	527	553	437
7	हिंगणघाट	एकूण	5	36021	162	913	864	3787
		ग्रामीण	3	21839	37	302	436	577
8	समुद्रपूर	एकूण	3	25439	29	830	540	599
		ग्रामीण	3	22814	17	519	492	501
एकूण जिल्हा		एकूण	34	233082	654	7371	6022	12248
		ग्रामीण	27	181597	430	3694	3876	4271

आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, वर्धा

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.1

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना	आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1 कृषि व संलग्न सेवा								
	1.1 पीक संवर्धन	119.65	0.00	30.00	200.00	0.00	0.00	349.65
	1.2 फलोत्पादन	12.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12.00
	1.3 मृदसंधारण	129.82	0.00	0.00	60.00	0.00	0.00	189.82
	1.4 पशुसंवर्धन	42.49	0.00	1.50	4.00	0.00	0.00	47.99
	1.5 दुग्धव्यवसाय विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	1.6 मत्स्यव्यवसाय	8.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8.25
	1.7 वने	26.05	0.00	6.65	0.00	0.00	0.00	32.70
	1.8 पणन, कोठारे व वखारी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	1.9 सहकार	4.16	0.00	2.75	4.99	0.00	0.00	11.90
	एकूण (एक)	342.42	0.00	40.90	268.99	0.00	0.00	652.31
2 ग्रामीण विकास								
	2.1 एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	69.76	0.00	32.99	13.08	0.00	0.00	115.83
	2.2 अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	12.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12.00
	2.3 इंदीरा आवास योजना	125.58	0.00	74.44	35.57	0.00	0.00	235.59
	2.4 रोजगार हमी योजना	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	2.5 जमीन सुधारणा	0.00	0.00	0.00	0.00	10.96	0.00	10.96
	2.6 सामूहिक विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	2.7 ग्रामाण स्वच्छता कार्यक्रम	100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
	एकूण (दोन)	307.34	0.00	107.43	48.65	10.96	0.00	474.38
3 पाटबंधारे व पूरनियंत्रण								
	3.1 लघु पाटबंधारे	216.14	0.00	45.50	0.00	0.00	0.00	261.64
	3.2 जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	3.3 आयाकट विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	3.4 मध्यम प्रकल्प	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	3.5 पूरनियंत्रण कामे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (तीन)	216.14	0.00	45.50	0.00	0.00	0.00	261.64

पुढे चालू ---

तक्ता क्रमांक - 12.1पुढे चालु
विविध विकास शीर्षांखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवा सी उपयोजन II	आदि- वासी उप योजना I क्षेत्राबाहेरील	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
4	विद्युत विकास	120.00	0.00	35.00	50.00	0.00	0.00	205.00
	एकूण (चार)	120.00	0.00	35.00	50.00	0.00	0.00	205.00
5	उद्योग व खाणकाम							
	5.1 मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	5.2 ग्रामीण व लघु उद्योग	26.2	0.00	0.80	11.75	0	0	38.75
	एकूण (पाच)	26.20	0.00	0.80	11.75	0.00	0.00	38.75
6	वाहतूक व दळणवळण							
	6.1 मोठे व लहान बंदरे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	6.2 अंतर्देशीय जलवाहतूक	11.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11.52
	6.3 रस्ते विकास	891.19	0.00	199.54	0.00	0.00	0.00	1090.73
	एकूण (सहा)	902.71	0.00	199.54	0.00	0.00	0.00	1102.25
7	सामान्य आर्थिक सेवा							
	7.1 पर्यटन	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.00
	7.2 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण (सात)	10.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10.00
8	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा							
	8.1 सामान्य शिक्षण	26.59	0.00	0.00	32.28	0.00	0.00	58.87
	8.2 क्रिडा व युवक कल्याण	24.24	0.00	8.00	24.00	0.00	0.00	56.24
	8.3 कला व संस्कृती	5.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.60
	8.4 तांत्रिक शिक्षण	9.99	0.00	0.00	0.75	0.00	5.00	15.74
	8.5 वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.6 आरोग्य सेवा	395.57	0.00	29.50	15.00	0.00	0.00	440.07
	8.7 ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	128.77	0.00	21.87	16.00	0.00	0.00	166.64
	8.8 गृहनिर्माण	19.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	19.60
	8.9 नगर विकास	108.00	0.00	0.00	93.28	0.00	0.00	201.28
	8.10 माहिती व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.11 मागासवर्गीयांचे कल्याण	43.55	0.00	260.37	690.43	0.00	0.00	994.35
	8.12 कामगार व कामगार कल्याण	371.43	0.00	4.75	11.52	0.00	82.68	470.38

पुढे चालु ---

तक्ता क्रमांक - 12.1

विविध विकास शीर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

(रुपये लाखात)

अ. क्र.	विकास शीर्ष व उपशीर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवर झालेला खर्च						
		बिगर - आदिवासी योजना	आदिवासी उपयोजना II	आदि-वासी उप योजना क्षेत्राबाहेरील I	विशेष घटक योजना	स्टेटपूल	अनुशेष	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
8 सामाजिक आणि सामूहिक सेवा								
	8.13 समाज कल्याण	9.66	0.00	5.00	8.00	0.00	0.00	22.66
	8.14 स्थानिक विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	8.15 पोषण	200.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	200.00
	एकूण (आठ)	1343.00	0.00	329.49	891.26	0.00	87.68	2651.43
	एकूण (एक ते आठ)	3267.81	0.00	758.66	1270.65	10.96	87.68	5395.76

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.2

रोजगार हमी योजना

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार					
		सिंचन	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	नियोजित कामांची संख्या	1063	1	0	616	0	1680
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	1063	1	0	616	0	1680
3	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	60	0	0	523	0	583
4	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	2	0	0	6	0	8
5	मध्येच बंद केलेल्या कामांची संख्या	0	0	0	0	0	0
6	कामांसाठी केलेली तरतूद	3001.28	0	0.00	245.38	0	3246.66
7	कामांवर झालेला एकूण खर्च (रु.लाखात)	62.26	0	0	20.87	0	83.13
8	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	0.559	0	0	0.239	0	0.798

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.3

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	महिना	खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेखालील कामांची संख्या
		प्रत्यक्ष (महिन्यातील)	संचित आर्थिक वर्षाच्या आरंभापासून)		
(1)	(2)	(3)	4	(5)	(6)
1	एप्रिल 2008	0.41	0.41	0.005	499
2	मे 2008	1.65	2.06	0.024	499
3	जून 2008	4.91	6.97	0.083	499
4	जुलै 2008	8.89	15.86	0.153	543
5	ऑगस्ट 2008	9.32	25.18	0.052	568
6	सप्टेंबर 2008	8.98	34.16	0.070	570
7	ऑक्टोबर 2008	6.21	40.37	0.046	570
8	नोव्हेंबर 2008	1.12	41.49	0.005	571
9	डिसेंबर 2008	7.48	48.97	0.018	574
10	जानेवारी 2009	4.36	53.33	0.202	574
11	फेब्रुवारी 2009	5.05	58.38	0.030	581
12	मार्च 2009	24.75	83.13	0.110	583

आधार - जिल्हाधिकारी कार्यालय, (रो.ह.यो.शाखा), वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.4

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ.क्र.	बाबी	तालुका								जिल्हा एकूण
		आष्टी	कारंजा	आर्वी	सेलु	वर्धा	देवळी	हिंगणघाट	समुद्रपूर	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	वस्ती असलेल्या गावांची एकूणसंख्या	88	101	153	142	117	105	132	166	1004
2	गावातील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या									
	3.1 गावांची संख्या	66	75	141	116	97	86	118	156	855
	3.2 त्याखालील वाडया / वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व वाडया/वस्त्या									
	संदर्भ वर्षातील (2008-09)									
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	22	26	12	26	20	19	14	10	149
	ब) एकूण वाडया/वस्त्या (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बृहत आराखडयानुसार									
	अ) एकूण टंचाईग्रस्त गावे (संख्या)	22	26	12	26	20	19	14	10	149
	ब) एकूण टंचाईग्रस्त वाडया/वस्त्या (संख्या)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	केलेली उपाययोजना									
	अ) टंकरने पुरवठा होणा-या									
	गावांची संख्या	8	2	0	0	4	9	0	0	23
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	टंकरची संख्या	2	1	0	0	2	3	0	0	8
	ब) बैलगाडीने पुरवठा होणा-या									
	गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	बैलगाडयांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या									
	गावांची संख्या	14	24	12	26	16	10	14	10	126
	गावांतील वाडया/वस्त्यांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	साधने संख्या	14	24	12	26	16	10	14	10	126

आधार - कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणीपुरवठा, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक 12.5

रासायनिक खतांचे वाटप

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ.क्र.	तालुका	रासायनिक खतांचे वाटप (मे.टन)		
		नियंत्रित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	आष्टी	0	11600	11600
2	कारंजा	0	11200	11200
3	आर्वी	220	12180	12400
4	सेलु	160	13590	13750
5	वर्धा	0	14280	14280
6	देवळी	0	12210	12210
7	हिंगणघाट	310	13491	13801
8	समुद्रपूर	0	12720	12720
जिल्हा एकूण		690	101271	101961

आधार - कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.6

साखर कारखाने

जिल्हा: वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ.क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/खाजगी	कामगार(संख्या)		गळीत क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष गाळप मे.टन
				नियमित	हंगामी		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	आष्टी	--	--	--	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--	--	--	--
3	आर्वी	--	--	--	--	--	--
4	सेलू	महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.	सहकारी			1250	0
5	वर्धा	--	--	--	--	--	--
6	दंवळी	--	--	--	--	--	--
7	हिंगणघाट	स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.	सहकारी	146	0	2500	2123.67
8	समुद्रपूर	--	--	--	--	--	--

तक्ता क्रमांक - 12.6 पुढे चालू

अ.क्र.	तालुका	साखर कारखान्याचे नाव	साखरेचे उत्पादन मे.टन	इतर उत्पादने			
				इथेनॉल मे. टन	पेपर मे. टन	मद्यार्क हजार लि.	वीज मे. वॅट
(1)	(2)	(3)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1	आष्टी	--	--	--	--	--	--
2	कारंजा	--	--	--	--	--	--
3	आर्वी	--	--	--	--	--	--
4	सेलू	महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.	0	0	0	0	0
5	वर्धा	--	--	--	--	--	--
6	दंवळी	--	--	--	--	--	--
7	हिंगणघाट	स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.	1275	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	--	--	--	--	--	--

आधार - 1) महात्मा सह. साखर कारखाना, मर्यादित. दिनकर नगर, जामणी.

2) स्व. बापूरावजी देशमुख सहकारी साखर कारखाना, मर्या, वेळा.

* टीप:- अनु. क्र 4 चा सेलू येथील साखर कारखाना बंद आहे.

तक्ता क्रमांक - 12.7

वीस कलमी कार्यक्रमाची भौतिक प्रगती.

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ.क्र.	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	अ) स्वर्णजयंती ग्राम स्वरोजगार योजना	लाभधारकांची संख्या	1926	1956
	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	लाख मनुष्य दिवस	0.00	0.00
	क) लघुउद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	493	427
2	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	हेक्टर	0	0.00
	ब) लाभधारक	संख्या-अनु.जाती	0	0
		अनु.जमाती	0	0
इतर		0	0	
3	वेठबिगरांचे पुनर्वसन	खेडी संख्या	0	0
4	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	0	0
5	अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	केंद्र संख्या	0	0
	ब) उपकेंद्र	उपकेंद्र संख्या	0	0
6	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	7201	6972
	ब) सममूल्य शस्त्रक्रिया	संख्या	18035	1777
7	अ) एकात्मिक बालविकास सेवा गट	संख्या	0	0
	ब) अंगणवाडी	संख्या	0	0
8	अ) अनु.जातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	6198	5380
	ब) अनु.जमातीच्या कुटुंबांना सहाय्य	संख्या	3814	3593
9	अ) घरांसाठी जागा (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	0	0
	ब) घरबांधणीसाठी अर्थसहाय्य (इंदिरा आवास योजना)	संख्या	1814	1452
	क) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घरे	संख्या	0	0
	ड) कमी उत्पन्न गटासाठी घरे	संख्या	0	0
10	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लोकसंख्या	0	0
11	झाडे लावणे	रोपे संख्या लाखात	8.07	8.07
12	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	0	0
13	अ) खेड्यांचे विद्युतीकरण	संख्या	0	0
	ब) पंप संचांसाठी विद्युतीकरण	संख्या	0	0
	क) सुधारित चुली	संख्या	0	0
	ड) बायोगॅस	संख्या	0	0

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.8

स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	वर्धा	20000	0	74	74	19676	4236
एकूण		20000	0	74	74	19676	4236

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.9

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	वर्धा	10000	8	34	42	13100	10000
2	देवळी	10000	8	38	46	13782	5720
3	आर्वी	10000	12	23	35	14547	7809
4	हिंगणघाट	10000	8	52	60	11212	5423
एकूण		40000	36	147	183	52641	28952

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 12.10

स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा सदस्य)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष : 2008-09

अ. क्र.	राज्यसभा सदस्य नाव	जिल्हाकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
	वर्धा मतदार संघ:-						
1	श्री. दत्ताजी मेघे	1500	0	2	2	1500	499
	एकूण	1500	0	2	2	1500	499

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 12.11

स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद सदस्य)

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष - 2008-09

अ. क्र.	विधानपरिषद सदस्यांचे नाव	जिल्हाकरिता उपलब्ध करून दिलेली तरतूद (रुपये हजारात)	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत (रुपये हजारात)	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च (रुपये हजारात)
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	श्री.नितिन गडकरी	1000	0	9	9	1392	825
2	श्री.जैनुददीन जव्हरी	2000	0	27	27	2250	1250
3	श्री. केशवराव मानकर	200	0	1	1	200	200
4	श्री.सुभाष चव्हाण	1100	0	3	3	1100	800
5	श्री.एम. एम. शेख	1050	0	5	5	1050	500
6	श्रीमती अलका देसाई	500	0	1	1	500	500
7	श्री.प्रितमकुमार शिंगावकर	100	0	1	1	100	100
8	श्री.एस.व्यु जमा	156	0	3	3	156	156
9	श्री.शिवाजीराव देशमुख	200	0	1	1	200	200
10	श्री. दिवाकरराव रावते	250	0	5	5	250	175
	एकूण	6556	0	56	56	7198	4706

आधार - जिल्हा नियोजन अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 13.1

पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी यांची संख्या

जिल्हा - वर्धा

संदर्भ वर्ष:2008-09

अ. क्र.	पदनाम	संख्या	
		एकूण संख्या	पैकी महिलांची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)
1	पोलिस अधिकारी/ कर्मचा-यांची संख्या		
	1.1 पोलिस उपमहानिरीक्षक	0	0
	1.2 पोलिस आयुक्त	0	0
	1.3 पोलिस उप आयुक्त	0	0
	1.4 पोलिस सहायक आयुक्त	0	0
	1.5 पोलिस अधीक्षक	1	1
	1.6 अपर पोलिस अधीक्षक	1	0
	1.7 पोलिस उप अधीक्षक	5	0
	1.8 पोलिस निरीक्षक	24	1
	1.9 पोलिस उप निरीक्षक	47	2
	1.10 पोलिस जमादार/ हवालदार	476	11
	1.11 पोलिस शिपाई / पोलिस नाईक	1015	123
	1.12 इतर	960	30
	एकूण पोलिस अधिकारी/ कर्मचारी संख्या	2529	168
2	पोलिस ठाणे	17	xx
3	आउट पोस्ट	6	xx
4	पोलिस चौकी	4	xx
5	लॉकअप्स	17	xx
6	पोलिस ठाणे, आउट पोस्ट व सब पोस्ट आदींची सोय असलेली गावे व शहरे	22	xx
7	पोलिस दलांचा एकूण खर्च (रू.लाखात)	2616	xx

आधार - 1) जिल्हा पोलिस अधीक्षक, वर्धा.

2) जिल्हा अधीक्षक, लोहमार्ग नागपूर.

तक्ता क्र.13.2

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकालात काढलेली प्रकरणे

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष: 2008-09

अ. क्र.	न्यायालये	एकूण प्रकरणे	मूळ		अपील	
			नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1	दिवाणी न्यायालय	3670	591	1438	989	652
2	फौजदारी न्यायालय	18877	474	3562	916	13925
3	लोक न्यायालय	398	375	23	-	-
4	कामगार न्यायालय	732	348	384	-	-
5	औद्योगिक न्यायालय	-	-	-	-	-
6	कौटुंबिक न्यायालय	-	-	-	-	-
7	जिल्हा दंडाधिकारी तथा कार्यकारी दंडाधिकारी	6575	5422	-	1153	-

आधार -1) जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, वर्धा

2) आयुक्त, कामगार न्यायालय, वर्धा

3) जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 14.1

चित्रपट गृहे, व्ही.डी.ओ. केंद्र आणि केबलधारक यांची आकडेवारी

जिल्हा-वर्धा

संदर्भ वर्ष: 31.3.2009

अ. क्र.	तालुका	कायम स्वरुपी चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपटगृहे		व्हीडीओ केंद्रे		केबल धारक		वसूल केलेला कर (रुपये हजारत)
		संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन	संख्या	प्रत्येक खेळा साठी असलेली आसन	केबल चालक संख्या	केबल ग्राहक संख्या	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1	आष्टी	0	0	0	0		0	4	388	93
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	4	292	75
3	आर्वी	2	670	0	0	1	35	14	1068	533
4	सेलु	0	0	0	0	0	0	4	695	145
5	वर्धा	3	2165	0	0	1	30	49	7930	5885
6	देवळी	1	506	0	0	0	0	22	2917	730
7	हिंगणघाट	1	492	0	0	1	30	11	2420	1026
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	3	208	48
जिल्हा एकूण		7	3833	0	0	3	95	111	15918	8535

आधार- जिल्हाधिकारी कार्यालय (करमणूक शाखा), वर्धा.

तक्ता क्रमांक - 14.2

मुद्रणालये आणि त्यांनी प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष -31.3.2009

अ. क्र.	तालुका	मुद्रणालयांची संख्या	दैनिक वर्तमान पत्रे आणि नियतकालिके					
			दैनिक	साप्ताहिक	पाक्षिक	मासिक	त्रैमासिक	वार्षिक
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	3	3	7	0	0	0	0
4	सेलु	1	0	1	0	0	0	0
5	वर्धा	10	8	25	0	0	0	0
6	देवळी	2	1	4	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	3	0	7	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0
एकूण जिल्हा		19	12	44	0	0	0	0

आधार:- 1) जिल्हा माहिती अधिकारी, वर्धा

तक्ता क्रमांक - 14.3

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा:- वर्धा

संदर्भ वर्ष 2009

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्के वारी	पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या)	
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा.ज.पा.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
लोकसभा निवडणूक :- एप्रिल 2009								
1	8- वर्धा	1408781	438415	330717	769132	54.60	352853	256935
लोकसभा एकूण		1408781	438415	330717	769132	54.60	352853	256935
विधानसभा निवडणूक :- ऑक्टोबर, 2009								
1	44- आर्वी	231047	85515	70270	155785	67.43	68564	71694
2	45- देवळी	224565	82926	65744	148670	66.20	58575	54829
3	46-हिंगणघाट	244590	92397	72964	165361	67.60	0	0
4	47-वर्धा	241396	80557	66524	147081	60.92	40420	0
विधानसभा एकूण		941598	341395	275502	616897	65.52	167559	126523

तक्ता क्रमांक - 14.3 (पुढे चालु)

लोकसभा व विधानसभा निवडणुकीबाबतची आकडेवारी

जिल्हा- वर्धा

संदर्भ वर्ष 2009

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नाव	पक्षनिहाय मिळालेली मते (संख्या)						
		शिवसेना	राष्ट्रवादी काँग्रेस	कमुनिष्ट पार्टी(आय)	ब.स.पा.	कमुनिष्ट पार्टी(मार्क)	अपक्ष	इतर पक्ष
(1)	(2)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
लोकसभा निवडणूक :- एप्रिल 2009								
1	8- वर्धा	0	0	0	131643	0	17604	10097
लोकसभा एकूण		0	0	0	131643	0	17604	10097
विधानसभा निवडणूक :- ऑक्टोबर, 2009								
1	44- आर्वी	0	0	2411	5443	0	5797	1876
2	45- देवळी	0	0	0	15757	1797	17712	0
3	46-हिंगणघाट	51285	38685	0	11965	0	57966	5460
4	47-वर्धा	21966	0	0	10035	0	67989	6671
विधानसभा एकूण		73251	38685	2411	43200	1797	149464	14007

आधार-जिल्हा निवडणूक अधिकारी,जिल्हाधिकारी कार्यालय,वर्धा.

भाग - ३

**आदिवासी सामाजिक
व आर्थिक
सांख्यिकी
तकते**

मार्च - २००९

जिल्हा : वर्धा

तक्ता क्रमांक - 1

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावे व लोकसंख्या (क्षेत्रफळ चौ.किमी)(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	संपूर्ण तहसील				आदिवासी उपयोजना मुख्य क्षेत्र			
		गावे	क्षेत्रफळ	एकूण लोकसंख्या	आदिवासी लोकसंख्या (स्तंभ 5 पैकी)	गावे	क्षेत्र फळ	एकूण लोक संख्या	आदिवासी लोकसंख्या (स्तंभ 9 पैकी)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
	वर्धा								
1	आष्टी	88	519	73594	9333	0	0	0	0
2	कारंजा	101	713	88720	13454	0	0	0	0
3	आर्वी	153	915	143498	22523	0	0	0	0
4	सेलू	142	754	133078	22187	0	0	0	0
5	वर्धा	117	774	314537	28006	0	0	0	0
6	देवळी	105	677	155214	18181	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	132	906	212478	21607	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	166	910	115617	19124	0	0	0	0
	एकूण वर्धा जिल्हा	1004	6168	1236736	154415	0	0	0	0

तक्ता क्रमांक - 1

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावे व लोकसंख्या (क्षेत्रफळ चौ.किमी)(लोकसंख्या हजारत)

अ. क्र.	तहसील	अतिरिक्त आदिवासी उपयोजना क्षेत्र				माडा पॉकेट क्षेत्र			
		गावे	क्षेत्र फळ	एकूण लोक संख्या	आ दिवासी लोकसंख्या (स्तंभ 13 पैकी)	गावे	क्षेत्रफळ	एकूण लोकसंख्या	आदिवासी लोकसंख्या (स्तंभ 17 पैकी)
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
	वर्धा								
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	12	66	5247	2920
3	आर्वा	0	0	0	0	29	133	8393	4682
4	सेलू	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण वर्धा जिल्हा	0	0	0	0	41	199	13640	7602

तक्ता क्रमांक - 1

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावे व लोकसंख्या (क्षेत्रफळ चौ.किमी)(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	मिनी माडा पॉकेट क्षेत्र				एकूण आदिवासी उपयोजना क्षेत्र				आदिवासी उपयोजना क्षेत्राचे क्षेत्रफळ, एकूण लोकसंख्या व आदिवासी लोकसंख्या यांची तहसिलांच्या एकूण क्षेत्रफळाशी, एकूण लोकसंख्येशी व आदिवासी लोकसंख्येशी टक्केवारी		
		गावे	क्षेत्रफळ	एकूण लोकसंख्या	आदिवासी लोकसंख्या (स्तंभ 21 पैकी)	गावे (स्तंभ 7+11+15+19)	क्षेत्रफळ (स्तंभ 8+12+16+20)	एकूण लोकसंख्या (स्तंभ 9+13+17+21)	आदिवासी लोकसंख्या (स्तंभ 10+14+18+22)	क्षेत्रफळ	एकूण लोकसंख्या	आदिवासी लोकसंख्या
										स्तंभ 24 ची स्तंभ 4 शी %	स्तंभ 25 ची स्तंभ 5 शी %	स्तंभ 26 ची स्तंभ 6 शी %
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)
	वर्धा											
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	4.60
3	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	4.80
4	सेलू	33	145	9439	4695	33	145	9439	4695	19.23	7.09	4.72
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
8	समुद्रपूर	30	119	7333	4245	30	119	7333	4245	13.08	6.34	4.50
	एकूण वर्धा जिल्हा	63	264	16772	8940	63	264	16772	8940	4.28	1.36	9.33

तक्ता क्रमांक - 1

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावे व लोकसंख्या (क्षेत्रफळ चौ.किमी)(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील प्रमुख आदिवासी जमातीची नावे लोकसंख्या	1 ऑक्टोबर, 2006 ची प्रक्षेपित लोकसंख्या	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावापैकी									
				अवर्षणप्रवण क्षेत्रांतर्गत			डोंगरी विभाग विकास कार्यक्रमांतर्गत			पश्चिम घाट विकास कार्यक्रमांतर्गत			
				गावे	क्षेत्रफळ	लोकसंख्या	गावे	क्षेत्रफळ	लोकसंख्या	गावे	क्षेत्रफळ	लोकसंख्या	
(1)	(2)	(30)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)	(38)	(39)	(40)	
	वर्धा												
1	आष्टी	गोंड/परधान	उ.ना.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	गोंड/परधान	उ.ना.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	गोंड/परधान	उ.ना.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सेलू	गोंड/परधान	उ.ना.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	गोंड/परधान	उ.ना.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	गोंड/परधान	उ.ना.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंणघाट	गोंड/परधान	उ.ना.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	गोंड/परधान	उ.ना.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण वर्धा जिल्हा													

टीप :- चंद्रपूर जिल्ह्यातील आदिवासी उपयोजना क्षेत्राचे क्षेत्रफळ उपलब्ध नाही. तसेच राजुरा व कोरपना तहसीलांच्या स्वतंत्र गावांची संख्या उपलब्ध नाही.

आधार :- 1) आदिवासी विकास व नियोजन विभागाचे शासन निर्णय. 2) वर्ष 2001 ची जनगणना

तक्ता क्र. - 2

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील व क्षेत्राबाहेरील आदिवासी लोकसंख्या (एकत्रित माहिती)

अ. क्र	तहसील	एकूण आदिवासी लोकसंख्या	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील आदिवासी लोकसंख्या (तक्ता 1 स्तंभ 26 प्रमाणे)		आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील आदिवासी लोकसंख्या	
			लोकसंख्या	एकूण आदिवासी लोकसंख्येशी टक्केवार (स्तंभ 4 : 3)	लोकसंख्या (स्तंभ 3-4)	स्तंभ 3 मधील एकूण आदिवासी लोकसंख्येशी टक्केवारी (स्तंभ 6 : 3)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
वर्षा						
1	आष्टी	9333	0	0.00	9333	100.00
2	कारंजा	13454	2920	21.70	10534	78.30
3	आर्वी	22523	4682	20.79	17841	79.21
4	सेतू	22187	4695	21.16	17492	78.84
5	वर्धा	28006	0	0.00	28006	100.00
6	देवळी	18181	0	0.00	18181	100.00
7	हिंगणघाट	21607	0	0.00	21607	100.00
8	समुद्रपूर	19124	4245	22.20	14879	77.80
एकूण वर्षा जिल्हा		154415	16542	10.71	137873	89.29

आधार :- 1) आदिवासी विकास व नियोजन विभागाचे शासन नि० 2) वर्ष 2001 ची जनगणना

तक्ता क्र. - 3

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील / तहसीलातील लोकसंख्या व साक्षरतेचे प्रमाण

अ. क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजना क्षेत्राची एकूण लोकसंख्या (तक्ता 1 स्तंभ 25 प्रमाणे);			आदिवासी उपयोजना क्षेत्राची एकूण लोकसंख्या (तक्ता 1 स्तंभ 26 प्रमाणे)			आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील आदिवासी लोकसंख्येशी टक्केवारी		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष (स्तंभ 6 : 3)	स्त्री (स्तंभ 7 : 4)	एकूण (स्तंभ 8 : 5)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
	वर्धा									
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
2	कारंजा	2991	2256	5247	1664	1256	2920	55.63	55.67	55.65
3	आर्धी	4784	3609	8393	2669	2013	4682	55.79	55.78	55.78
4	सेलू	5380	4059	9439	2676	2019	4695	49.74	49.74	49.74
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0.00	0.00	0.00
8	समुद्रपूर	4180	3153	7333	2420	1825	4245	57.89	57.88	57.89
	एकूण वर्धा जिल्हा	17335	13077	30412	9429	7113	16542	54.39	54.39	54.39

आधार : आदिवासी नियोजन व नियोजन विभागाचे प्राथम निर्णय व 2001 ची जनगणना

तक्ता क्र. - 3

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील /तहसीलातील लोकसंख्या व साक्षरतेचे प्रमाण

अ. क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील [स्त्री पुरुष प्रमाण दरहजार पुरुषा मध्ये स्त्रियांचे प्रमाण] (संम 6 चे संम 7 शी)	आदिवासी लोकसंख्येचे साक्षरतेचे प्रमाणे			तालुक्याचे स्त्री पुरुष प्रमाण	साक्षरतेचे प्रमाण		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		पुरुष	स्त्रिया	एकूण
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)
	वर्धा								
1	आष्टी	0.00	0	0	0.00	0	0.00	0.00	0.00
2	कारंजा	754.81	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	754	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
3	आवी	754.22	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	754	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4	सेलू	754.48	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	754	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
5	वर्धा	0.00	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
6	देवळी	0.00	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
7	हिंगणघाट	0.00	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
8	समुद्रपूर	754.13	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	754	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	एकूण वर्धा जिल्हा	754.37	78.40	59.30	69.20	754	87.20	72.50	80.10

आधार : आदिवासी नियोजन व नियोजन विभागाचे शासन निर्णय व 2001 ची जनगणना

तक्ता क्र. - 4

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील व आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील
0 ते 6 वयोगटातील मुले - मुली व स्त्री पुरुष प्रमाण

अ.क्र.	तहसील	एकूण 0 ते 6 वयोगटातील मुले-मुली			आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील 0 ते 6 वयोगटातील मुले-मुली				आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील 0 ते 6 वयोगटातील मुले-मुली			दर हजारी स्त्री पुरुष प्रमाण *
		मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण	स्त्री पुरुष प्रमाण *	मुले	मुली (स्तंभ 7 : 4)	एकूण (स्तंभ 8 : 5)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
	वर्धा											
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1664	1256	2920	234	164	398	701	1430	1092	2522	764
3	आर्वी	2669	2013	4682	375	264	639	704	2294	1749	4043	762
4	सेलू	2676	2019	4695	376	264	640	702	2300	1755	4045	763
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	2420	1825	4245	340	239	579	703	2080	1586	3666	763
	एकूण वर्धा जिल्हा	9429	7113	16542	1325	931	2256	703	8104	6182	14286	763

आधार :- 1) आदिवासी विकास व नियोजन विभागाचे शासन निर्णय 2) वर्ष 2001 ची जनगणना

तक्ता क्र.5

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील पशुधन (2003 च्या पशुगणनेनुसार) व पशुवैद्यकीय सेवा

		2003 पशुगणनेनुसार पशुधन (संख्या)									उपलब्ध पशुवैद्यकीय सेवा			
अ.क्र.	तहसील	गाय	बेल	म्हेस	रेडे	मेंढया	बकऱ्या	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	कोबडया व बंदके	पशुवैद्यकीय		पशुउपचार	
											सर्व चिकित्सा लय	दवाखाने	केंद्रे	
											(संख्या)	(संख्या)	(संख्या)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	
वर्धा														
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	5030	1733	761	10	0	1465	484	9483	943	1	10	0	
3	आर्वी	6365	3464	1446	57	165	4409	1549	17455	2718	1	14	0	
4	सेलू	8050	4548	1077	83	12	6637	1969	22376	4335	1	10	0	
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
8	समुद्रपूर	4351	5156	729	13	50	5437	1122	16858	8381	0	9	0	
एकूण वर्धा जिल्हा		23796	14901	4013	163	227	17948	5124	66172	16377	3	43	0	

आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक आणि जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद.

तक्ता क्रमांक 6

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील व तालुक्यातील वनव्याप्त क्षेत्र आणि जमिनीचा वापर

क्षेत्र - हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	तहसील	एकूण भौगोलिक क्षेत्र चौ.कि.मी.	वनव्याप्त क्षेत्र				आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील जमिनीचा वापर				
			राखीव	सरक्षित	अवगांकृत	एकूण क्षेत्र	एकूण भौगोलिक क्षेत्र	लागवडी खालील क्षेत्र	निव्वळ लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्राची लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्राची टक्केवारी (स्तंभ 11 : 10)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
वर्धा											
1	आष्टी	519	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	713	0	0	0	6399	13206	7878	5601	249	4.45
3	आर्वी	915	0	0	0	26162	12124	4555	8991	368	4.09
4	सेलू	754	0	0	0	8847	14382	7099	5669	217	3.83
5	वर्धा	774	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	677	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	906	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	910	0	0	0	4937	6318	3444	2912	138	4.74
एकूण वर्धा जिल्हा		6309	0	0	0	46345	46030	22976	23173	972	4.19

टिप:-स्तंभ नंबर 3 हा जनगणना 1991 नुसार घेतला आहे. सदर स्तंभाची बेरीज जुळणार नाही.

आधार :- 1) वन संरक्षक 2) उपवन संरक्षक

तक्ता क्रमांक 6

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील व तालुक्यातील वनव्याप्त क्षेत्र आणि जमिनीचा वापर

क्षेत्र - हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	तहसील	एकूण भौगोलिक क्षेत्र चौ. कि.मी.	तालुक्यातील जमिनीचा वापर				
			एकूण भौगोलिक क्षेत्र	लागवडी खालील क्षेत्र	निव्वळ लागवडी खालील क्षेत्र	अालीता खालील निव्वळ क्षेत्र	अालिता खालील निव्वळ क्षेत्राची लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्राशी टक्केवारी (स्तंभ 16 : 15)
(1)	(2)	(3)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)
वर्धा							
1	आष्टी	519	0	0	0	0	0
2	कारंजा	713	60911	45851	35417	6889	19.45
3	आली	915	111008	60515	54939	4727	8.60
4	सेलू	754	70593	53551	36740	5391	14.67
5	वर्धा	774	0	0	0	0	0
6	देवळी	677	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	906	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	910	99668	73295	65493	2613	3.99
एकूण वर्धा जिल्हा		6309	342180	233212	192589	19620	10.19

टिप:-स्तंभ नंबर 3 हा जनगणना 1991 नुसार घेतला आहे. सदर स्तंभाची बेरीज जुळणार नाही.

आधार : वनसंरक्षक व उपवनसंरक्षक, वनविभाग.

तक्ता क्रमांक - 7

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सिंचनाच्या व पाणी उपसण्याच्या सोयी

अ. क्र.	तहसील	सिंचनाच्या सोयी (संख्या)									बसविलेले कृषि पंप	
		मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प	लघु सिंचन प्रकल्प		पाझर तलाव	कोल्हापूर बंधारा	धुयारी / साठवण बंधारा	उपसा जलसिंचन योजना	सिंचन विहिरी	डिझेल पंप	विद्युत पंप
				राज्य	स्थानिक							
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
	वर्धा											
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	1	1	4	0	0	0	0	2
3	आर्वी	0	15	0	1	1	2	0	0	0	0	3
4	सेलू	0	7	0	2	2	5	0	0	0	0	5
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	9	0	2	1	3	0	0	0	0	7
	एकूण वर्धा जिल्हा	0	31	0	6	5	14	0	0	0	0	17

आधार : 1. गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती 2. कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग (राज्य स्तर व स्थानिक स्तर)
3. कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग (स्थानिक) 4. कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ

तक्ता क्रमांक -8

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील व तालुक्यातील पिण्याच्या पाण्याची उपलब्धता

अ.क्र	तहसील	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावे	बारमाही पिण्याचे पाणी उपलब्ध असलेल्या गावाची संख्या (गावांच्या हद्दीतील सर्व वाड्या/पाडे/ टोले धरून)	स्तंभ 4 मधील बारमाही पिण्याच्या पाण्याची सोय असलेल्या गावांचे पिण्याच्या पाण्याच्या प्रमुख साधनानुसार वर्गिकरण					
				नळ योजना संख्या	विधण विहिरींची संख्या		साथ्या विहिरी संख्या	इतर साधने ओढा कालवा (संख्या)	एकूण (5 ते 9) ही संख्या स्तंभ 4 एवढी असणे आवश्यक आहे.
					हातपंप बसविलेल्या विहिरी	विद्युत पंप बसविलेल्या विहिरी			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
वर्धा									
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	12	7	1	2	0	4	0	7
3	आर्वी	29	16	5	3	2	6	0	16
4	सेलू	33	24	6	4	3	11	0	24
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	30	21	3	2	4	12	0	21
एकूण वर्धा जिल्हा		104	68	15	11	9	33	0	68

आधार : 1) गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती

2) कार्यकारी अभियंता, ग्रामिण पाणीपुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद

तक्ता क्रमांक -8

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील तालुक्यातील पिण्याच्या पाण्याची उपलब्धता

अ.क्र	तहसील	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावे	बारमाही पुरेसा पाणी पुरवठा नसलेली आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावे					बारमाही पुरेसा पाणी पुरवठा नसलेली तहसीलातील गावे				
			मूळ गावे (संख्या)	गावठाण सोडून वाडे/पाडे/टाले संख्या	टंचाईप्रस्त गावे	टंचकप्रस्त गावे	बैल गाडी	मूळ गावे (संख्या)	गावठाण सोडून वाडे/पाडे/टाले संख्या	टंचाईप्रस्त गावे	टंचकप्रस्त गावे	बैल गाडी
(1)	(2)	(3)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)
वर्षा												
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	12	5	5	5	5	0	8	8	8	8	0
3	आर्वा	29	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0
4	सेलू	33	9	9	0	9	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	30	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0
एकूण वर्षा जिल्हा		104	18	18	8	18	0	9	9	8	9	0

आधार : 1. गटविकास अधिकारीपं.स. व कार्यकारी अभियंता ग्रामीण पाणी पुरवठा, जिल्हा परीषद

तक्ता क्रमांक - 9

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात उपलब्ध असलेल्या आरोग्य सेवा

अ.क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात उपलब्ध असलेल्या आरोग्य सेवा											
		ग्रामिण/कूटीर रूग्णालये		प्राथमिक आरोग्य केंद्रे		उपकेंद्रे		प्राथमिक आरोग्य पथके	फिरती आरोग्य पथके	आयुर्वेदिक दवाखाने	पाडा स्वयं सेवक	भरारी पथके (रिस्क्यु कॅंप)	फिरती आश्रमशाळा पथके
		संख्या	कूटीर रूग्णालये लोकसंख्या	केंद्रे	प्रा.आ.केंद्र लोकसंख्या	केंद्रे	उपकेंद्र लोकसंख्या						
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
	वर्धा												
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1	2920	6	2920	0	2	0	0	1	0	0	0
3	आर्वी	1	4682	6	4682	0	1	0	0	1	0	0	0
4	सेलू	1	4695	4	4695	0	3	0	0	1	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	1	4245	6	4245	0	1	0	0	1	0	0	0
	एकूण वर्धा जिल्हा	4	16542	22	16542	0	7	0	0	4	0	0	0

आधार 1) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद. 2) जिल्हा शल्य चिकीत्सक

तक्ता :- 10-अ

आदिवासी: उपयोजना क्षेत्रातील शैक्षणिक सुविधा
आश्रमशाळा व वसतिगृहाव्यतिरीक्त संस्था

(दि.30.09.2007ची स्थिती)

अ.क्र	तहसील	वस्तीशाळा				अंगणवाडया			
		संख्या	एकूण विद्यार्थी	आदिवासी विद्यार्थी	शिक्षक (भरलेली पदे)	संख्या	एकूण विद्यार्थी	आदिवासी विद्यार्थी	शिक्षक (भरलेली पदे)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
वर्धा									
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	12	216	239	12
3	आर्वा	0	0	0	0	29	498	522	29
4	सेलू	0	0	0	0	33	594	594	33
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	30	540	540	30
एकूण वर्धा जिल्हा		0	0	0	0	104	1848	1895	104

तक्ता 10-अ
आदिवासी योजना क्षेत्रातील शैक्षणिक सुविधा
आश्रमशाळा व वसतिगृहाव्यतिरिक्त संस्था

(30 सप्टेंबर, 2007 रोजीची स्थिती)

अ.क्र.	तहसील	प्राथमिक शाळा				माध्यमिक शाळा			
		संख्या	एकूण विद्यार्थी	आदिवासी विद्यार्थी	शिक्षक (भरलेली पदे)	संख्या	एकूण विद्यार्थी	आदिवासी विद्यार्थी	शिक्षक (भरलेली पदे)
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)
	वर्धा								
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	12	588	25122	24	1	241	241	12
3	आर्वा	29	1421	55161	58	1	329	329	10
4	सेलू	33	1617	68157	95	2	769	769	25
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	30	1470	72030	55	1	285	285	11
	एकूण वर्धा जिल्हा	104	5096	220470	232	5	1624	1624	58

तक्ता - 10-अ

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील शैक्षणिक सुविधा
आश्रमशाळा व वसतिगृहाव्यतिरीक्त संस्था

(30 सप्टेंबर, 2007 रोजीची स्थिती)

अ.क्र.	तहसील	उच्च माध्यमिक शाळा				महाविद्यालये			
		संख्या	एकूण विद्यार्थी	आदिवासी विद्यार्थी	शिक्षक (भरलेली पदे)	संख्या	एकूण विद्यार्थी	आदिवासी विद्यार्थी	शिक्षक (भरलेली पदे)
(1)	(2)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)
वर्षा									
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वा	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सेलू	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण वर्षा जिल्हा		0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता : 10-अ
आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील शैक्षणिक सुविधा
आश्रमशाळा व वसतिगृहव्यतिरिक्त संस्था

(30 सप्टेंबर, 2007 रोजीची स्थिती)

अ.क्र.	तहसील	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था				इतर व्यवसाय प्रशिक्षण केंद्रे			
		संख्या	एकूण विद्यार्थी	आदिवासी विद्यार्थी	शिक्षक (भरलेली पदे)	संख्या	एकूण विद्यार्थी	आदिवासी विद्यार्थी	शिक्षक (भरलेली पदे)
(1)	(2)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)	(33)	(34)
वर्धा									
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सेलू	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण वर्धा जिल्हा		0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता - 10-ब

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील शैक्षणिक सुविधा
आश्रमशाळा व वसतिगृह सुविधा

(30 सप्टेंबर, 2007 रोजीची स्थिती)

अ.क्र.	तहसील	शासकिय आश्रमशाळा				अनुदानीत आश्रमशाळा			
		संख्या	आदिवासी विद्यार्थी		शिक्षक (भरलेली पदे)	संख्या	आदिवासी विद्यार्थी		शिक्षक (भरलेली पदे)
			मुले	मुली			मुले	मुली	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
	वर्धा								
1	आष्टी	1	237	195	14	0	0	0	0
2	कारंजा	1	151	93	12	1	241	241	12
3	आर्वी	1	196	184	14	1	329	329	10
4	सेलू	1	231	168	15	2	769	769	25
5	वर्धा	1	21	34	3	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	1	4	11	2	1	285	285	11
	एकूण.वर्धा जिल्हा	6	840	685	60	5	1624	1624	58

आधार : 1. गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती 2. प्रकल्प अधिकारी एआविप्र.

तक्ता : 10-ब
आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील शैक्षणिक सुविधा
आश्रमशाळा व वसतिगृह सुविधा

(30 सप्टेंबर, 2007 रोजीची स्थिती)

अ.क्र.	तहसील	शासकीय वसतीगृहे			अनुदानित वसतीगृहे		
		संख्या	आदिवासी विद्यार्थी		संख्या	आदिवासी विद्यार्थी	
			मुले	मुली		मुले	मुली
(1)	(2)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)
	वर्धा						
1	आष्टी	1	50	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	1	56	0	0	0	0
4	सेलू	1	24	0	0	0	0
5	वर्धा	2	68	68	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	2	55	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	10	0	0	0
	एकूण वर्धा जिल्हा	7	253	78	0	0	0

तक्ता क्रमांक 11

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात/तहसीलात उपलब्ध असलेल्या विविध सुविधा

अ. क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजनेतील गावे	सुविधा उपलब्ध असलेल्या आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावांची संख्या							
			बारमाही रस्ते	एस टी. बस थांबा	रास्त भावाची दुकाने	डाकघर	राष्ट्रीयकृत / सहकारी बँका	दुग्धसंकलन केंद्रे	दुरध्वनी केंद्रे	दुरध्वनी जोडणीची संख्या
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
वर्षा										
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	12	11	12	6	3	2	3	0	3
3	आंबी	29	29	29	12	4	2	5	0	4
4	सेलू	33	33	33	10	5	2	5	0	5
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समृद्धपूर	30	28	30	19	4	2	6	0	4
एकूण वर्धा जिल्हा		104	101	104	47	16	8	19	0	16

आधार : 1. तहसीलदार 2. अधिक्षक डाकघर 3. सहायक निबंधक (सहकारी संस्था) 4. भारत संचार निगम लिमिटेड

तक्ता क्रमांक 11

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात/तहसीलात उपलब्ध असलेल्या विविध सुविधा

अ. क्र.	तहसील	तालुक्यातील एकूण गावे	सुविधा उपलब्ध असलेल्या तहसीलातील गावांची संख्या							
			बारमाही रस्त	एस टी. बस थांबा	रास्त भावाची दुकाने	डाकघर	राष्ट्रीयकृत / सहकारी बँका	दुग्धसंकलन केंद्रे	दुरध्वनी केंद्रे	दुरध्वनी जोडणीची संख्या
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)
वर्धा										
1	आष्टी	88	81	85	55	70	3	67	111	1365
2	कारंजा	101	98	95	72	81	5	78	119	1287
3	आर्वी	153	153	153	92	111	7	107	147	3598
4	सेलू	142	142	142	110	117	8	102	123	2982
5	वर्धा	117	117	117	87	65	13	63	490	19576
6	देवळी	105	105	105	89	59	7	57	193	3874
7	हिंगणघाट	132	132	132	80	73	8	71	213	6112
8	समुद्रपूर	166	150	160	115	89	7	85	165	1856
एकूण वर्धा जिल्हा		1004	978	989	700	665	58	630	1561	40650

आधार : 1. तहसीलदार 2. अधिक्षक डाकघर 3. सहायक निबंधक(सहक) 4. भारत संचार निगम लिमिटेड

तक्ता क्रमांक 12

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सार्वजनिक सोयींची अंतरानुसार उपलब्धता

अ. क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजनेतील गावे	बारमाही रस्ता				एस.टी. बस थांबा				रास्त भावाची दुकाने			
			गावात	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त	गावात	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त	गावात	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
वर्धा														
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	12	11	1	0	0	11	1	0	0	6	6	0	0
3	आर्वा	29	29	0	0	0	29	0	0	0	12	9	5	3
4	सेलू	33	33	0	0	0	33	0	0	0	10	13	9	1
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	30	28	1	1	0	28	1	1	0	19	7	2	0
एकूण वर्धा जिल्हा		104	101	2	1	0	101	2	1	0	47	35	16	4

आधार : 1. तहसीलदार, 2. अधीक्षक डाकघर, 3. सहायक निबंधक, 4. भारत संचार निगम लिमिटेड

तक्ता क्रमांक 12

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सार्वजनिक सोयींची अंतरानुसार उपलब्धता

अ. क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजनेतील गावे	डाकघर				राष्ट्रीयकृत / सहकारी बँक			
			गावांत	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त	गावांत	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त
(1)	(2)	(3)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
वर्धा										
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	12	3	5	4	0	2	0	0	10
3	आर्वी	29	4	20	5	0	2	0	0	27
4	सेलू	33	5	24	4	0	2	0	0	31
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंमणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुंद्रपूर	30	4	17	9	0	2	0	0	28
एकूण वर्धा जिल्हा		104	16	66	22	0	8	0	0	96

आधार : 1. तहसीलदार, 2.अधीक्षक डाकघर, 3.सहायक निबंधक ,4.भारत संचार निगम लिमिटेड

तक्ता क्रमांक 12

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सार्वजनिक सोयींची अंतरानुसार उपलब्धता

अ. क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजनेतील गावे	दुधसंकलन केंद्र				दुरध्वनी केंद्र			
			गावांत	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त	गावांत	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त
(1)	(2)	(3)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)
वर्धा										
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	12	3	5	4	0	0	1	2	9
3	आर्वी	29	5	15	10	0	0	5	12	12
4	सेलू	33	5	17	9	2	0	3	18	12
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	30	6	20	4	0	0	0	2	28
एकूण वर्धा जिल्हा		104	19	57	27	2	0	9	34	61

आधार : 1. तहसीलदार, 2.अधीक्षक डाकघर, 3.सहायक निबंधक, 4.भारत संचार निगम लिमिटेड

तक्ता क्रमांक 12

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सार्वजनिक सोयींची अंतरानुसार उपलब्धता

अ. क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजनातील गावे	प्राथमिक आरोग्य केंद्र/उपकेंद्र				ग्रामीण / कुटीर रुग्णालय			
			गावांत	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त	गावांत	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त
(1)	(2)	(3)	(32)	(33)	(34)	(35)	(36)	(37)	(38)	(39)
वर्धा										
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	12	6	5	1	0	0	0	0	12
3	आर्वी	29	6	12	10	1	0	0	0	29
4	सेलू	33	4	5	12	12	0	0	0	33
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	30	6	7	11	6	0	0	0	30
एकूण वर्धा जिल्हा		104	22	29	34	19	0	0	0	104

आधार : 1. तहसीलदार 2. अधीक्षक डाकघर 3. सहायक निबंधक (सहकारी संस्था)

तक्ता क्रमांक 12

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सार्वजनिक सोयींची अंतरानुसार उपलब्धता

अ. क्र.	तहसील	आदिवासी उपयोजनेतील गावे	पशुवैद्यकीय सेवा				सांस्कृतिक केंद्र / बाल कल्याण केंद्र			
			गावांत	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त	गावांत	3 कि.मी पर्यंत	3 ते 5 कि.मी	5 कि.मी पेक्षा जास्त
(1)	(2)	(3)	(40)	(41)	(42)	(43)	(44)	(45)	(46)	(47)
	वर्धा									
1	आष्टी	0	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	कारंजा	12	4	2	3	3	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
3	आर्वी	29	3	5	5	16	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4	सेलू	33	3	7	7	16	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
5	वर्धा	0	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
6	देवळी	0	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
8	समुद्रपूर	30	2	5	6	17	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
एकूण वर्धा जिल्हा		104	12	19	21	52	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

आधार : 1. तहसीलदार, 2.अधीक्षक डाकघर, 3.सहायक निबंधक, 4.भारत संचार निगम लिमिटेड

तक्ता क्र.13

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सहकारी संस्था

अ. क्र.	तहसील	प्राथमिक कृषि पतसंस्था			आदिवासी सहकारी सोसा.			इतर बिगर कृषी पतसंस्था		
		संख्या	सभासद		संख्या	सभासद		संख्या	सभासद	
			एकूण	पैकी आदिवासी		एकूण	पैकी आदिवासी		एकूण	पैकी आदिवासी
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
वर्षा										
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	सेलू	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण वर्षा जिल्हा		0	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार

1. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था

2. सहायक निबंधक, सहकारी संस्था

तक्ता क्र.13

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील सहकारी संस्था

अ. क्र.	तहसील	दुग्ध संस्था			जंगल कामगार संस्था			मजूर संस्था			इतर संस्था		
		संख्या	सभासद		संख्या	सभासद		संख्या	सभासद		संख्या	सभासद	
			एकूण	पैकी आदिवासी		एकूण	पैकी आदिवासी		एकूण	पैकी आदिवासी		एकूण	पैकी आदिवासी
(1)	(2)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(18)	(19)	(20)	(21)	(22)	(23)
वर्धा													
1	आष्टी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कारंजा	1	390	390	1	574	574	0	0	0	0	0	0
3	आर्वी	1	250	250	2	479	479	0	0	0	0	0	0
4	सेलू	0	0	0	1	485	485	0	0	0	0	0	0
5	वर्धा	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	देवळी	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	हिंगणघाट	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	समुद्रपूर	0	0	0	1	365	365	0	0	0	0	0	0
एकूण वर्धा जिल्हा		2	640	640	5	1903	1903	0	0	0	0	0	0

तक्ता क्र.14- अ आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील रस्ते

अ. क्र.	तहसील	दर्जानुसार रस्त्यांची लांबी (कि.मी.)						पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी				प्रत्येक शहर चौ.कि.क्षेत्रफळातील रस्त्यांची लांबी	
		राष्ट्रीय महा मार्ग	राज्य महा मार्ग	प्रमुख जिल्हा मार्ग	इतर जिल्हा मार्ग	ग्राम मार्ग	एकूण रस्ते लांबी	अपृष्ठांकित	पृष्ठांकित			पृष्ठांकित	एकूण
									खडीचे	डांबरी /सिमेंट कांक्रीट	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
	वर्धा												
1	आष्टी	माहिती उपलब्ध नाही.											
2	कारंजा												
3	आर्वी												
4	सेलू												
5	वर्धा												
6	देवळी												
7	हिंगणघाट												
8	समुद्रपूर												
एकूण वर्धा जिल्हा													

आधार : 1. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम वि 2. कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद.

तक्ता क्र.14 - ब तहसीलातील रस्ते

अ. क्र.	तहसील	दर्जानुसार रस्त्यांची लांबी (कि.मी.)						पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी				प्रत्येक शंभर चौ.कि. क्षेत्रफळातील रस्त्याची लांबी	
		राष्ट्रीय महा मार्ग	राज्य महा मार्ग	प्रमुख जिल्हा मार्ग	इतर जिल्हा मार्ग	ग्राम मार्ग	एकूण रस्ते लांबी	अपृष्ठांकित	पृष्ठांकित			पृष्ठांकित	एकूण
									खडीचे	डांबरी /सिमेंट काँक्रीट	एकूण		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)
अ) वर्धा													
1	आष्टी	तालुकावार माहिती उपलब्ध नाही.											
2	कारंजा												
3	आर्वी												
4	सेलू												
5	वर्धा												
6	देवळी												
7	हिंगणघाट												
8	समुद्रपूर												
एकूण वर्धा जिल्हा		108	661	658	621	1225	3288	306	973	2315	3288	0.47	0.52

आधार : 1. कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग.

2. कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद.

आदिवासी उपयोजनेतर्गत (टीएसपी) विकासशिर्ष निहाय वर्ष 2007 - 08 व 2008 - 09 ची आर्थिक प्रगती

जिल्हा		वर्षा					
अ.क्र.	विकासशिर्ष व उपशिर्ष	2007-08			2008-09		
		मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च	मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
एक	कृषी व संलग्न सेवा	टीएसपी क्षेत्र नाही. माडा व मिनीमाडा क्षेत्र असल्यामुळे माहिती ओटीएसपी मध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.					
1	पिक संवर्धन						
2	फलोत्पादन						
3	मृद व जल संधारण						
4	पशुसंवर्धन						
5	दुग्ध व्यवसाय विकास						
6	मत्स्य व्यवसाय						
7	पणन कोठारे व वखारी						
8	वने						
9	सहकार						
	एकूण एक						
दोन	ग्रामीण विकास	टीएसपी क्षेत्र नाही. माडा व मिनीमाडा क्षेत्र असल्यामुळे माहिती ओटीएसपी मध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.					
1	स्वर्ण जयंती ग्रामस्वयंरोजगार विकास कार्यक्रम						
2	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम						
3	संपुर्ण ग्रामीण रोजगार योजना						
4	रोजगार हमी योजना						
5	ईदीरा अवास योजना						
6	ग्राम स्वच्छता कार्यक्रम						
	एकूण दोन						
तीन	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण	टीएसपी क्षेत्र नाही. माडा व मिनीमाडा क्षेत्र असल्यामुळे माहिती ओटीएसपी मध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.					
1	लघु पाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र)						
2	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम						
3	आयाकट विकास						
4	पुर नियंत्रण						
	एकूण तीन						
चार	विद्युत विकास	टीएसपी क्षेत्र नाही. माडा व मिनीमाडा क्षेत्र असल्यामुळे माहिती ओटीएसपी मध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.					
पाच	उद्योग व खाणकाम						
	मोठे व मध्यम उद्योग						
	ग्रामीण व लघु उद्योग						
	एकूण पाच						
सहा	वाहतूक व दळणवळण	टीएसपी क्षेत्र नाही. माडा व मिनीमाडा क्षेत्र असल्यामुळे माहिती ओटीएसपी मध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.					
	मोठी व लहान बंदरे						
	अंतर्देशिय जल वाहतूक						
	रस्ते विकास						
	एकूण सहा						
सात	सामान्य आर्थिक सेवा	टीएसपी क्षेत्र नाही. माडा व मिनीमाडा क्षेत्र असल्यामुळे माहिती ओटीएसपी मध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.					
	पर्यटन विकास						
	एकूण सात						

तक्ता क्र.15

आदिवासी उपयोजनेतर्गत (टीएसपी) विकासशिक्षे निहाय वर्ष 2007 - 08 व 2008 - 09 ची आर्थिक प्रगती

जिल्हा		वर्धा					
अ.क्र.	विकासशिक्षे व उपशिक्षे	2007-08			2008-09		
		मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च	मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
आठ	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा						
1	सामान्य शिक्षण						
2	क्रिडा व युवक कल्याण						
3	कला व संस्कृती						
4	तांत्रिक शिक्षण						
5	वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्य						
6	आरोग्य सेवा						
7	ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता						
8	गृहनिर्माण						
9	नगरविकास						
10	माहिती व प्रसिध्दी						
11	मागासवर्गीयांचे कल्याण						
12	कामगार व कामगार कल्याण						
13	समाज कल्याण						
14	पोषण						
	एकूण आठ						
	एकूण एक ते आठ						
10	न्युक्लीअस बजेट						

टीएसपी क्षेत्र नाही. माडा व मिनीमाडा क्षेत्र असल्यामुळे माहिती ओटीएसपी मध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.

**आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील (ओटीएसपी) योजनांची विकासशिर्ष निहाय
वर्ष 2007-08 व 2008-09 ची आर्थिक प्रगती**

जिल्हा		वर्षा					
अ.क्र.	विकासशिर्ष व उपशिर्ष	2007-08			2008-09		
		मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च	मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
एक	कृषी व संलग्न सेवा						
1	पिक संवर्धन	22.63	22.63	22.63	30.00	30.00	30.00
2	फलोत्पादन	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	मृद व जल संधारण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	पशुसंवर्धन	7.60	7.55	7.55	1.50	1.50	1.50
5	दुग्ध व्यवसाय विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	मत्स्य व्यवसाय	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7	पणन कोठारे व वखारी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	बने	0.12	0.12	0.12	6.65	6.65	6.65
9	सहकार	5.64	5.64	5.64	2.75	2.75	2.75
	एकूण एक	35.99	35.94	35.94	40.90	40.90	40.90
दोन	ग्रामीण विकास						
1	स्वर्ण जयंती ग्रामस्वयंरोजगार विकास कार्यक्रम	17.20	17.20	17.20	32.99	32.99	32.99
2	अवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	संपुर्ण ग्रामीण रोजगार योजना	110.60	64.02	64.02	74.44	74.44	74.44
4	रोजगार हमी योजना	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5	इंदिरा आवास योजना	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण दोन	127.80	81.22	81.22	107.43	107.43	107.43

तक्ता क्र.16

आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील (ओटीएसपी) योजनांची विकासशिर्ष निहाय वर्ष 2007-08 व 2008-09 ची आर्थिक प्रगती

जिल्हा		वर्षा					
अ.क्र.	विकासशिर्ष व उपशिर्ष	2007-08			2008-09		
		मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च	मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
तीन	पाटबंधारे व पुर नियंत्रण						
1	लघु पाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र)	0.00	0.00	0.00	45.50	45.50	45.50
2	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	आयाकट विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	पुर नियंत्रण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण तीन	0.00	0.00	0.00	45.50	45.50	45.50
चार	विद्युत विकास	25.00	25.00	25.00	35.00	35.00	35.00
पाच	उद्योग व खाणकाम						
	मोठे व मध्यम उद्योग	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	ग्रामीण व लघु उद्योग	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
	एकूण पाच	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80
सहा	वाहतूक व दळणवळण						
	मोठी व लहान बंदरे	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	अंतर्देशिय जल वाहतूक	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	रस्ते विकास	100.88	173.80	173.80	360.11	199.54	199.54
	एकूण सहा	100.88	173.80	173.80	360.11	199.54	199.54
सात	सामान्य आर्थिक सेवा						
	पर्यटन विकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण सात	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

तक्ता क्र.16

आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील (ओटीएसपी) योजनांची विकासशिर्ष निहाय
वर्ष 2007-08 व 2008-09 ची आर्थिक प्रगती

जिल्हा		वर्षा					
अ.क्र.	विकासशिर्ष व उपशिर्ष	2007-08			2008-09		
		मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च	मंजूर नियतव्यय	प्राप्त निधी	झालेला खर्च
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
आठ	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा						
1	सामान्य शिक्षण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	क्रिडा व युवक कल्याण	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
3	कला व संस्कृती	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	तांत्रिक शिक्षण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5	वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्य	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	आरोग्य सेवा	27.50	27.50	27.44	29.50	29.50	29.50
7	ग्रामीण पाणी पुरवठा व स्वच्छता	20.96	20.96	20.96	21.87	21.87	21.87
8	गृहनिर्माण	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9	नगरविकास	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
10	माहिती व प्रसिध्दी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
11	मागासवर्गीयांचे कल्याण	279.02	279.02	279.02	260.62	260.62	260.37
12	कामगार व कामगार कल्याण	0.00	0.00	0.00	4.75	4.75	4.75
13	समाज कल्याण	5.00	5.00	4.42	5.00	5.00	5.00
14	पोषण	14.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	एकूण आठ	- 354.48	340.48	339.84	329.74	329.74	329.49
	एकूण एक ते आठ	644.95	657.24	656.60	919.48	758.91	758.66
10	न्युक्लीअस बजेट (टीएसपी + ओटीएसपी)						

परिशिष्ट -1

महाराष्ट्र राज्यातील घोषित अनुसूचित जमातीची यादी

अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती आदेश सुधारणा कायदा 1976 (1976 चा 108)

मधिल परिशिष्ट 2 मधिल भाग 1 नमूद केल्याप्रमाणे

1] आंध	17] गामित, गामटा, गावित	33] कोया, भिनेकोया, राजकोया
2] बैगा	18] गोंड	34] नगेसिया, नगासिया
3] बावचा	19] हलबा, हलबी	35] नाईकडा, नायका
4] बरंडा	20] कमार	36] धनगड, ऑराव
5] भैना	21] कातकरी	37] परधान, पाथरी
6] भारिया, भूमिया, भुईनहार, पांडो	22] कबर	38] पारथी, फांसेपारथी
7] भात्रा	23] खेरनार	39] परजा
8] भिल्ल	24] खरिया	40] पटेलिया
9] भुंजिया	25] कोकणा, कोकणी	41] पोमला
10] बिंझवार	26] कोल	42] राठवा
11] बिरहुल, बिरहोर	27] कोलाम	43] सवर, सवेरा
12] चोधरा, छोडा	28] कोळी, ढोर, कोलचा, कोलघा	44] ठाकूर, ठाकर
13] धाणका, तडवी, तेतारिया, वळवी	29] महादेवकोळी, डोंगरकोळी	45] थोटी
14] धनवार	30] कोळी मल्हार	46] वारली
15] धोडिया	31] कौंध, खोंड, क्रांध	47] विटोलिया, कोटवालिया, बारोडिया
16] दुबळा, तलाविया, हलपति	32] कोरकू, बोपची	

परिशिष्ट -2

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील गावांपैकी अवर्षण प्रवण क्षेत्र/ डोंगरी क्षेत्र विकास/ पश्चिम घाट विकास कार्यक्रमांतर्गत समाविष्ट असलेल्या गावांची यादी

अ. क्र.	तालुका	पूर्णतः को अंशतः	आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील																																						
			गावांची संख्या	गावांची नावे (फक्त अंशतः तालुक्यातील)																																					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)																																					
अ) वर्षा																																									
1	आर्वा	अंशतः	29	1 पारगोठाण	6 रामपुर	11 सालदरा	16 महाकाळी	21 तळेगाव	26 मलातपुर	2 हम्दापुर	7 बारहा सोनेगांव	12 उमरी	17 पांजरा बोयली	22 मानकापुर	27 खानापुर	3 बीड नागझरी	8 बोरी	13 खेरी	18 सावंगी	23 सुकळी	28 नागाझरी	4 हीवरा	9 गोरखेडा	14 किन्हाळा	19 काचनुर	24 रेनकापुर	29 कांचनपुर	5 क्रीसनापुर	10 सुकळी	15 भादोड	20 गाजीपुर	25 मधापुर									
2	कारंजा	अंशतः	12	1 बुधलागड	2 रायपुर	3 आंभोरा	4 ढगा	5 सिंदीविहिरी	6 भिवापुर	7 खैरवाडा	8 बांगडापुर	9 ब्राम्हणवाडा	10 मासोद	11 येल्हाटी	12 सुसद																										
3	समुद्रपूर	अंशतः	30	1 हरणखुरी	6 आर्वा	11 वानरचुर्वा	16 एकोडी	21 बोयली	26 टेकाडी	2 परसोडी	7 गांगापुर	12 ताबी	17 मोहगांव	22 सातघरी	27 डोंगरगाव	3 चापापुर	8 धामणगांव	13 पेठ	18 सुकळी	23 तुरीमांजरा	28 काकडधरा	4 ताडगांव	9 शिरपुर	14 खेक	19 दसोडा	24 जुंदीरखेडा	29 सांडस	5 गिरगांव	10 फरीदपुर	15 धुमणखेडा	20 कवडापुर	25 चोरविहरा	30 बोरी								
4	सेलू		33	1 पीपळखुटा	7 वानरविहिरा	13 रायपुर (जंगली)	19 सालई (कला)	25 जाखला	31 दोडकी	2 गरमसुर	8 कोलगांव	14 बोयली	20 शिवनगांव	26 मानोली	32 निंबोळी	3 रीधोरा	9 तामसवाडा	15 डोंगरगाव	21 जोगा	27 मोहगांव	33 बोबी	4 नवरगांव	10 ब्राम्हणी	16 गोहवा (कला)	22 सालई (पेवठ)	28 जुनेवानी		5 सोनेगांव	11 सोडी	17 किन्ही	23 बोरी	29 रायपुर (हेटी)									
	एकूण वर्षा जिल्हा		104																																						